

საქართველო

ფასი | ღირსი

გაზეთი

gazeti@inbox.ru

შედეგი
ნომერი
გამოვა
10
საქართველოს

4
მარკველიადა-2014 და «ნახვამობის» ხეხელოვანი ოსნებები
6

8
«ქვეყანაში არ გადმოვხვან და სააკაშვილს გადმოვხვამს დასავლეთი?»

10
ჰკა მამ ვეროლაქიანთა!
«ქამი არს, მტარი მამულის მიხვით მახვილსა ლესულსა!»

11
«როგორც ივანიშვილი ველარ ხნოვს მარკველიადას, ისე ველარ ვხნოვ ნულუქიანს»

13
რა უნდა გავითვალისწინოთ კომუნიტარული ტექნიკის მოხმარებისას

«ახი მარკველიადასვილი» – ირაქლი ალასანიას იარაღი ღარიბაშვილის წინააღმდეგ

სიკვდილის რეცეპტი, ანუ რა უნდა ვიხოდეთ ურეცეპტოდ წამლების გაყიდვის აკრძალვის შესახებ

უკრაინის არმიის დანაკარგები სამოქალაქო ომში

გენოსიდი,

როგელის პოროშენკოს ხელისუფლება საკუთარ ხელს მოუწყო

მისეილ ველირეგული და დოროთეას ნაკბენი

9
მიუა, არასოდეს გიფიქრია, რომ ამ გოგონასთან სუხსამსახურებამ ნიფუშავს? შენ კი ნამოგა ყველაზე პრივიტიულ პროვოკაციას, როგორც უკანასკელი არიფი...

გეოგრაფიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გარდა იმისა, რომ ფაშისტი ბანდერას მიმკვიდრები იარაღის ნაკლებობას განიცდიან, ცოცხალი ძალის დეფიციტიც აქვთ. მესამე მოზილიზაცია, რომელიც ოფიციალურმა კიევემ რამდენიმე კვირის წინათ გამოაცხადა, ჩავარდა. უკრაინელთა დიდი ნაწილი, მათ შორის, დასავლეთ უკრაინაში მცხოვრები ანტირუსულად განწყობილი ადამიანებიც, უარს ამბობენ მათ გამოყენებაზე საზარბაზნი ხორცად.

უკრაინის არმიის დანაკარგები სამოქალაქო ომში

ორი კვირის წინათ უკრაინის მოვლენებზე გაეროს მიერ გამოქვეყნებულმა მოხსენებამ, რომელიც სააგენტო „როიტერმა“ გაავრცელა, მსოფლიოს საზოგადოებრიობა შოკში ჩააგდო. გაეროს მონაცემებით, უკრაინაში კონფლიქტის დაწყებიდან 3 თვეში 2086 მშვიდობიანი ადამიანი დაიღუპა, 5 ათასზე მეტი კი დაიჭრა. იმავე გაეროს მიერ უფრო ადრე გამოქვეყნებული მონაცემებით, უკრაინაში საცხოვრებელი ადგილი შეიცვალა 117 ათასმა პირმა, რუსეთში დევნილია 168,7 ათასი ადამიანი. უკვე რამდენიმე თვეა, დიდი ევროპული კატასტროფა დაიწყო, მაგრამ მსოფლიომ მხოლოდ ახლა შეიტყო უკრაინელი ნაციონალისტების მიერ ჩადენილი მხეცობების მასშტაბების შესახებ, რადგან დასავლურ მედიას პირში წყალი აქვს ჩაგუბებული.

ბანდერისტი, რომელიც პოროშენკოს ხელისუფლებაზე საკუთარ ხალხს მოუწყო

ვითარება უკრაინაში დღით დღე მწვავედება. ე. წ. ანტი-ტერორისტული ოპერაცია, რომელიც კანონიერი ხელისუფლების დამხობის შემდეგ ოლიგარქებისა და ნაციონალისტებისგან შემდგარმა უკრაინის ხელისუფლებამ აშშ-ისა და ევროკავშირის დაფინანსებითა და დაქვებით წამოიწყო, სინამდვილეში სადამსჯელო ოპერაციაა მათ მიმართ, ვისაც არ სურს ფაშისტი სტეპან ბანდერასა და ანარქისტი ბატკო მანხოს მემკვიდრეების ბრძანებებსა და განკარგულებებს დაემორჩილოს. თავდაპირველად, აშშ-ისა და ევროკავშირის მიერ წაქეზებულმა უკრაინელმა ნაციონალისტებმა, რომლებმაც სისასტიკით თავიანთ ფაშისტ ნინამორბედებსაც კი გადააჭარბეს, ბალისტიკური რაკეტების, ფოსფორიანი

ბომბების, მძიმე არტილერიისა და ავიაციის გამოყენებით მიწასთან გაასწორეს დონეცკისა და ლუგანსკის ოლქების დასახლებული პუნქტები, დახოცეს ათასობით მშვიდობიანი მოსახლე, მაგრამ ბლიცკრიგი, რომელიც აღმოსავლეთ უკრაინაში მათი ძალაუფლების დამყარებას ითვალისწინებდა, არ გამოუვიდათ — სახალხო ლაშქარმა მათ უმძიმესი დარტყმები მიაყენა: 2014 წლის 2 მაისიდან 10 აგვისტომდე უკრაინის არმიამ 20 ათასამდე კაცი დაკარგა, მათ შორის მოკლული და დაჭრილია 12 ათასი, 100-მდე — დატყვევებული, 7,6 ათასი კი დეზერტირად იქცა. მთლიანად განადგურებულია უკრაინის უშიშროების სამსახურის სპეცრაზმი „ალფა“ (115 თანამშრომელი), მოკლულია 360 დაქირავებული: პოლონეთის

დახმარებაზე. ზოგიერთი სამხედრო ექსპერტის მონაცემებით კი, დასავლეთი უკრაინის მოძველებული სამხედრო ტექნიკით ამარაგებს. ეს იარაღი სსრკ-ის დამლის შემდეგ დარჩა ვარშავის ხელშეკრულების ქვეყნებს, რომლებიც დღეს ნატოს წევრები არიან. გარდა იმისა, რომ ფაშისტი ბანდერას მემკვიდრეები იარაღის ნაკლებობას განიცდიან, ცოცხალი ძალის დეფიციტიც აქვთ. მესამე მოზილიზაცია, რომელიც ოფიციალურმა კიევემ რამდენიმე კვირის წინათ გამოაცხადა, ჩავარდა. უკრაინელთა დიდი ნაწილი, მათ შორის, დასავლეთ უკრაინაში მცხოვრები ანტირუსულად განწყობილი ადამიანებიც, უარს ამბობენ მათ გამოყენებაზე საზარბაზნი ხორცად. მაგალითად, უწყების მიღების შემდეგ კიეველთაგან თითქმის არავინ გამოცხადდა სამხედრო კომისარიატებში, თუმცა არც ის არის გამორიცხული, რომ „ევრომაინდის“ დედაქალაქის მოსახლეობას ძალა აღარ დაატანეს, „თუთიის კუბოებით“ კიდევ უფრო რომ არ გაემწვავებინათ ისედაც მწვავე სიტუაცია. საზარბაზნი ხორცად გამოყენებულმა ბევრმა უკრაინელმა სამხედრომ კი მას შემდეგ, რაც ძმთამკვლეელი ომის სისასტიკე და სამინელებები იხილა, უარი განაცხადა ბრძოლაში მონაწილეობაზე და რუსეთში გადავიდა. აღსანიშნავია, რომ უკრაინის პროკურატურამ 500-მდე სისხლის სამართლის საქმე აღძრა იმ უკრაინელთა წინააღმდეგ, რომლებმაც თავი აარიდეს უკრაინის ჯარში სამხედრო სამსახურს. საქმეები აღიარა დეზერტირების მიმართაც, რომლებიც რუსეთში გადავიდნენ და ამბობენ, რომ ძმთამკვლეელი ომი მონაწილეობა არ სურთ.

კერძო სამხედრო კომპანია ASBS Othogo-მ 144 კაცი დაკარგა; ამერიკულმა სამხედრო კომპანია „გრენიტაუნმა“ — 60, Academi-მ (ყოფილი Blackwater) — 130, სახალხო ლაშქარმა გაანადგურა უკრაინელთა შემდეგი საომარი ტექნიკა: *თვითმფრინავები: 1 — „მიგ-29“; 2 — „ან-26“; 1 — „ან-30“; 2 — „ილ-76“; 16 — „სუ-25“; 7 — „სუ-24“; 6 — უპილოტო. *20 ვერტმფრენი („მი-24“; „მი-17“ და „მი-8“). *ტანკები: 215 — „ტ-64“; 7 — „ტ-72“; 19 — „ტ-84უ“, ანუ „ოპლოტი“; 2 — „ბულატი“. *5 „ჰამირი“ (მათ შორის ერთი ამერიკელებთან ერთად ჩაიგდეს ხელში სახალხო ლაშქრის წარმომადგენლებმა). განადგურებულია ასეულობით ნაღმტყორცნი, საზენი-

ტო დანადგარი, ქვეითთა საბრძოლო მანქანა და ჯავშანტანკების პორტიორი. ეს სამხედრო ტექნიკა კი ასე უმძიმესი დარტყმით დოღარა. მაგალითად, „მიგ 29“-ის ფასი 30 მლნ დოლარია, „სუ-25“-ის — 16 მლნ, „ილ-76“-ის — 27 მლნ. სწორედ იმიტომ, რომ ცოცხალი ძალისა და საომარი ტექნიკის უდიდესი დანაკარგები განიცადეს, უკრაინის ხელისუფლებამ არა ერთხელ მიმართა ნატოსა და ევროკავშირს თანამედროვე ტექნიკის მიწოდების დასხვა სახის სამხედრო დანაკარგების თაობაზე, მაგრამ უარი მიიღეს: „ეს შეუძლებელია ევროკავშირისა და ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის მხრიდან, რადგან ნატო სამხედრო დანაკარგებს მხოლოდ თავის წევრებს უწევს. ევროკავშირის წევრებს არ უკავიათ ასეთი დანაკარგების უზრუნველყოფა. ევროკავშირი და რუსეთი მყიდვე ურთიერთობების გაჭიანურებულ პერიოდში არიან. ომმა 2008 წელს საქართველოში და კრიზისმა უკრაინაში წარმოაჩინა, რომ რუსეთი თავისი პოლიტიკის გასაძლიერებლად მზად არის, ძალა გამოიყენოს. ამიტომ ჩვენ ინტერესებშია, რომ რუსეთსა და დასავლეთს შორის აღმართული კედელი რაც შეიძლება დაბალი იყოს“, — აი, ასე უპასუხა ფინეთის პრემიერმინისტრმა ალექსანდრე სტებმა უკრაინის საგარეო საქმეთა მინისტრის თხოვნას სამხედრო

დასავლეთი დაგეგმავს ჩუსათის შეჭრას უკრაინაში გვიდობიანი მოსახლეობის დასახავად, მაგრამ საკუთარ თავს არ დაუსვამს კითხვას, თუ ვინ დააფინანსა სახელმწიფო გადატრიალება უკრაინაში; ვინ და ვინი მხარდაჭერით დაიწყო ქვეყანაში სოციალ-ქლბა, რომელიც შეიქმნა მსოფლიოსთვის კატასტროფად გადაიქცა. ავროპა ვერ სვდება (ან იძულებულს ხდება, ვერ მიხვდეს), რომ აშშ-ის ხელშეწყობითა და ჩუსათის დაგეგმვაში, უკრაინაში იმ გაკეთილგამი, რომელიც პირველ და მეორე მსოფლიო ომებში მიიღო...

ალბათ, პასუხისმგებლობას ვერც ის ადამიანები გაექცევიან, რომლებმაც ეს სისხლიანი კალო მოაწყვეს. მაგალითად, სამხედრო ექსპერტების აზრით, სამხედრო ტრიბუნალის წინაშე უნდა წარდგენილი იყოს, რომლებმაც მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ ბალისტიკური რაკეტების გამოყენების ბრძანება გასცეს. ოპერატიულ-ტაქტიკური კლასის ბალისტიკური რაკეტები („ტორქა-უ“) უკრაინელებს სსრკ-ის დამლის შემდეგ

გეგენა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ამ ინიციატივის უმთავრესი მნიშვნელობა ისაა, რომ ხსენებული უმნიშვნელოვანესი ამოცანის შესასრულებლად უნდა არჩეულიყო კანდიდატი, რომელიც შეძლებდა, მოკლე პერიოდში მიეღო კონკრეტული შედეგი და ჩაებარებინა ანგარიში საზოგადოებისთვის ან, წარუმატებლობის შემთხვევაში, გადაეხადებინა.

«აბი მარგველაშვილი» — ალასანიას იარაღი დარბაზში წინააღმდეგ

ბიძინა ივანიშვილმა პრეზიდენტობის კანდიდატად გიორგი მარგველაშვილი ამომრჩეველს ხელების გადაგრების ხარჯზე მოახვია თავს. იგი მარგველაშვილს თავებდა დაუდგა, ქვა ააგდო და თავი შეუშვია, — მე ვიცი ადამიანების ცნობა, გიორგი საუკეთესო კანდიდატია და, გინდათ თუ არა, უნდა მენდოთო...

წინასაარჩევნო კამპანიის მსვლელობისას, როდესაც ივანიშვილი საზოგადოებას აიძულებდა, „აბი მარგველაშვილი“ მიეღო, პოლიტოლოგმა ალექსანდრე ჭაჭიაშვილმა პრეზიდენტის ინსტიტუტის შესახებ ქართულ მედიაში შემდეგი ინიციატივა წამოაყენა: „საქართველოს არ აქვს მაღალი თანამდებობის უსაქმურების შენახვის ფუნქცია. პრეზიდენტის ფუნქციები ქვეყნის იმ სასიცოცხლო პრობლემებიდან გამომდინარე უნდა განისაზღვროს, რომელთა გადასაჭრელად პარლამენტისა და მთავრობის ძალისხმევა საკმარისი არ არის.

მიმართა, რომ პრეზიდენტის აქტიური მოღვაწეობის სფერო უნდა იყოს აფხაზურ და ოსურ მხარეებთან, რუსეთის ფედერაციასთან, მათ შორის ჩრდილოეთკავკასიურ რესპუბლიკებთან ურთიერთობა. საქმე ისაა, რომ დასავლეთის ექსპორტზე ჩვენთან ბევრი ოფიციალური პირი და სტრუქტურა მუშაობს — პრემიერი, პარლამენტის თავმჯდომარე და საპარლამენტო კომიტეტები, საგარეო საქმეთა სამინისტრო და რიგი სხვა უწყებებისა, ხოლო იმ სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან მიმართულებებზე, რომლებიც ჩამოვთვალე, სერიოზულად არავინ მუშაობს... საჭიროა გარდევნა, ამ სამუშაოს ხარისხობრივად ახალ დონეზე აყვანა. საჭიროა მაღალი სახელმწიფოებრივი სტატუსის მქონე პირი, რომელიც გაეა პირდაპირ მოლაპარაკებაზე უმაღლესი ხელმძღვანელობის რგოლებთან და დაძირავს საქმეს მკვედარი წერტილიდან... ამ მნიშვნელოვანი საქმისთვის საჭიროა მესამე პირი ქვეყნის უმაღლესი სახელისუფლო ემბლეონიდან — ანუ პრეზიდენტი. რა თქმა უნდა, ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს არამხოლოდ სტატუსს, არამედ პიროვნულ საკითხსაც. ახალი პრეზიდენტი არაფრით უნდა იყოს დაკავშირებული წინა რეჟიმებთან, რომლებიც ჩვენს პარტნიორების აღქმაში ომთან და სისხლთან ასოცირდებიან. სასურველია, რომ იგი მათთვის პოზიტიურად ცნობილი იყოს, თუმცა, შესაძლოა, ის ი-

ოს აბსოლუტურად ახალი სახე. მთავრია, აცნობიერებდეს მასზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობას — ერთ-ორ წელიწადში ვითარების კარდინალურად შეცვლას... თუ ამ თანამდებობას სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი პრობლემების მოგვარებაზე პასუხისმგებლობით დავეტვირთავთ და დავადაგენთ, რომ ერთ-ორ წელიწადში პრეზიდენტმა უნდა წარადგინოს თავისი საქმიანობის კონკრეტული შედეგები, მაშინ ამ პოსტის დაკავების მსურველთა რაოდენობა მკვეთრად შემცირდება.

სხვათა შორის პრეზიდენტის ფუნქციის ასეთი განმარტება მოხსნის კონკურენტის, ამ თანამდებობისთვის ბრძოლისა და ამ ბრძოლის თანმდევი ინტრიგების პრობლემას. არა მგონია, ბევრი პრეტენდენტი მოიძებნოს, რომელთაც ამ ჩიხში მოქცეული საკითხებით დაკავების სურვილი ექნებათ. ამ საკითხებს მხოლოდ ღამაში და ფუფუნა დაპირებებით ვერ მოაგვარებ, ახალი პრეზიდენტის ფუნქცია უნდა შეესაბამებოდეს თვითვე გამოჩნდებოდეს. ამიტომ ამ პოსტის დაკავებას მხოლოდ ის ადამიანი დათანხმდება, რომელიც დარწმუნებულია წარმატებაში და ფლობს აუცილებელ პოტენციალს — კავშირებს, პირად ავტორიტეტს, სერიოზული წინადადებების პაკეტს. ასეთი ადამიანები კი ბევრი არ არიან...

ვთვლი, რომ ეს მაღალი პოსტი აუცილებლად კონკრეტული ამოცანების, მიზნების მისაღწევად უნდა იქნას გამოყენებული... ახალ ხელისუფლებას, რომლის სინდისზე არც სისხლია და არც დანაშაული, აქვს მცირე შანსი, გამოიყვანოს შექმნილი ვითარება ჩიხიდან. ამისთვის საჭიროა პრემიერმინისტრის (ბიძინა ივანიშვილის — რედ.) პოლიტიკური ნება და პრეზიდენტის შესაბამისი ფუნქციებით დატვირთვა. ეს აუცილებელია ქართველი ერისა და ქართული სახელმწიფოებრიობის შენარჩუნებისა და განვითარებისთვის. ეს აუცილებელია, რათა ივანიშვილმა ერის წიგნს შეინარჩუნოს“.

ამ ინიციატივის უმთავრესი

არც ერთი სასიხოსლოდ მნიშვნელოვანი პრობლემა მოგვარებული არ არის, უკმაყოფილება იზრდება, სახელმწიფოს მდგომარეობა ექვივალენტურად უარესდება, ივანიშვილის რეჟიმის უხელოობა უზარადაა, რადგან თავიდანვე ხელი იყო, რომ ტერიტორიულ და საგარეოპოლიტიკურ, გეოგრაფიულ, საზოგადოებრივ პრობლემებს, რომლებიც არსებობდნენ და არსებობენ, არ გადაეჭრა და არ გადაეჭრება. ამიტომ, ეს პრობლემები საფუძვლიანად და თანმიმდევრულად განვიხილოთ.

პრეზიდენტობა ისაა, რომ ხსენებული უმნიშვნელოვანესი ამოცანის შესასრულებლად უნდა არჩეულიყო კანდიდატი, რომელიც შეძლებდა, მოკლე პერიოდში მიეღო კონკრეტული შედეგი და ჩაებარებინა ანგარიში საზოგადოებისთვის ან, წარუმატებლობის შემთხვევაში, გადაეხადებინა.

ამ იდეას საზოგადოებაში მნიშვნელოვანი მხარდაჭერა ჰქონდა. გამოიკითხა არაერთი ექსპერტი, საზოგადოებრივად და პოლიტიკურად და საზოგადოებრივად აქტიური ცნობილი პიროვნებები, ბევრი დაეთანხმა ალექსანდრე ჭაჭიაშვილის წინადადებას, მაგრამ, როგორც ჩანს, ხელისუფლებას, კერძოდ კი, ბიძინა ივანიშვილს, ნომინალური პრეზიდენტი, ფუფუნებით გარემოცული უსაქმური სჭირდება, რომელსაც მხოლოდ დეკორაციის დანიშნულება ექნე-

ბოდა და შესაბამისად, ზემოხსენებულ სასიცოცხლო მნიშვნელოვან პრობლემებზე მას რეაქცია არ ჰქონია... თქვა ბიძინამ, გიორგიო, წამოაყენა ადამიანი ფულტარი პრეზიდენტობის კანდიდატად და არჩევნების შედეგებზე ექვსი დღეა გადმოვიდა მარგველაშვილის გვარი ქვეყნის მეოთხე პრეზიდენტად... მაგრამ, ვაი, რომ უსაქმური და უფუნქციო პრეზიდენტი დეკორაციად არ გამოდგა და ავსტრალიელი აბორიგენების ბუმერანგს შეუბრუნებოდა ის სიზუსტე, როგორც თუ ივანიშვილი მოუბრუნდა უკან მარგველაშვილის ქება-დიდება და არჩევნების შედეგები — კონსტიტუციითა და ფუნქციურად უსაქმურმა პრეზიდენტმა რამდენიმე თვეში სააკაშვილის იმდენი თანაგუნდელი დაანინაურა, ისეთი, მსუბუქად რომ ვთქვათ, ლეღვობები ჩაიდინა, რომ ივანიშვილი იძულებული გახდა, საჯაროდ ელიცობებინა:

„არ დავმალავ, ველოდი უკეთესს. პრინციპულად განსხვავებული თვისებები აღმოაჩნდა (მარგველაშვილს — ბ. ბ.)... ხსენებული გამოცანის მარგველაშვილმა არჩევნების შემდეგ 60 წლის მსაბავსი და მსაბავსი მსაბავსი არ მასსოფს“.

ივანიშვილის ეს აღიარება ნამდვილად იმსახურებს რეპლიკას: „**სომეხთა უფლებები, განსაკუთრებით, შეზღუდულია. მათ უკმაყოფილება იზრდება, სახელმწიფოს მდგომარეობა მძიმდება, ივანიშვილის რეჟიმის ექვსი თვეა, რადგან თავიდანვე ცხადი იყო, რომ ტერიტორიულ და საგარეოპოლიტიკურ, გეოგრაფიულ, საზოგადოებრივ პრობლემებს, რომლებიც არსებობდნენ და არსებობენ, არ გადაეჭრა და არ გადაეჭრება. ამიტომ, ეს პრობლემები საფუძვლიანად და თანმიმდევრულად განვიხილოთ.**

ქსოვის მოყვარული ფილოსოფოსი პრეზიდენტისგან, რომელიც სააკაშვილის სასახლეში ფუფუნებით ტკბება და რომელიც აქამდე ყველა დამცირებას იტანდა, მოულოდნელი იყო გაჯიუტება და პრემიერლარბაშვილთან ლიად დაპირისპირება, მაგრამ ეს მოულოდნელი იყო საზოგადოებისთვის და არა ხელისუფლებისთვის. **ხელისუფლებაში, უკვე დიდი ხანია, საოცარი ეჭვიანობა შეინიშნება ბიძინა ივანიშვილის კონტროლიდან გამოსული მარგველაშვილის მიმართ, პრემიერის მაპროვოცირებული კრიტიკა კი ერთგვარი კატალიზატორი იყო.**

„აპი მარგველაშვილი“ უზრუნველყოფის აღარ სჯერდება და ამერიკის ელჩის — რიჩარდ ნორლანდის ღია მხარდაჭერით უკვე მთავარსარდალის მანტიას ირგებს, თან ცდილობს, ეროვნული უშიშროების საბჭო მთლიანად საკუთარი გავლენის ძველ მოქმედებებს

მარგველაშვილი ნერგვინა უმტყუნა, იგი ანკეცს ნამოეგო და, ფაქტობრივად, თვითლუსტრაცია მოახდინა.

ფაქტია: მარგველაშვილი თავისი განცხადებით დროზე ადრე გამოამჟღავნა თავი, როგორც პოლიტიკურმა პოლუსმა, რომელსაც, მისი სტატუსიდან გამომდინარე, აუცილებლად ექნება მიზიდულობის ძალა და, შესაძლოა, ახალი პოლიტიკური კონფიგურაციის მნიშვნელოვანი ნაწილი იქცეს.

ღარიბაშვილის წინააღმდეგ მიმართული ძალის სათავე სულ სხვაგანაა და ის მარგველაშვილი ნამდვილად არ არის.

აქედან გამომდინარე, მთავარი შეკითხვაა არა „რა უნდა მარგველაშვილს?“, არამედ — **„ვის გაძარცვს შეცდებანი და ღარიბაშვილის შემცველია?“**

თუ რეალურად თვალს გავეუსწორობთ, დავინახავთ, რომ **იზრდება ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციის შემოღობვა ივანეშვილის ხელდასმული მთავრობის მიმართ.** ეს ნათლად ჩანს ამერიკული სენატორებისა თუ ნამდვილი უზრუნველყოფის ანალიტიკურ სტატისტიკაში. რეალურად, რომ ამერიკის სენატორები, რომელთა მიზანმიმართული დანერგვა საკუთარ შეურაცხყოფად მიიღეს, მით უმეტეს იმ ფორზე, როდესაც უკრაინაში მიმდინარე პროცესებში სააკაშვილი ამერიკელების მხარესა და ერთგვარ დახმარებაზე მოსთხოვდა, უკრაინის პროამერიკული ხელისუფლებისთვის. პირად საუბრებში არაერთი გავლენიანი სენატორი თუ პოლიტიკოლოგი აღნიშნავს, რომ სააკაშვილისთვის ბრალდების წაყენება საეჭვოდ ემთხვევა უკრაინის მოვლენებში სააკაშვილის აქტიურ მონაწილეობას და რუსული რევანშის ხასიათს ატარებს. ეს ამერიკის შეხედულებაა, მაგრამ ამერიკელებს მისი სჯერათ. ამასთანავე, ამერიკელებისთვის მათ მიერ დემოკრატიის შექმნად ნოდებული, რეფორმების გამტარებელი და რუსეთის წინააღმდეგ მებრძოლი ხელი-სუფლებების წამომადგენლების კრიმინალური საქმიანობის წარმოჩენა სერიოზული პრობლემაა, რადგან სააკაშვილის ამერიკელი მფარველები, ფაქტობრივად, თანამონაწილენი გამოდიან იმ დანაშაულების, რომლებზეც საქართველოს პროკურატურა საუბრობს.

კონსპირაციის მოყვარულები უკვე ღიად წერენ, რომ ამერიკელები სერიოზულად ემზადებიან საქართველოში ხელისუფლების შეცვლა-დანართის მოსაყვანად.

ამკარა, რომ „ნაციონალების“ გაფუჭებულ იმიჯს ვერაფერი უმეცხობს და მათი რეინკარნაცია ამერიკელებისთვისაც კი, პრაქტიკულად, შეუძლებელია ამოცანა, ამიტომ „ნაციონალების“ დაბრუნებაზე ისინი ფსონს არ დებენ და ეს ლოგიკურია, თუმცა „ნაციონალების“, როგორც პოლიტიკური მიმდინარეობის, გადარჩენა და პოლიტიკურ ასპარეზზე დატოვება მათი ერთ-ერთი მიზანია. **ხელისუფლებაში „ნაციონალების“ დაბრუნების პერსპექტივის გამორიცხვის შემდეგ დევბანი იხსნის, ლიდერის გა-**

მოძებნის საკითხი, რომელსაც ხელისუფლებაში მოსვლა. დიდი ალბათობით, ასეთ ძალად და ლიდერად ამერიკელები განიხილავენ თავდაცვის მინისტრ ირაკლი ალასანიას და მის ფრაქციას, აგრეთვე, მის თანაგუნდელ მინისტრებს, **„ნაციონალისტ“ დარჩენილ რესურსსა და პრეზიდენტ მარგველაშვილის სტატუსთან ერთობლიობაში.**

ალასანია კოალიციის ერთ-ერთი ლიდერიც იყო, ივანიშვილის ფავორიტიც და პრეზიდენტობის კანდიდატადაც განიხილებოდა, მაგრამ ხელისუფლებაში ივანიშვილის მოსვლიდან მოკლე ხანში ისეთი დარტყმა მიიღო, არათუ პრეზიდენტობაზე ფიქრი შეწყვიტა, ვიცეპრეზიდენტის პოსტიც დაკარგა.

ცხადია, ამერიკელებთან შეხებაზე უფრო მთავარია მინისტრის ალასანია შესაფერის მომენტს ელოდება შურის საძიებლად. იგი გამოირჩევა იმით, რომ არასოდეს ებრძვის მტერს ღიად, მუდამ დაფარულ-კულუარულ ბრძოლას ამჯობინებს, რადგან ასეთ ბრძოლაში (როგორც ყოფილი დიპლომატი და უშიშროების ყოფილი კადრი) გაცილებით გამოცდილია, ვიდრე მისი ოპონენტები.

უკვე დიდი ხანია, ალასანიას ომი აქვს გამოცხადებული ღარიბაშვილის წინააღმდეგ. ალასანიას გარემოცვაში კარგა ხანია, ქირქილებენ, რომ მისთვის ღარიბაშვილი აღიქმება, როგორც გამოუცდელი პატარა ბიჭი, რომელმაც მხოლოდ ივანიშვილის ფავორიტობის გამო აჯობა. ალასანიას გარემოცვა პირად საუბრებში არც მალავს, რომ ღარიბაშვილი მათთვის წინააღმდეგობა არ არის, რომ მას სერიოზულად არ აღიქვამენ და რომ მათი მოწინააღმდეგე ივანიშვილია, რომელმაც საფინანსო გაბრუნებიდან მოხსნა ალასანია.

ცხადია, რომ ალასანიას, როგორც ამერიკის სპეცსამსახურების გაზრდილ კადრს, ოკეანის გაღმებიდან ყველაზე სერიოზული მხარდაჭერა აქვს და ვაშინგტონის მიერ ფსონის მასზე დადგენა არც არავის გაუკვირდება.

აქამდე ალასანიას მთავარი პრობლემა პოლიტიკური პარტიზონების სიშირიე იყო, რადგან კოალიცია ივანიშვილის გარშემო არსებობდა, მაგრამ დღეს ეს სიტუაცია რადიკალურად შეცვლილია.

პრეზიდენტი მარგველაშვილი და ალასანია, ფაქტობრივად, ერთი გუნდია (ამას დაამატეთ მათი ნათესაური კავშირიც), „ეროვნული ფორუმის“ მფარველი ფორუმის ლიდერის — შარტავას ნათესაური კავშირი და მორალური ვალი, რომელიც მამია ალასანიას მიმართ აქვს და ივანიშვილიდან განსხვავდება. ალასანიას მხარდაჭერა. ამას დაამატეთ ფორუმის ლიდერის — შარტავას ნათესაური კავშირი და მორალური ვალი, რომელიც მამია ალასანიას მიმართ აქვს და ივანიშვილიდან განსხვავდება. ალასანიას მხარდაჭერა. ამას დაამატეთ ფორუმის ლიდერის — შარტავას ნათესაური კავშირი და მორალური ვალი, რომელიც მამია ალასანიას მიმართ აქვს და ივანიშვილიდან განსხვავდება. ალასანიას მხარდაჭერა.

აქამდე ალასანიას მთავარი პრობლემა პოლიტიკური პარტიზონების სიშირიე იყო, რადგან კოალიცია ივანიშვილის გარშემო არსებობდა, მაგრამ დღეს ეს სიტუაცია რადიკალურად შეცვლილია.

ღეს თუ არა, სვალ, უფნეშო უსაქუარი, პარაიფენტად დაქორაშიული მიხეებისთვის პარაიული გარგველაშვილი ახალი პოლიტიკური კონფიგურაციის ნაწილი გახდება და, თუ მისი დახმარებით კვლავ მოხერხდება ერთპირობიანი პოლიტიკური სივრცის შენარჩუნება, საპარტიკოს ბერობა პარაიფენტი იმ ფორალური სტატუსითაჟ კი, როგორც მის თანამდებობას შეყოჩაღ, პარაინი ღეს ანაევიფენტად გოქინა ივანიშვილის გუნდს...

ლუკიანის, სახელმწიფო მინისტრ პეტრიაშვილის, საგარეო საქმეთა მინისტრ მია ფანჯიკიძისა და რამდენიმე საკვანძო მინისტრის მოადგილისა და ელჩის სახით, რომელიც ასევე ალასანიას გუნდის წევრები არიან. თუ დავაკვირდებით, დავინახავთ, რომ **ალასანია და კომპანია, ალუს მარგველაშვილი და „ნაციონალისტი“ ნაშთი შთაგვატყავს კაღა, რომელიც მომავალ არჩევნებში „ძართულა“ არჩევნებს „კულტი“ მასს ახლოვდება. ადგილობრივი არჩევნების შემდეგ ისინი ალასანიას აქტიუმი უნდა ჩავენოთ სამოქალაქო სექტორის უდიდესი ნაწილი და რესპუბლიკელები, რადგან ისინი ყოველთვის იმოქმედებენ იმ დირექტივის მიხედვით, რომელსაც ამერიკელი პატრონებისგან მიიღებენ.**

ზემოთ მოყვანილი არგუმენტების შემდეგ ძნელი ნარმოსადგენი არ არის ახალი პოლიტიკური კონფიგურაციის კონსტრუქციის დაგეგმვა, თავდაცვის მინისტრი, საგარეო საქმეთა მინისტრი, იუსტიციის მინისტრი, სახელმწიფო მინისტრი, 2 ან 3 ძლიერი საპარტიკოს ფრაქცია, ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციის მფარველობა, აშშ-ის საელჩოს უშუალო პატრონაჟი და დახმარება, ასევე, „ნაციონალური მოძრაობის“ ხელთ არსებული დიდძალი შავი (და არამარტო) ფული, მათი ფარული პოლიტიკური მხარდაჭერა, აბსოლუტური უპირატესობა ტელევიზიებსა და პრესაში...

ვფიქრობ, ჩამოთვლილი ფაქტორები საკმარისზე მეტია ნებისმიერი არჩევნების მოსაგებად.

ზემოსხენებული კონფიგურაცია არჩევნების წინა პერიოდში გამოიკვეთება, რადგან

სწორედ წინასწარჩვენი პერიოდი ყველაზე ხელსაყრელი ამ გეგმის სისრულეში მოსაყვანად. მანამდე ალასანიას და მისი გუნდის მინისტრებიც ყველაწილი მეოთხედ იხმარენ, რათა თანამდებობები და გავლენა შეინარჩუნონ, რადგან სწორედ თანამდებობებიდან იქნება შესაძლებელი უფრო მძლავრი ძალის ჩამოყალიბება. ეს ფაქტორი განსაზღვრავს იმას, რომ ახლა **პარაინიფენტი და ალასანიას მასხიამლ პედვტად ეცდებანა ნაადრევი კონფიგურაციის ამოწურვას ღარიბაშვილისა, შარტავას, გომიშვილის მიხედვით პარაინიფენტი ნაშთი და საქირო მომენტი ბანასორცილი და რაქყმა, რომელიც მათთვის სასურველი შედეგის მომტანი იქნება. ნაადრევი ამ დარტყმის განხორციელება ნამეგებანია, ამიტომ მარგველაშვილი-ღარიბაშვილის ტანდემში დროზე ადრე თავს არ გაიზიარავს და კონსპირაციის დაცემა იმოქმედებს, თუმცა დარტყმა ღარიბაშვილის წინააღმდეგ გარდაუვალია არჩევნების წინ.**

აქვე საინტერესოა, ვინ დარჩება ღარიბაშვილის მხარეს. თითქმის ნულაგანია პოლიტიკური ინტელექტი და კაპიტალი მეტად უნიათო და არაპროფესიონალი საპარტიკოს ტანდემი გუნდისა, რომელიც, ძირითადად, მოჭიდდება, მომდერლდებათა თუ მსახიობებითა და კომპლექტებით, მოჭიდდება მუსიკოსი პარტიკოს ტანდემის მფარველად, მძებრი ჩხენკელი კერძოდ არ ჰყავს საკუთარი პოზიციების დასაცავად. ამიტომ მასზე შეჩერებაც არ ღირს. ამას დაამატეთ მრეწველი პენსიონერების არარსებულობა, რომელიც, საითაც სიო დაბერავს, იქით გადაიხრება და ორკაცხანით კონსერვაციის, რომლებიც, ფაქტობრივად, ცარიელ

ადგილს წარმოადგენენ, ანუ ღარიბაშვილის საპარტიკოს ტანდემის გუნდით, ფაქტობრივად, არ არსებობს.

ღარიბაშვილმა თავის პოლიტიკურ დასაყრდენად რატო შეარჩია ალასანია თუ მოქმედათა ღარიბაშვილისა და დათა თანამდებობები — გუბერნატორები, მრეწველები, მინისტრები, გამგებლები და ა. შ. მეტწილად ძალიან იხილები დააკომპლექტა. ეს ღარიბაშვილს ძირითად შემდეგებით მოუბრუნდება, რადგან ამ ძალიან ნაადრევი კონფიგურაციის ამოწურვას ღარიბაშვილი, შარტავას, გომიშვილის მიხედვით პარაინიფენტი ნაშთი და საქირო მომენტი ბანასორცილი და რაქყმა, რომელიც მათთვის სასურველი შედეგის მომტანი იქნება. ნაადრევი ამ დარტყმის განხორციელება ნამეგებანია, ამიტომ მარგველაშვილი-ღარიბაშვილის ტანდემში დროზე ადრე თავს არ გაიზიარავს და კონსპირაციის დაცემა იმოქმედებს, თუმცა დარტყმა ღარიბაშვილის წინააღმდეგ გარდაუვალია არჩევნების წინ.

აქვე საინტერესოა, ვინ დარჩება ღარიბაშვილის მხარეს. თითქმის ნულაგანია პოლიტიკური ინტელექტი და კაპიტალი მეტად უნიათო და არაპროფესიონალი საპარტიკოს ტანდემი გუნდისა, რომელიც, ძირითადად, მოჭიდდება, მომდერლდებათა თუ მსახიობებითა და კომპლექტებით, მოჭიდდება მუსიკოსი პარტიკოს ტანდემის მფარველად, მძებრი ჩხენკელი კერძოდ არ ჰყავს საკუთარი პოზიციების დასაცავად. ამიტომ მასზე შეჩერებაც არ ღირს. ამას დაამატეთ მრეწველი პენსიონერების არარსებულობა, რომელიც, საითაც სიო დაბერავს, იქით გადაიხრება და ორკაცხანით კონსერვაციის, რომლებიც, ფაქტობრივად, ცარიელ

ადგილს წარმოადგენენ, ანუ ღარიბაშვილის საპარტიკოს ტანდემის გუნდით, ფაქტობრივად, არ არსებობს. ღარიბაშვილმა თავის პოლიტიკურ დასაყრდენად რატო შეარჩია ალასანია თუ მოქმედათა ღარიბაშვილისა და დათა თანამდებობები — გუბერნატორები, მრეწველები, მინისტრები, გამგებლები და ა. შ. მეტწილად ძალიან იხილები დააკომპლექტა. ეს ღარიბაშვილს ძირითად შემდეგებით მოუბრუნდება, რადგან ამ ძალიან ნაადრევი კონფიგურაციის ამოწურვას ღარიბაშვილი, შარტავას, გომიშვილის მიხედვით პარაინიფენტი ნაშთი და საქირო მომენტი ბანასორცილი და რაქყმა, რომელიც მათთვის სასურველი შედეგის მომტანი იქნება. ნაადრევი ამ დარტყმის განხორციელება ნამეგებანია, ამიტომ მარგველაშვილი-ღარიბაშვილის ტანდემში დროზე ადრე თავს არ გაიზიარავს და კონსპირაციის დაცემა იმოქმედებს, თუმცა დარტყმა ღარიბაშვილის წინააღმდეგ გარდაუვალია არჩევნების წინ.

ელოვანი პრობლემა — პარტიკოს არარსებობა! პოლიტიკური პარტია „ქართული ოცნება“ ფაქტობრივად, არ არსებობს და მხოლოდ საარჩევნო შტაბების დონეზე მოქმედებს საარჩევნო პერიოდში. ამას დაემატა პარტიულ შტაბებში მომუშავე აქტივისტთა მასობრივი უკმაყოფილება, რომელიც მათი სრული იგნორირების გამო შექმნა და პარტია, ფაქტობრივად, აქტივის გარეშე დარჩა.

ამ ფონზე ცხადია, რომ ღარიბაშვილის პოლიტიკური გუნდი მოუშადებელია პოლიტიკური ბატალიებისთვის. ამ გუნდის ერთადერთი იმედი ღარიბაშვილის დადებითი პიროვნება და ივანიშვილის ფაქტორია, ფაქტორი, რომელზეც დგას არსებული აღმასრულებელი ხელისუფლება, თუმცა ივანიშვილის ფაქტორის ძალა დღითიდღე იკლებს. დიდი ალბათობით, თვითონ ივანიშვილიც არ არის კმაყოფილი იმ ბაქანალით, რომელიც მთავრობაში სუფევს და არც იმ ბიზნესგადანაწილებებით, რომელიც „საოცნებო“ საქართველოში“ ხდება. ამიტომ სრულიად რეალურია, რომ ერთ მშვენიერ დღეს ღარიბაშვილის მთავრობას ივანიშვილის ფაქტორიც გამოეცალოს. ამერიკელებიც ამაზე არიან ჩახაფრებულნი და, თუ ღარიბაშვილმა თავის პოლიტიკურ გუნდში რადიკალიზაციის ცდილობა დატოვა, კლინიკაში შეიშინება — პოლიტიკური გუნდი არ ჩამოყალიბდება, ნათესაურ-მამობაშვილი-პოლიტიკური გარემოცვა და ე. შ. პროამერიკული ბიზის (რომელიც „ნაციონალისტი“ ფარულად მხარდაჭერის ფუნქციას ასრულებს) ხელისუფლებაში მოსვლა მხოლოდ დროის ფაქტორი იქნება!

მოკლედ, როგორც წესი, უძალო ქვეყანაში კატეხის აყვებდნენ. თავის დროზე ახალმა ხელისუფლებამ არ გაითვალისწინა გონივრული შეთავაზება — დაეტივობა ქვეყნის პრეზიდენტი აწხარდა, მათი უმრავლესობა ვაწხო მეტროპოლისისა და დათა ახალაიას ყოფილი კადრია. მათი გადასვლა მარგველაშვილი-ალასანიას ბანაკში მხოლოდ დროის საკითხია.

ცალკე თემაა სახელმწიფო კანცელარიის რუს კარდინალულად მიჩენული ძმები ჩხენკელები — სამი ძმა, რომელიც, როგორც არაკეთილმოსურსენი ამტკიცებენ, ფაქტობრივად, მარტავე ქვეყანას, აკონტროლებენ ყველა ძირითად ბიზნესს, მხოლოდ მოგება აინტერესებთ და ღარიბაშვილის დიდი მოგების მისაღებად იბეჭეტად აღიქვამენ. ძმებ ჩხენკელებს „ნაციონალურ“ ნარსულსაც უსხენენა და მათგან ტროსს ცხენის ფუნქციის შესრულებასაც არ გამოარჩივენ.

ყოფილი ძალიანადაა, პოლიტიკოსგან შორს მდგარი მოჭიდდება-მუსიკოსი პარტიკოს ტანდემის მფარველად, მძებრი ჩხენკელი კერძოდ არ ჰყავს საკუთარი პოზიციების დასაცავად. ამიტომ მასზე შეჩერებაც არ ღირს. ამას დაამატეთ მრეწველი პენსიონერების არარსებულობა, რომელიც, საითაც სიო დაბერავს, იქით გადაიხრება და ორკაცხანით კონსერვაციის, რომლებიც, ფაქტობრივად, ცარიელ

ადგილს წარმოადგენენ, ანუ ღარიბაშვილის საპარტიკოს ტანდემის გუნდით, ფაქტობრივად, არ არსებობს.

მარგველაშვილი ცდილობს, დროის განვლიდან და პროკურატურისთვის პრობლემაზის შექმნა „ყურადღების უაღრესად ფაქიზი მიძევებით“ და ქნელად ამოსაცნობი საბარემოპოლიტიკური ფაქტორებით გაამართლოს, მაგრამ ეს არ აუქმებს მთავარ ბარემოებას — პრეზიდენტმა გააკეთა ზუსტად ის, რაც სჭირდებოდა სააკაშვილს და „ნაცემოქრობას“...

მარგველაშვილი-2014 და «ნაცემოქრობის» სხსლფოვანი ოსნებები

პრემიერმინისტრისა და პრეზიდენტის კინკლაობა ახალ სტადიაში გადავიდა. თუ ადრე ადგილი მხოლოდ გამაღიზიანებელ რეპლიკებსა და სიმბოლურ ჟესტებს ჰქონდა, ამჯერად დაპირისპირებამ გამოიწვია პირველი შეფერხება სახელმწიფოს მექანიზმების მუშაობაში — ჯერჯერობით მცირე და თითქმის შეუმჩნეველი, მაგრამ ძალზე მნიშვნელოვანი ხელისუფლების წიაღში განვითარებული პროცესების ანალიზისთვის. საზოგადოების აბსოლუტური უმრავლესობა დარწმუნებულია, რომ ბიძინა ივანიშვილს სჭირდება სულ რაღაც ხუთი წუთი იმისთვის, რომ მარგველაშვილი და ლარიბაშვილი შეარიგოს ან, როგორც მინიმუმი, საჯარო სკანდალების მოწყობა აუკრძალოს, მაგრამ „მოქალაქე №1“ ამას არ აკეთებს. საინტერესოა, რატომ.

უაღრესად ფაქიზი პრეზიდენტი

წინა სერიის მოკლე შინაარსი: ამა წლის 12 ივლისს და 6 აგვისტოს მთავარმა პროკურატურამ პრეზიდენტის ადმინისტრაციაში ორი წერილი გაავრცელა და მოითხოვა საიდუმლო გრიფის მოხსნა საბუთებისთვის, რომლებიც სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურისთვის (მიხელი სააკაშვილის მითითებით) საბიუჯეტო სახსრების არამიზნობრივ ხარჯვას ეხება. პროკურატურის აზრით, თავის დროზე გრიფი ამ დოკუმენტებს უკანონოდ მიანიჭეს. მარგველაშვილმა ეს თხოვნა მხოლოდ 8 აგვისტოს, პროკურატურის ხელმძღვანელებთან საგანგებო შეხვედრის შემდეგ შეასრულა. ამასთანავე, მისმა ადმინისტრაციამ გაავრცელა განცხადება, რომელშიც ნათქვამი იყო, რომ პროკურატურამ თავის წერილებსა და დადო გრიფი „საიდუმლოდ“, შემდეგ კი მასმედიაში მათი გაავრცელება შესახებ ამცნო, რითაც თითქოს „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ კანონის მოთხოვნები უგულვებელყო. პროკურატურამ და შსს-მ საპასუხო განცხადებები გამოაქვეყნეს და ეს ამ ბრალდება უარყვეს. შემდეგ დაიწყო ამ დაუსრულებელი სერიის ახალი სერია.

შირებით განაცხადა: „პროკურატურამ დაასრულა საქმეზე მუშაობა და სწორედ ამიტომ გაკეთდა მოთხოვნა მასალებზე გრიფის მოხსნის თაობაზე. ვიზობა, პრეზიდენტ მარგველაშვილს ჰქონდა, რატომ დასჭირდა ერთი თვე გრიფის მოხსნას. ეს, ზოგადად, ძალიან მარტივი პროცედურაა. მით უმეტეს, ჩვენთვის, თითოეული მოქალაქისთვის ცნობილი იყო, რომ ხდებოდა ასეთი ხარჯების განწვევა. გირჩევთ, მიმართოთ პრეზიდენტს და ჰკითხოთ, რატომ დასჭირდა ამდენი დრო. მე არ ვიცი, მე მიმაჩნია, რომ ეს იყო ძალიან მარტივი პროცედურა და არ სჭირდებოდა ამდენი დრო“ (ინტერპრენსიუსი).

ივანიშვილს შეაქვია ხუთი წუთი ბოლო მოუღოს პრეზიდენტის და პრეზიდენტის დაპირისპირებას; ყოველ შემთხვევაში, — მათ საჯარო კინკლაობას (და სხვათა შორის, თითოეული მათგანის კარიერას), მაგრამ ამას არ აკეთებს და, ალბათ, არ უნდა გამოვიჩინოთ, რომ შექმნილ სიტუაციაში ბაკაშვილს პოლიტიკურ ჩინებას ხედავს.

მაქცია საკითხს, რომელიც არ არის მხოლოდ ჩვენი ქვეყნის შიგნით პოლიტიკური საკითხი. დღეს ყველასთვის ნათელია, რომ ეს საკითხი საქართველოს საგარეო პოლიტიკას დაუკავშირდა. ყველაზე საინტერესო ამ პასაჟში, საკუთარი მაღალი სტატუსის დაფიქსირების და შეინახვის სურვილის გარდა, ალბათ, უკანასკნელი ორი წინადადებაა. **მარგველაშვილი ცდილობს, დროის განვლიდან და პროკურატურისთვის პრობლემაზის შექმნა „ყურადღების უაღრესად ფაქიზი მიძევებით“ და ქნელად ამოსაცნობი საბარემოპოლიტიკური ფაქტორებით გაამართლოს, მაგრამ ეს არ აუქმებს მთავარ ბარემოებას — პრეზიდენტმა გააკეთა ზუსტად ის, რაც სჭირდებოდა სააკაშვილს და „ნაცემოქრობას“:** ჯერ პრობლემის გადაწყვეტა გააჩინა, შემდეგ კი პროკურატურა კანონის დარღვევაში დაადანაშაულა სწორედ მაშინ, როდესაც ის იგერიებს ბრალდებებს სააკაშვილის საქმეში პოლიტიკური დაკვეთის შესრულების თაობაზე. ზოგიერთი კომენტატორი შეიძლება უფრო შორს წავიდეს და იმ ინციდენტში სააკაშვილის და ძველი რეჟიმის სხვა მაღალჩინოსნების მომავალი შეწყალების ერთგვარი წინადადებას (თუ სასამართლო მათ დაამნაშავედ სცნობს). გამოვა ერთ მშვენიერ დღეს მარგველაშვილი და იტყვის: „საკითხის სიფაქიზიდან გამომდინარე...“ და ა. შ. თუმცა მსგავსმა ვარაუდებმა შეიძლება ძალიან შორს წავიყვანოს. ამ ეტაპზე მხოლოდ იმის კონსტატაციით შემოვიფარგლოთ, რომ **ამ საშემო პრეზიდენტმა განსაკუთრებული „ლიბერალისმან და ამომრჩეველთა დიდი უპრ-**

ალბათ, მაინც ბიძინა ივანიშვილს მიმართავდა, რომელმაც თავად შეარჩია როგორც პრემიერობის, ისე პრეზიდენტობის კანდიდატი და გადადგომის წინ (სავარაუდოდ) თამაშის ძირითადი წესები გააცნო.

მეფის ბაგბიტი: ნაწილი მეორე

ბიძინა ივანიშვილი არ ერევა მიკრომენეჯმენტში და ხელისუფლების პირველ პირებს ყოველდღიურ ინსტრუქციებს არ აძლევს, მაგრამ, როდესაც მისი რჩევები აშკარა შეცდომებს უშვებენ, ცდილობს, ვითარება გამოასწოროს. ასე მოხდა სახელმწიფო მოხელეების მაღალ ხელფასებთან და პრემიებთან დაკავშირებით: როდესაც საზოგადოების პროტესტმა პიკს მიაღწია, ივანიშვილმა გააკეთა მოკლე კომენტარი ამის შემდეგ მთავრობამ პრაქტიკულად დაუყონებლივ წარმოუდგინა საზოგადოებას ახალი ნორმები, რომლებმაც ჩინოვნიკების გაუმძღვრობა ნაწილობრივ მაინც შეზღუდევს. ჩვენ, აგრეთვე, შეგვიძინა ამის შემდეგ მედიასა და სოციალურ ქსელებს ემოციური დისკუსიების კიდევ ერთმა ტალღამ გადაუარა. მთლიანობაში ეს ძალიან ცუდად ჩანდა. საზოგადოება უშედეგოდ ეძებდა პასუხს კითხვაზე „რატომ ჭამენ ერთმანეთს?“ და ამ კითხვით, უპირველეს ყოვლისა,

15 აგვისტოს ირაკლი ლარიბაშვილმა ამ საქმესთან დაკავშირებით დაელოცა საკითხი.

„დღეს ჩვენ ვფიქრობთ იმის შესახებ, როდის მოხდება ფერიცვალება საქართველოში და დაწყებულია თუ არა ეს ფერიცვალება? მრავალი განსაცდელის წინაშე დგას კაცობრიობა, კაცობრიობა თანდათან კარგავს ჭეშმარიტ სარწმუნოებას, საქართველო კი პირიქით — ძლიერდება ჭეშმარიტ მართლმადიდებელ

ეკლესიაში. ის წინასწარმეტყველება, რომ საქართველო გაბრწყინდება, ეს პროცესი, ეს ფერიცვალება, ეს გაბრწყინება დაწყებულია. ჩვენ ვმადლობთ უფალს, ამ დიდი წყალობისთვის. ჩვენში აუცილებლად მოხდება ფერიცვალება, მაღალი, რომელიც შეცვლის ჩვენს ფიზიკურ და სულიერ ბუნებას. საქართველო დაეხმარება სხვა ერებსაც ამ ფერიცვალებაში. ღმერთმა დაგლოცოთ, გაგახაროთ და ღმერთმა იწებოს წყალობა, მშვიდობა, სიყვარული და სიხარული გაძლიერდეს ჩვენში“, — ბრძანა უწმინდესმა ქადაგებისა.

მარგველაშვილისა და ღარიბაშვილის დაპირისპირება საჯაროა. „ქართული ოცნების“ შიგნით და ივანიშვილის ახლო გარემოცვაში უმწვეპვინო კონკურენცია მიმდინარეობს, მაგრამ მის შესახებ საზოგადოებაში თითქმის არაფერი იცის.

პოლიტიკა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბა. დღეს კი ივანიშვილი დღემდე, მიუხედავად იმისა, რომ მისი ფავორიტები ანუ ბენ საჯარო სკანდალებს კომუნალური სამსახურელოს სტილში და ამით ამცირებენ როგორც „ქართული ოცნების“ (შესაბამისად, ბიძინა ივანიშვილის) ავტორიტეტს, ისე მოსახლეობის ნდობას შესაბამისი სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმართ.

ბიზნესსა და პოლიტიკაში ხელმძღვანელები ხშირად არ კრძალობენ, მეტიც, ხელს უწყობენ ხელქვეითების გააფრთხილებს კონკურენციას, რადგან გონივრულ ჩარჩოებში მან შეიძლება განვიხილოთ ბაზრის წინააღმდეგობითი როლი შეასრულოს. მაგრამ აქ არის ერთი ნიუანსი — მარგველაშვილისა და ღარიბაშვილის დაპირისპირება საჯაროა. „ქართული ოცნების“ შიგნით და ივანიშვილის ახლო გარემოცვაში უმწვეპვინო კონკურენცია მიმდინარეობს, მაგრამ მის შესახებ საზოგადოებაში თითქმის არაფერი იცის. აქ კი ყველაფერი თითქოს თვატრის სცენაზე (თუ ცირკის არენაზე) ყველას დასანახად ხდება. გამოირიცხვება არაა, რომ სწორედ ეს სიტყვები — „ყველა დასანახად“ ამ რეჟისის ერთგვარ გასაღებს წარმოადგენს.

«ნახორკალი» ნინაშვილი მუშაობს უპარტიზაციო პარტიის პარტიის დაპირისპირებას. არჩევნების შედეგები და სოციალური მონაცემები ნათლად ადასტურებს, რომ ხელისუფლებაში ათი დარღვევა პარტიულად გამოიხატა

ზე, როდესაც „ნაციონალური“ „მაიდანზე“ გამოსვლას გაბედავენ, რადგან ეს მათთან საბოლოო ანგარიშსწორების შესაძლებლობას მისცემს. მაგრამ ეს ემოციური მიდგომა, ალბათ, მინც ანტისახელმწიფოებრივია. მიუხედავად იმისა, რომ ჰიპოთეტური პუტჩი, 99%-იანი ალბათობით, ანაცემის „სრული კრახით დასრულდება, ის ქვეყანასაც დაზარალებს. ამიტომაც გაცილებით გონივრული ჩანს თერაპიული მეთოდების გამოყენება, კერძოდ კი „ნაციონალური“ ენერჯისთვის უსაფრთხო კალაპოტის გაჭრა. მერე რა, რომ ეს ცრუ იმედი და არსებითად მართვადი ილუზია იქნება; მერე რა, რომ ამ ილუზიას მარგველაშვილი ერქმევა?!

პოლიტიკაში მოსვლის წინ ბიძინა ივანიშვილმა კარგად შეისწავლა სააკაშვილის და მისი თანაპარტიელების ფსიქოლოგია, რომლის „საფირმო ნიშანი“ სასურველის გასაღებად რეალურად და კრიტიკული აზროვნების დაქვემდებარება ემოციური ალტერნატივის მიმართ. თუ „ნაციონალური“ და ივანიშვილი, რომ მარგველაშვილისა და ღარიბაშვილის კონფლიქტი საგვსებით რეალურია (დაპირისპირების საჯარო, დემონსტრაციული ხასიათი

ამისთვის აუცილებელი ნინა-პირობა) და მათ შეუძლიათ პრეზიდენტი თავის მოკავშირედ თუ მარიონეტად გადააქციონ, მომავალს ამ მოედანზე თამაშს (და, შესაძლოა, ალასანია-რესპუბლიკელების ჰიპოთეტურ „ჯანს“ დაუკავშირებენ და არა „მაიდანის“ მიწყო-ბის განხილულ გეგმებს და სხვა მსგავს სისულელეებს. მარგველაშვილი (ისევე, როგორც ალასანია) სუსტი პოლიტიკოსია, რომელსაც დამოუკიდებლად მოქმედება არ შეუძლია, მაგრამ მას ნამდვილად ძალუქს უიმედო, დეპრესიულ მდგომარეობაში მყოფ „ნაციონალურს“ იმედი მისცეს, როგორც ეს „საიდუმლო ხარჯებთან“ დაკავშირებულ ეპიზოდში გააკეთა. საჯაროდ, სწორედ აქ გამოვა ნინა პლანზე ფსიქოლოგიური ასპექტი, მიუხედავად იმისა, რომ ლოგიკა უპარტიზაციო, რომ არა-გონივრულია საკუთარი გეგმების დაკავშირება ადამიანთან, რომლის კარიერა ივანიშვილმა შეიძლება ხუთ წუთში დაასრულოს, აღზნებული წარმოსახვა საპირისპირო სუფიზებს დაუხატავს — მოახლოებულ კრიზისს „ოცნებაში“, „პროდასავლური“ ძალების ერთობლივ ბუნტს ივანიშვილის წინააღმდეგ და ბოლოს —

ტრიუმფალურ დაბრუნებას ხელისუფლებაში. თვალის გადავხედოთ სოციალურ ქსელებს — სწორედ ამ მიმართულებით მიდიან. დესტრუქციული ილუზიების ჩანაცვლება ცრუ იმედებით, პრინციპში, სინტერესო კომპინაცია. თუ საქაღარაკო ტერმინოლოგიას მოვიშველიებთ, ეს, ალბათ, მინც გამბეობაა. ინირება პაიკი — „ოცნების“ და ივანიშვილის ავტორიტეტის ნაწილი, რომელიც პრეზიდენტისა და პრემიერის კონფლიქტის გამო მცირდება, სამაგიეროდ, მონიშნულმდეგ ხედვებზე იმ მდგომარეობაში, როდესაც მისი ყველა მომდევნო სვლა იძულებითი, წინასწარ განსაზღვრული ხდება და თანდათან პოზიციას აუარესებს. ცხადია, ყოველივე თქმული მხოლოდ ვარაუდია, მაგრამ სივრცე მსგავსი მანერისთვის ნამდვილად არის.

თბილისი-ჰაეილენ-თბილისი

საკაშვილის რეჟიმის რადიკალური მონიშნულმდეგებს სურთ, რომ „ნაციონალურის“ იზოლაცია გაგრძელდეს მანამ, სანამ სრულად არ გაქრებთან. მაგრამ აქ, ალბათ, ყურადღება ერთ ბანალურ ჭეშმარიტებას უნდა მივაქციოთ: არც ბუნებაში, არც პოლიტიკაში უკვალოდ არაფერი ქრება. ალყაში, „ნაციონალიზმის“ სრული იზოლაცია, როგორც პოლიტიკური ბრძოლის მეთოდი, უმნიშვნელოვანესი როლი შეასრულა სამანა-ლიანი საარჩევნო მარათონის დროს, მაგრამ ამ

იტაზზე, სავარაუდოდ, თავი ამოწურა. ახლა, შენაძლოა, გაცილებით მნიშვნელოვანია, რომ ე.წ. ბირთვი ციხისმაცრიდან გამოვიდეს და მანერირება სცადოს, რადგან ასე მისი ნაწილებად დაშლა და დამარცხება გაცილებით იოლი იქნება.

ამასთანავე, მნიშვნელოვანია ერთი გარემოების გააზრება: დამნაშავე მაღალჩინოსნების გასამართლების მოთხოვნა საგვსებით ლოგიკური და სამართლიანია, მაგრამ მათ გარდა არსებობენ სხვა „ნაციონალური“, რომელთაც ხელები სისხლში გასვრილი არ აქვთ და მიიმე დანაშაული არ ჩაუდენიათ. მათთვის პოლიტიკაში მონაწილეობის აკრძალვა, ერთგვარ „პოლიტიკურ გეტოში“ მოქცევა არადემოკრატიულია. ალბათ, მათ უნდა მიეცეთ შესაძლებლობა, იმედები მარგველაშვილს (ან, მაგალითად, ალასანიას) დაუკავშირონ და ამით (ეს ყველაზე მნიშვნელოვანია) თანდათან დაშორდნენ რევანში კაცთმოძულე იდეოლოგიას, რომელსაც „ნაციონალური“ მათ რეგებში ნერგავენ. მოგვიანებით მარგველაშვილმა შეიძლება მათ იგივე დამართოს, რაც ერთმა ფლექსზე დამკვირვებელმა ქალაქ შამელის ვიოთხებზე დამართა, თუმცა ეს უკვე სხვა ეტაპია. მოკლედ და მარტივად რომ ვთქვათ, ამ ეტაპზე „ნაციონალურმა“ რადიკალურმა პერსპექტივამ უნდა დაიხარბონ. ამ პერიოდში და დაახლოებამ მმართველი კოალიციის „პროდასავლურ“ ფრთასთან მათთვის შეიძლება ერთგვარი „საფილტრაციო ბანაკის“ როლი შეასრულოს და ნორმა-ლიურ პოლიტიკურ პროცესში ინტეგრაციის შესაძლებლობა მისცეს არა ძველი „ნაციონალიზმის“, არამედ ახალი ჯგუფების შემადგენლობაში. კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მიმენტი — თუ საქართველოში ფართოდ დამკვიდრდება მოსახრება მარგველაშვილის (და კოალიციის ზოგიერთი სხვა ლიდერის) სიღრმისეულ „ოპოზიციურობაზე“, უცხოელი პარტნიორებიც თანდათან ამ მოდელის ფარგლებში ოპერირებაზე გადავლენ. ეს კი გაცილებით უსაფრთხოა, ვიდრე მათი მცდელობები, ოპოზიციური ბანაკის ფორმირება თავად მოახდინონ (ასეთ, ჯერჯერობით გაუბედავ მცდელობებს ადგილი ნამდვილად აქვს).

კიდევ ერთხელ: ივანიშვილი უპარტიზაციო ნიშნისა და პარტიურობის დაპირისპირებაში, — მათ საჯარო კონკლავს (და სხვათა შორის, თითოეული მათგანის კარიერას), მაგრამ არა ამათ, არ უნდა ბაზ-მოვრცხვით, რომ შექმნილ იქნება ამათი უსაფრთხო, ვიდრე მათი მცდელობები, ოპოზიციური ბანაკის ფორმირება თავად მოახდინონ (ასეთ, ჯერჯერობით გაუბედავ მცდელობებს ადგილი ნამდვილად აქვს).

კიდევ ერთხელ: ივანიშვილი უპარტიზაციო ნიშნისა და პარტიურობის დაპირისპირებაში, — მათ საჯარო კონკლავს (და სხვათა შორის, თითოეული მათგანის კარიერას), მაგრამ არა ამათ, არ უნდა ბაზ-მოვრცხვით, რომ შექმნილ იქნება ამათი უსაფრთხო, ვიდრე მათი მცდელობები, ოპოზიციური ბანაკის ფორმირება თავად მოახდინონ (ასეთ, ჯერჯერობით გაუბედავ მცდელობებს ადგილი ნამდვილად აქვს).

გუგუშვილი, როგორც ოპოზიციის უმწვეპვინო უარი განაცხადი, ბრალდება ნაუყენს

ტეხასის შტატის გუბერნატორს — რიკ პერის, რომელმაც უარი განაცხადა პრეზიდენტ ობამასთან შეხვედრაზე, 15 აგვისტოს ოფიციალურად ნაუყენს ბრალდება სამსახურებრივი უფლებამოსილების გადამეტებისა და თანამდებობის პირზე ზემოქმედების შესახებ.

ტეხასის პროკურატორის წარმომადგენელთა განცხადებით, რიკ პერი, რომელსაც პოლიტიკოლოგიები აშშ-ის 2016 წლის საპრეზიდენტო არჩევნების ერთ-ერთ მნიშვნელოვან „პროდასავლურ“ ფრთასთან მათთვის შეიძლება ერთგვარი „საფილტრაციო ბანაკის“ როლი შეასრულოს და ნორმა-ლიურ პოლიტიკურ პროცესში ინტეგრაციის შესაძლებლობა მისცეს არა ძველი „ნაციონალიზმის“, არამედ ახალი ჯგუფების შემადგენლობაში. კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი მიმენტი — თუ საქართველოში ფართოდ დამკვიდრდება მოსახრება მარგველაშვილის (და კოალიციის ზოგიერთი სხვა ლიდერის) სიღრმისეულ „ოპოზიციურობაზე“, უცხოელი პარტნიორებიც თანდათან ამ მოდელის ფარგლებში ოპერირებაზე გადავლენ. ეს კი გაცილებით უსაფრთხოა, ვიდრე მათი მცდელობები, ოპოზიციური ბანაკის ფორმირება თავად მოახდინონ (ასეთ, ჯერჯერობით გაუბედავ მცდელობებს ადგილი ნამდვილად აქვს).

მცდელობა კი გამოიხატებოდა იმაში, რომ მას შემდეგ, რაც ლეგებლური შემწეული იქნა არაფხიზელ მდგომარეობაში მანქანის მართვაში, გუბერნატორი პროკურატორის ანტიკორუფციულ განყოფილებას, რომელსაც ლემბერგი ხელმძღვანელობს, დაფინანსების (7,5 მილიონი დოლარი) შეწყვეტით დაემუქრა. რიკ პერის წარმომადგენლები უარყოფენ ბრალდებას და აღნიშნავენ, რომ ლემბერგის დაქვემდებარებაში არსებული სტრუქტურისთვის დაფინანსების შეწყვეტა არ სცდება გუბერნატორის უფლებამოსილების სფეროს, ამიტომ სასამართლო პროცესს გუბერნატორი მოიგებს.

ექსპერტები ხაზს უსვამენ იმ გარემოებას, რომ ბოლო 100 წლის განმავლობაში პერი პირველი გუბერნატორია, რომელსაც ბრალდება ნაუყენს. იმ შემთხვევაში, თუ სასამართლო დამნაშავედ ცნობს გუბერნატორს, მას 5-დან 99 წლამდე პატიმრობა ემუქრება. შეგახსენებთ, რომ ამა წლის ივნისის დასაწყისში ტეხასის გუბერნატორმა უარი განაცხადა აეროპორტში ობამას დახვედრაზე.

საკაშვილის ზოგიერთი ოპონენტი ოსნებობს იმ დღეზე, როდესაც «ნაციონალური» «მაიდანზე» გამოსვლას გააუბნენ, რადგან ეს მათთან საბოლოო ანგარიშსწორების შესაძლებლობას მისცავს

პირადობის ახალი მოწოდების აღება ერთი თვის განმავლობაში 15 ლარი ეღირება

ოუსტიციის მინისტრის ინიციატივით გამოცხადებული აქციის ფარგლებში, 20 აგვისტოდან 20 სექტემბრამდე პირადობის ახალი მოწოდების აღება, 34 ლარის ნაცვლად, 15 ლარი ეღირება. აქციის პირობების თანახმად, პირადობის ახალი მოწოდების მიღების მსურველები პირადობის დამ-

დასტურებულ ახალ დოკუმენტს 15 ლარად 10 დღის ვადაში მიიღებენ და გათავისუფლებიან ფოტოსურათის გადაღების 3 ლარის გადასახადისგანაც. დაჩქარებული მომსახურების მიღების მსურველებს კი, 15 ლართან ერთად, მხოლოდ დაჩქარების ღირებულების გადახდა მოუწევთ.

ინტერვიუ

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ტალიავინის დასკვნის გამოქვეყნების შემდეგ, ამერიკისთვის სააკაშვილი „ჩვენი კალენდრის“ რომ არ ყოფილიყო, საქართველოს, როგორც ომის დამწყებ ძველანას, იცით, რას უზამდნენ? მშვიდობიანი ხალხის დახმარება გენოციდი, ხალხი ვიდრე ქართველი ერი დანაშაულს არ აღიარებს და დასასჯელის დასჯას არ მოითხოვს, ყოველთვის იდაყვზე გაუხდება სააკაშვილი.“

ჰამლეტ ჭიბაშვილი:

კეზერაშვილი არ გადმოგვსა და სააკაშვილს გადმოგვსავს დასავლეთი?

რამდენიმე დღის წინათ, დიდი სჯა-ბაასისა და პრეზიდენტ მარგველაშვილისთვის „ხელის გადაგრეხვის“ შემდეგ, მთავრობამ ექსპრეზიდენტ სააკაშვილს კიდევ ერთი ბრალდება წაუყენა — სახელმწიფო ბიუჯეტის არამიზნობრივი ხარჯვა. ამ დანაშაულის დამადასტურებელ დოკუმენტაციას გრიფს „საიდუმლოდ“ ერთი თვის განმავლობაში არ ხსნიდა პრეზიდენტი მარგველაშვილი... საპრეზიდენტო არჩევნების წინ პოლიტოლოგმა ალექსანდრე ჭაჭიაძემ განაცხადა, პრეზიდენტის თანამდებობა ერთი ადამიანისა და მისი გარემოცვის კომფორტულად ცხოვრების გამო ბუტაფორიად აქციესო. მან კიდევ ბევრი საინტერესო რამ განაცხადა, რაც საქართველოს აუხდა. ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე პოლიტოლოგი ჰამლეტ ჭიბაშვილი გვესაუბრება.

«ქიკვი ერთხელ დავეთანხმები ალექსანდრე ჭაჭიაძეს და ვიტყვი, რომ პრეზიდენტი გალალი ჩანის უსაქუჩოა. ის ხაპავს თავისს და ზის თბილად თავის ბაკაშვილსთან ერთად, ხაპავს თავისს და არაფერი ადარდებს; მთავრობაც ხაპავს და ხანდახან ახსენებს ხალხს იმისთვის, რომ თვალში ნაცარი შეაყაროს.»

— ბატონო ჰამლეტ, სააკაშვილს ბრალდება რამდენიმე მუხლით წაუყენეს და ერთ-ერთი ბრალდება არის ის, რომ ბიუჯეტის ფულით ქიშმირის პალატო და პიჯაკები იყიდდა. არადა, ყოფილი პრეზიდენტის სახელი ყველა ქართველისთვის 2008 წლის აგვისტოს ომის დაწყებამდე, საკუთარი ხალხისთვის გენოციდის მოწყობასა და პატიმრების ცოცხებით გაუპატიურებასთან ასოცირდება...

ლი, რამდენიც სააკაშვილს, მაგრამ ესენი ოფიციალურად იპარაჟენ. თავდაცვის მინისტრმა სააკაშვილს თანამდებობაზე დატოვების 83 ათასი ლარი. ეს ქურდობა არ არის? ნებისმიერი პარლამენტარი ქურდი არ არის? მაშინ, როდესაც ქვეყანაში ხალხისთვის 120 ლარი აქვს, რატომ უნდა ჩადოს თავისი ბიზნისი 150-ათასიან ჯიპში ირინა იმარლიშვილმა, ქალმა, რომელსაც ფუნქციონალიზმს ანდობენ.

«ქიკვი ერთხელ დავეთანხმები ალექსანდრე ჭაჭიაძეს და ვიტყვი, რომ პრეზიდენტი გალალი ჩანის უსაქუჩოა. ის ხაპავს თავისს და ზის თბილად თავის ბაკაშვილსთან ერთად, ხაპავს თავისს და არაფერი ადარდებს; მთავრობაც ხაპავს და ხანდახან ახსენებს ხალხს იმისთვის, რომ თვალში ნაცარი შეაყაროს.»

— ვიდრე მიზანზე დავიწყებ საუბარს, ორიოდ ვიტყვი და დავსრულებ თეორიებს შევხვები. ვფიქრობ, ხალხი ხელკეტებით უნდა გამოვიდეს და ხელისუფლება გარეკოს.

დანგრეული ქვეყნის მმართველები არიან, „ზაპოროჟციის“ გარდა, მანქანა არ ეკუთვნით.

— სააკაშვილს კონტრაბანდული იარაღით ვაჭრობაშიც ადანაშაულებენ. მისი თანხმობით, იარაღს უკრაინაში ყიდულობდნენ, საქართველოში ჩამოჰქონდათ და აქედან სირიაში გაჰქონდათ. ამ ინფორმაციით ჰილარი კლინტონიც დაინტერესდა. ამის დამადასტურებელი დოკუმენტები რომ შეეგროვებინათ სააკაშვილის დაპატიმრება და დატოვების შემდეგ, იარაღს სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამას რატომ ამბობთ ან ვისი მისამართით? — ჯანდაცვის მინისტრის მისამართით, რომელიც ჩემს ჯანმრთელობაზე „ფიქრობს და ზრუნავს“. დავით სარგაძის, მინდა, ვუთხარა, რომ ჩემს ჯანმრთელობას ვნახავ 150 ლარს; ვნახავ ის, რომ სააკაშვილს მინისტრობის სტატუსი 120 ლარი აქვს; ძალაპის ქურდები სავსება ნაგვით და არვინ დაინტერესის იმის მტკიცება, რომ ნაგავი ბაბაქმით; ჩემს ჯანმრთელობას ვნახავ ის, რომ ყველგან რიგში დგომამ მინდა და ახლა უკვე, ჯანდაცვის მინისტრობის გადასვლით, კუჭი რომ ამოვუღებ, ნახევარი დღე აქიმიის ლორწოში უნდა გაბაზმდეს, წამლის რეცეპტი რომ გამომიწავოს...

ახლა მიხეილ სააკაშვილზე ვადავიდეთ. სააკაშვილის დაჭერა არავის უნდა, მით უმეტეს, მისი საქართველისთვის გადმოცემა... დავით კეზერაშვილი არ გადმოგვსა და სააკაშვილს გადმოგვცემს დასავლეთი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— სერგეი კოვრეტინი ნარმატებული მინისტრია. — არ გამოდგა ნარმატებული ან საიდანი უნდა იყოს, ის ხომ გარეთ არ გამოსულა?! სერგეი კოვრეტინი ნარმატებული მინისტრია, რომელიც ჩემს ჯანმრთელობაზე „ფიქრობს და ზრუნავს“.

საკაშვილზე გამოცხადებული არ არის ინტერპოლის ძებნა, რომელიც იყოს, მერ რა? ის, რასაც წვდამის განმარტობაში სააკაშვილი აკეთებდა, აშშ-ის ელჩებმა მშვიდობიანად იცოდნენ, მხარხმარ ხმას არ იღებდნენ. მათი პირდაპირი დაპირება იყო, სააკაშვილს ენა მოხსნათ, სააკაშვილს ენა მოხსნათ, სააკაშვილს ენა მოხსნათ.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ბევრს ვსაუბრობთ სააკაშვილზე და სააკაშვილზე ნამდვილად არის, მაგრამ ამით რა გავაქეთებ? შესაძლებელია, ჯერ იმდენი არ აქვს მოზარე-

ნივთს პირველი და უდიდესი დანაშაულია ის, რომ 40 წელს გადამიღობულ ადამიანებს კონსტიტუციით აუპარაკლა მუშაობა და მშვიდი დატოვა, გვირი დაიღობა. სააკაშვილს სააკაშვილი ხალხის გენოციდი მოუწყაო.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ბევრს ვსაუბრობთ სააკაშვილზე და სააკაშვილზე ნამდვილად არის, მაგრამ ამით რა გავაქეთებ? შესაძლებელია, ჯერ იმდენი არ აქვს მოზარე-

2008 წლის აგვისტო ცალკე თემაა, რადგან უმნიშვნელოვანეს დასკვნაში ეწერა, რომ ომი საქართველომ დაიწყო, რაც უკვე დანაშაულია, ამას დიდი ძიება აღარ სჭირდება. რა მოჰყვა ამ დანაშაულს? გაიფლტა მშვიდობიანი მოსახ-

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

— ამბობენ, რომ ამ ბოლო, ფიქრობთ, ამერიკის ნების წინააღმდეგ მიდის? არ დაიჯეროთ! ამერიკაში პოლიტიკოსების რამდენიმე ჯგუფია, რომლებიც ერთმანეთს ჭამენ. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი. ჩვენდა საუბედუროდ, სააკაშვილს ურთიერთობა გავაგრძელებდი.

ალბათ, ყველა ერთად უნდა ვთხოვოთ ხელისუფლებას, მიუხედავად იმისა, სად აღმოჩნდება საბოლოოდ სააკაშვილი, სააკაში თუ ნაქირაშვილ ბინაში სადაც ოქიანს გალმა, გადაუზღავნოს მას ქალბატონ მერაბიტი ოსტრომის მკარდით შესრულებული ნახატი. სახელმწიფოს ამით არაფერი დააკლდება, ფიგურანტს კი შესაძლებლობა მიეცემა, საღამოობით შეხედოს მას და დაფიქრდეს იმაზე, თუ რატომ უარყო საქართველოში მისი რეჟიმი.

ფიზიკი მონიკას საავტორო მხარე www.geworld.net თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დავით აღმაშენებელი, გიორგი ბრწყინვალე, მიხეილ ეპილირეული... შესანიშნავი დასაწყისი და უაღრესად სევდიანი ფინალი. მთავარმა პროკურატურამ გამოაქვეყნა მონაცემები სახელმწიფოს კუთვნილი 8 837 461 ლარის გაფლანგვის თაობაზე, საიდანაც გაირკვა, რომ 2009-2012 წლებში მიხეილ სააკაშვილის კოსმეტიკურ პროცედურებზე 399 495 ლარი დაიხარჯა. მათ შორის ეპილატორზე, მაგრამ არა მხოლოდ ეპილატორზე, როგორც შეცდომებით ჩათვალა ზოგიერთმა კომენტატორმა და, შესაბამისად, გაოგნდა, რადგან ეს თანხა არათუ საქართველოს, არამედ მთელი რეგიონის ცხვრების გაპარვას ეყოფოდა.

საქართველოს კანონმდებლობა მამაკაცებს ეპილატორის გაკეთებას არ უკრძალავს და, პრინციპში, არც საბალეტო კაბით სიარულს უშლის, ვიდრე ეს საზოგადოებრივ მორალთან აშკარა და გადაულახავი წინააღმდეგობაში არ შევა. მაგრამ, როდესაც ეპილატორი ბიუჯეტშია, სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის გასაიდუმლოებული ხარჯების მეშვეობით ფინანსდება, როგორც პროკურატურას, ისე საზოგადოებას, სავსებით ბუნებრივად შეიძლება რამდენიმე კითხვა გაუჩნდეს. აქ მნიშვნელოვანია ერთი ნიუანსის დაფიქსირება — ამ ხარჯების პარალელურად ხდებოდა სააკაშვილის წარმომადგენლობითი ხარჯების დაფარვა პრეზიდენტის ადმინისტრაციის და სსიპ „სახელმწიფო უზრუნველყოფის სააგენტოს“ განკარგულებაში არსებული თანხებიდან, დაცვის სამსახურს კი უკავშირდება სწორედ ის ხარჯები, რომელთა კანონიერება და მიზანშეწონილობა შეიძლება სერიოზული ეჭვი გამოიწვიოს. მაგალითად, თბილისის ყოფილი მერის — გივი უგულაშვილის სასტუმროს მომსახურებასა და სამკურნალო-გასახლომი პროცედურებისთვის ქალაქ ინსტრუქტივად დახარჯილი 26 388 ლარი. ფსუქეტში მიხეილ სააკაშვილის, დავით ბაქრაძის და ლევან ვარშალაშვილის ორდღიანი სტუმრობა 127 858 ლარი დაჯდა. დიდ ბრიტანეთში სააკაშვილმა 49 499 ლარის ტანსაცმელი შეიძინა, იქვე 15 989 ლარად იყიდა ნივთი, რომელიც პროკურატურამ აღწერა, როგორც „მკერდითმხატვარ მერედიტ ოსტრომის მიერ შესრულებული ნახატი“ (ამაზე ოდნავ ქვემოთ) და ა. შ. ასე რომ, მხოლოდ ეპილატორზე როდი ვსაუბრობთ.

პროკურატურის ვერსიას თუ დავევრდებით, სააკაშვილი ქსლმა დაღუპა. მასაჟისტი დოროთი შტეინი, იგივე „დოქტორი დოტი“ (ერთ ცნობილ ფილმში რომ იტყოდნენ: „ონა ჟე დორა ობლიგაცია, ონა ჟე ზოლოტაია რუჟკა“; დაახლოებით ასე იყო, ზუსტი ციტატა არ მახსოვს) თავყვანისმცემლების ვინო ნოვოცინოვსკისა, როგორც კენის დიდოსტატი, ანუ კენა მის მიერ შესრულებული მასაჟის ორგანულ და განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. 2009 წლის თებერვალში სააკაშვილმა ის საქართველოში მოიწვია. აგვისტოს ომი ახალი დასრულებული იყო, ქვეყანა სოკური მდგომარეობიდან ვერ გამოდიოდა, მტოლოვლებს უკიდურესად უჭირდათ, ჯარი მძიმე ჭრილობებს იშუშებდა. და ამ დროს უცხოეთიდან ჩამოვიყვანო ქალი, რომელმაც მთავარსარდალი უნდა დაკბინოს. კი, ბატონო, შემოვიფარგლოთ კორექტული ფორმულირებით — „მასაჟი უნდა გაუკეთოს“, მაგრამ არსებითად ეს არაფერს შეცვლის, კომპარტიკულად დარჩება. შესაბამისი პროცედურების ჩატარების შემდეგ ქალბატონმა დოტიმ (დოტიმ, დოროთიმ — რად უნდა ამდენი სათაური) საქართველო დატოვა და მალევე თავის ბლოგში გამოაქვეყნა ინფორმაცია ამ ვიზიტის შესახებ და სააკაშვილთან ერთად გადაღებული ფოტოები დაურთო. ამას საქართველოში ძალზე სერიოზული სკანდალი მოჰყვა და სწორედ აქედან, პროკურატურის ვერსიით, იწყება მოვლენების საბედისწერო მიზეზ-შედეგობრივი ჯაჭვი, რომელმაც მიხეილ სააკაშვილი ბრალდებულის სტატუსამდე მიიყვანა.

მიხეილ სააკაშვილი და დოროთია ნახატი

მასაჟისტი დოროთი შტეინი, იგივე «დოქტორი დოტი» თავყვანისმხატვარ ვინო ნოვოცინოვსკისა, როგორც კენის დიდოსტატი, ანუ კენა მის მიერ შესრულებული მასაჟის ორგანულ და განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. 2009 წლის თებერვალში სააკაშვილმა ის საქართველოში მოიწვია

თვის ბიუჯეტის კუთვნილი თანხების ხარჯვა შეინიღბა როგორც ფარული ხარჯები. გამოირცხული არაა, სააკაშვილი იმედოვნებდა, რომ ეს გასაიდუმლოებული დოკუმენტები საზოგადოებისთვის ცნობილი არასოდეს გახდებოდა, მაგრამ აქ საინტერესოა სხვა რამ — ჩამონათვალში არის ისეთი მცირე ხარჯებიც, რომელთა დაფარვა უზრუნველყოფის ფორმით ხარჯვის თაობაზე. მაშინ, როდესაც მანამდე პრეზიდენტის ხარჯები იყო საჯარო და იგი ფინანსდებოდა საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციისა და სსიპ „სახელმწიფო უზრუნველყოფის სააგენტოს“ სახსრებით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მიხეილ სააკაშვილი ბიუჯეტიდან საჭირო თანხების მოზიარებას მოახდენდა მის უშუალო დაქვემდებარებაში მყოფ სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურში, საიდანაც საიდუმლო რეჟიმში განხორციელდებოდა მიხეილ სააკაშვილის პირადი მიზნებისთვის განკუთვნილი ხარჯების დაფინანსება. დანაშაულებრივი გეგმის განხორციელება დაევალა სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის ხელმძღვანელს — თეიმურაზ ჯანაშიას.

თეიმურაზ ჯანაშიას მეშვეობით, „სახელმწიფო საიდუმლოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა დარღვევით, მიხეილ სააკაშვილის მიერ პირადი მიზნების

რულდა. ამასთანავე, აქ ყველაფერი თავიდან ბოლომდე დოკუმენტირებულია, დაცვის სამსახურის ყოფილი თანამშრომლები არაფერს უარყოფენ. ამ საქმეზე სასამართლომ სააკაშვილი დამნაშავედ რომ სცნოს, მისი სტატუსი და საზოგადოების შემდეგ მუშაობა გაიცლებით მძიმე ეპიზოდებთან დაკავშირებით. სახელმწიფოს კუთვნილი ფულის გაფლანგვა უმნიშვნელო დანაშაული სულაც არ არის, მიუხედავად იმისა, რომ საზოგადოებაში ამ საქმის განხილვა თავისი ეპილატივითა და „მკერდითმხატვრობით“ ზიზღნარევი ხარხარის ფონზე მიმდინარეობს. საინტერესო ფაქტი პერუს უახლესი ისტორიიდან: სანამ ყოფილ პრეზიდენტს — ალბერტო ფუხიმორის და „იქაურ მერაბიშვილს“ — ვლადიმერ მონტესინოსს 25-წლიან პატიმრობას მიუსჯიდნენ („სიკვდილის ესკადრონების“ ჩამოყალიბება, მკვლელების ორგანიზება), ისინი „შედარებით მსუბუქი“ დანაშაულისთვის გაასამართლეს. ფუხიმორი — სამჯერ, ხელისუფლების ბოროტად გამოყენებისთვის, კორუფციისთვის და უკანონო სატელეფონო მოსმენებისთვის და 6, 7, 5 და ბოლოს ისევ 6-წლიანი პატიმრობა მიუსჯიეს, ანუ საქმე ჯერ იმ ეპიზოდებზე მიდგა, რომლებიც იმ დროს დასრულდა.

ერთოდ არ ჰქონდა და, ქალბატონი მერიდიტის მსგავსად, ქალზე ორიგინალური ხარისხის გამოყენებით სხატავს. სააკაშვილს ბიუჯეტის ფულით მისი ნახატი რომ ეყიდა (ჭკუა დაუშლიდა თუ გემოვნება?), თავი მთელი პლანეტის მასშტაბით მოგვეჭრებოდა. ასე რომ, შეიძლება ითქვას, გადავრჩით. საინტერესოა, რომ ბოლო ხანს, სააკაშვილის გულშემატკივრები დასავლეთში, როგორც ჩანს, მიხვდნენ, რომ არც ხელისუფლება და არც საზოგადოების დიდი ნაწილი უკან არ დაიხვეს და სააკაშვილის ნამოქმედარის დავინყებას სულ უფრო იშვიათად გვთავაზობენ. ამჯერად ისინი „სიმართლის დამდგენი კომისიის“ შექმნას გვირგვინს, როგორც ეს, მაგალითად, არგენტინაში და სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკაში მოხდა. იგულისხმება, რომ ეს კომისია შეინაწილოს ძველი რეჟიმის დანაშაულს, გამოაქვეყნებს შესაბამის მასალებს, მაგრამ სასამართლომდე საქმე არ მივა. სხვათა შორის, ეს ძალზე დიდი „დათმობა“; ეს მიდგომა, ფაქტობრივად, გამოირიცხავს რეჟიმის მალაქინოსების შემდგომ მონაწილეობას პოლიტიკურ ცხოვრებაში, მაგრამ საქმე ისაა, რომ საქართველო არაა არგენტინა, ჰონდურასი ან სალვადორი (ამ ქვეყნების დაცინება ნამდვილად არ გვსურს). როგორც დასავლელი დიპლომატები ბრძანებდნენ ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერის დროს, საქართველო ევროპის ნაწილია, შესაბამისად, ევროპული სამართლებრივი ტრადიციით უნდა ვიხელმძღვანელოთ. ეს ტრადიცია კი ეფუძნება კანონის უზენაესობის პრინციპს და შედეგადად არ ითვალისწინებს — ყველა დანაშაული გამოძიებული უნდა იქნას, ხოლო ყველა დანაშაული, წარსულში მათი სტატუსის მიუხედავად, — დაისჯოს. ამაზე დგას ევროპა, მსგავსი წინააღმდეგობით კი შეუძლიათ ჰონდურასის ხელისუფლებას მმართველნი; იქ, საჯარაუდოდ, გაუგებენ.

ალბათ, ყველამ ერთად უნდა ვთხოვოთ ხელისუფლებას, მიუხედავად იმისა, სად აღმოჩნდება საბოლოოდ სააკაშვილი, სააკაში თუ ნაქირაშვილ ბინაში სადაც ოქიანს გალმა, გადაუზღავნოს მას ქალბატონ მერედიტ ოსტრომის მკარდით შესრულებული ნახატი. სახელმწიფოს ამით არაფერი დააკლდება, ფიგურანტს კი შესაძლებლობა მიეცემა, საღამოობით შეხედოს მას და დაფიქრდეს იმაზე, თუ რატომ უარყო საქართველოში მისი რეჟიმი. ამ ჩახლართული და, საბოლოო ჯამში, ძალზე ბინძური ისტორიისთვის ეს, სავარაუდოდ, ყველაზე ლოგიკური და, რაც მთავარია, ჰუმანური ფინალი იქნება.

ნაცვლელ-ქოცების ამ შეხმატკვილებული კოვხატიცაიდან შოვილ
ვასვასში ქვეყანა თავზე გვექცევა — თითქმის 2 წელიწადია,
საქართველო-რუსეთის „ახალი ურთიერთობები“ კარასინ-
ახაშიძის შეხვედრების ფორმატს და რუსეთის ბაზარზე
ქართული ღვინისა და ბორჯომის შეტანას ვერ გასცილებია.

ჰკან მან ევროლასითა!

«უაჲი არს, გტარი გაგულს მივხათ გახვილსა ლასულსა!»

ქვესათაურში მოყვანილი ფრაზა არის ბრიტოლ ორბელიანის ნაწარმოებიდან „ალსარება“, რომელიც ჟურნალში „სალიტერატურონი ნაწილი ტფილისის უწყებათანი“ უნდა დაბეჭდილიყო და აჯანყებულთა დევიზი, გნებავთ, მთავარი ლოზუნგი გამხდარიყო. ეს ჟურნალი, რომელიც 1832 წლის შეთქმულების მონაწილეთა ფარული ბეჭდვითი ორგანო იყო, შეთქმულებთან ერთად დააპატიმრეს. დაპატიმრებისას სოლომონ დოდაშვილისთვის ჩამორთმეულ რედაქციის არქივში ერთი ანონიმური ნაწარმოები აღმოჩნდა, რომელსაც მკვლევარი იოანე ბატონიშვილს მიაწერენ. ამ ნაწარმოებში იმდროინდელი საქართველოს ვითარება ასეა დახატული: „სკვით ნაგვართვეს მთლად ქვეყანა, არც კი მოგვცეს კაცი ერთი; ქართლ-კახეთსა არ დაჰჯერდნენ, ზედ დაიდევს იმერეთი. მწირობაში დავგლახავდით, შემწე არ გვყავს არცა ერთი, შევთხოვთ ზენას სამართალსა, ვნახოთ, ვითა განსჯის ღმერთი“.

ხანა მოხვედრის, უშიშარის ცხოვრებისა... ის დღე და ეს დღე, ველარავინ გადმოლახა იგი საზღვარი ცეცხლითა და მახვილით ხელში... ნიშანდობლივია, რომ მთიულეთის, კახეთის, იმერეთის აჯანყებების თუ 1832 წლის შეთქმულება საბოლოო მიზანი არ ყოფილა ოკუპანტ რუსეთთან ყველანაირი კავშირის განწყვეტა, მათი მიზანი გეორგიევსკის ტრაქტატის საფუძველზე სამეფო ტახტისა და შიგა ავტონომიური მმართველობის აღდგენა იყო, რადგანაც კარგად ხედავდნენ, რომ ალექსანდრე I-ის მანიფესტის გამოცხადებისთანავე საქართველოში აილაგმა ლეკიანობა და ისლამის ოკეანეში კვლავ აღმოჩენის პერსპექტივა არავის ხიბლავდა... XX საუკუნის დასაწყისში რუსეთის ღვინის დავაუტარებდა, თანავად ილია ჭავჭავაძის ინიციატივით საქართველოს კულტურულ ავტონომიას. ეგ იყო და ეგ. ილია მარტალს კარგად ესმოდა, რომ კლიერი მფარველის ბარეში საქართველოს ბაზარზე დავაუტარებდა და დავაუტარებდა არსებობა.

ზენამ კი ისე განსაჯა, რომ შეთქმულება იცე ფალავანდისვილის გამოცხადებით გამოაშკარავდა და საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის იდეამ დროებით, მაგრამ კარგა ხნით ადგილი დაუთმო რუსეთის იმპერიის ქართველი ერის ფიზიკური გამოუღებლობის, განათლების, კულტურის აღორძინების და სხვა, ერისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვან ამოცანებს... ქართველი ერის საუკეთესო შვილები პეტერბურგ-მოსკოვ-კიევი-ოდესის გავლით ევროპის სხვა ქალაქების უნივერსიტეტებშიც ეზიარნენ უმაღლეს განათლებას.

და, ხოლო XIX საუკუნის მიწურულს, რუსეთის იმპერიაში ჩატარებული აღწერის მონაცემებით, საქართველოს მოსახლეობამ 1.5 მილიონს გადააჭარბა... „სწრაფად განვითარდა ხელოსნობა, გაჩნდნენ კაპიტალისტური ტიპის მანუფაქტურები: აბრეშუმის, შაქრის, მინის, ტყავის, საპნის, აგურის საწარმოები. 1852 წელს მხოლოდ ტფილისის გუბერნიამ 154 საწარმო არსებობდა, ხოლო 10 წლის შემდეგ მათმა რაოდენობამ 400 (!) გადააჭარბა. თბილისში წარმოიშვა კომერციული სახლები, საქართველოს სხვადასხვა კუთხეში გაჩნდა ბაზრობები ე.წ. იარმარკები; თბილისელი ვაჭრები მომრავლდნენ ნიჟინოვკოროდის ბაზრობაზე. საიდანაც უპირატესად შემოქონდათ ბამბის, სელის, შალის, აბრეშუმის ქსოვილები, რკინისა და ფაიფურის ნაწარმი, შაქარი, პურის ფქვილი და სხვ. თბილისელი ვაჭრებს ნაირ-ნაირი საქონელი გაჰქონდათ რუსეთში და საზღვარგარეთ — ნოვოროდის 1850 წლის იარმარკაზე თბილისელი ვაჭრებს 1.195019 მილიონი მანეთის საქონელი ჩაუტანიათ. დასავლეთ საქართველოდან სიმინდის დიდი რაოდენობა გაჰქონდათ ინგლისში და ირლანდიაშიც კი“.

დიდი ილიას შივი უსაფუკლო როგორ იყო, დღეს გაგონდა — ვითომ დამოუკიდებელი სახელმწიფო გვაქვს, მაგრამ სამეფოს გვართმევენ! რუსეთის იმპერიაში სახელმწიფო არ გვექცევა, მაგრამ გვექცევა სამეფო...

ეს ყველაფერი აკაკი და პავლე სურგულაძეების ავტორებით გამოცემულ 1783-1990 წლების „საქართველოს ისტორიიდან“ ამოვიწერე და ევროპასთან ასოცირების ცრუ პერსპექტივებით გონდაბნელებულთა საყურადღებოდ რამდენიმე კითხვას დავსვამ: იცით კი, რამდენი ევროს ეკვივალენტია დღეს იმპერიის დღის „მილიონ სანტიმეტრი“ რუსული ოქროს რუბლი, რომლის ღირებულების საძირკვედრია საქართველოს სახელმწიფო რუსეთთან „ქალიშვილი“ შეერთების 50 წლის შემდეგ შეუთანხმდნენ თბილისელ ვაჭრებს ნოვოროდის 1850 წლის იარმარკაზე თბილისელი ვაჭრებს 1.195019 მილიონი მანეთის საქონელი ჩაუტანიათ. დასავლეთ საქართველოდან სიმინდის დიდი რაოდენობა გაჰქონდათ ინგლისში და ირლანდიაშიც კი“.

რამდენი ევროს ეკვივალენტია დღეს იმპერიის დღის „მილიონ სანტიმეტრი“ რუსული ოქროს რუბლი, რომლის ღირებულების საძირკვედრია საქართველოს სახელმწიფო რუსეთთან „ქალიშვილი“ შეერთების 50 წლის შემდეგ შეუთანხმდნენ თბილისელ ვაჭრებს ნოვოროდის 1850 წლის იარმარკაზე თბილისელი ვაჭრებს 1.195019 მილიონი მანეთის საქონელი ჩაუტანიათ. დასავლეთ საქართველოდან სიმინდის დიდი რაოდენობა გაჰქონდათ ინგლისში და ირლანდიაშიც კი“.

კოვხები, რომლებიც მონინავე საზოგადოებრივი ფენების ინტერესებს გამოხატავდნენ, მაინც რუსეთში, თუნდაც ოკუპანტ რუსეთში, ხედავდნენ ერთმონებრე ძლიერ სახელმწიფოს, რომელსაც შეეძლო, მტრებთან განუწყვეტელი ბრძოლებითა და პარტიკულარიზმით დაუძღვრებული სახელმწიფო ეხსნა აღმოსავლეთის აგრესიული ქვეყნების ხელყუფისგან. ქართველი ხალხის ფიქრთადაცხადებულმა ილია ჭავჭავაძემ კი ბრწყინვალე პუბლიცისტურ ნერილში „ასის წლის წინათ“, რომელიც 1899 წლის 26 ნოემბერს დაწერა და საქართველოში რუსის ჯარის პირველად შემოსვლის 100 ინივბა ახალი პერიოდის ქართულ სოციალურ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში. მე-19 საუკუნის შორსმჭვრეტელი ქართველი პოლიტიკოსები, რომლებიც მონინავე საზოგადოებრივი ფენების ინტერესებს გამოხატავდნენ, მაინც რუსეთში, თუნდაც ოკუპანტ რუსეთში, ხედავდნენ ერთმონებრე ძლიერ სახელმწიფოს, რომელსაც შეეძლო, მტრებთან განუწყვეტელი ბრძოლებითა და პარტიკულარიზმით დაუძღვრებული სახელმწიფო ეხსნა აღმოსავლეთის აგრესიული ქვეყნების ხელყუფისგან.

გე გეოლოდ რუსეთთან ერთად ვხედავ საქართველოს განვითარებას; გეოლოდ რუსეთთან ერთად ვხედავ საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენას; გეოლოდ რუსეთთან ერთად ვხედავ პარტიკულარული ბაზარების გაგონებას და საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას! მიწა, სახელმწიფო გვექცევა და სამეფოს და ან რუსეთთან ერთად ვხედავ!

„დამშვიდდა დიდი ხნის დამშვიდებელი, დალაღული ქვეყანა, დაწყნარდა აკლები-სა და ახორებისაგან, დასცხრა ომისა და ბრძოლისაგან. დადუმდა ჟღერა ხმლისა და მახვილისა, მტრისა ხელით ოღერებულისა ჩვენზე და ჩვენს ცოლ-შვილებზე, გაჰქრა ცეცხლი, რომელიც სწავდა და ჰბუღავდა ჩვენს მამა-პაპათა ბინას, ჩვენს საცხოვრებელს, გათავდა რბევა და აკლება, მიეცა წარსულს და მარტო საშინელ და შემამრუნებელ სახსოვრად-და დავგვრჩა. დაუდგა ახალი ხანა,“

„აქამდეც გვირე ვაძინებდი გამოთქვამდა უკმაყოფილებას, რომ ზოგიერთი ექიმი, თავისი ეკონომიკური დაინტერესების შესაბამისად, არამართლზომიერად და არასწორად წერდა დანიშნულებას.“

სიკვდილის რეცეპტი, ანუ რა უნდა ვიხსოვით ურეცეპტოდ ნაგლეხის გაყიდვის აკრძალვის შესახებ

1 სექტემბრიდან ძალიან შედის ნაშლისა და ფარმაცევტული საქმიანობის კანონში შეტანილი ცვლილება, რომლის მიხედვითაც, აიკრძალება 6 ათასზე მეტი მედიკამენტის სპეციალური რეცეპტის გარეშე გაცემა. ამ გადაწყვეტილებამ საზოგადოების დიდი ნაწილის აღშფოთება გამოიწვია, ვინაიდან ამიერიდან ტყვიულგამაყურებელი და ანტიალერგიული მედიკამენტების ურეცეპტოდ შექმნა შეუძლებელი გახდება. ხელისუფლება ამ სახელს ხალხზე ზრუნვით სხნის და მიიჩნევს, რომ ამით ადამიანებს თვითმკურნალობასა და სააფთიაქო ნარკომანიას ააცილებს. გადწყვეტილების გასამყარებლად კი ევროპის ქვეყნების მაგალითები მოჰყავს, თუმცა საკითხავია, რატომ არავინ ითვალისწინებს მოსახლეობის მდგომარეობასა და ადგილობრივ ვითარებას, რომელიც რადიკალურად განსხვავდება ევროპაში არსებულისგან. საინტერესოა, რამდენი მოახერხებს თავის ყოველი ნაშობიკეებისას ან ალერგიის შემთხვევაში მყისიერად მიმართოს ოჯახის ექიმს, რომელთანაც, სავარაუდოდ, უმეღელებელი რიგი იქნება, და ვინ აგებს პასუხს დაგვიანებული მკურნალობით გამოწვეულ ფატალურ შედეგებზე. ძლიერმოქმედი პრეპარატები, ანტიბიოტიკები და ფსიქოტროპული მედიკამენტები ურეცეპტოდ არ უნდა იყიდებოდეს, მაგრამ გაურკვეველია, რეცეპტით გასაცემი მედიკამენტების სიის შედგენისას შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ რა კრიტერიუმით იხელმძღვანელა.

არის კი დღეს ქართველი საზოგადოება მზად ზემოაღნიშნული სიახლისთვის? ამ საკითხზე „საქართველო და მსოფლიო“ დამოუკიდებელ ექსპერტთა კლუბის წევრი, არასამთავრობო ორგანიზაცია „გვახსოვდეს ჰიპოკრატეს“ თავმჯდომარე მარინა ბერაძე ესაუბრება.

მარინა ბერაძე

თიაქში რომ მივა ადამიანი და იქ ათას გაურკვეველობას ნაანყდება, ჩვენი ორგანიზებულობის ამბავიც რომ ვიცო და მათი ხასიათიც, ვინც მოსახლეობას ემსახურებიან, ოპტიმისტურად განწყობილი ნამდვილად არ ვარ.

ამას გარდა, ყველამ ვიცით, რომ არსებობენ ექიმები, რომლებიც ბონუსური სისტემით მუშაობენ და აქამდეც გვირე ვაძინებდი გამოთქვამდა უკმაყოფილებას, რომ ზოგიერთი ექიმი, თავისი ეკონომიკური დაინტერესების შესაბამისად, არამართლზომიერად და არასწორად წერდა დანიშნულებას.

— ანუ ექიმი ფარმაცევტულ კომპანიისთან იყო შეკრული?

თული საკანონმდებლო ბაზა. ექვს მიჩნის ისიც, რომ საერთაშორისო პრაქტიკის მიხედვით, რეცეპტში მედიკამენტი ჯენერიკული სახელწოდებით, ანუ მასში შემავალი აქტიური ნივთიერების მიხედვით უნდა იყოს გამოწერილი. რასაკვირველია, შესაძლებელია, მითითებული იყოს კომერციული საგაჭრო დასახელებაც, მაგრამ მხოლოდ საგაჭრო დასახელებით ნაშლის გამოწერა არ არის მართებული. ჯენერიკული სახელწოდება არის მედიკამენტის საერთაშორისო არაპატენტირებული სახელწოდება. ჯენერიკული სახელწოდება არის მედიკამენტის საერთაშორისო არაპატენტირებული სახელწოდება. ჯენერიკული სახელწოდება არის მედიკამენტის საერთაშორისო არაპატენტირებული სახელწოდება.

«საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის განხორციელების პროცესში, რომელიც ნინადადგებული ნაბიჯია, გვირე ვაძინებდი უკმაყოფილებას, რომ ზოგიერთი ექიმი, თავისი ეკონომიკური დაინტერესების შესაბამისად, არამართლზომიერად და არასწორად წერდა დანიშნულებას.»

— 1 სექტემბრიდან ახალი რეგულაცია ამოქმედდება, რომლის თანახმადაც გარკვეულ მედიკამენტებს რეცეპტის გარეშე ვეღარ შევიძენთ. რეცეპტით გასაცემი მედიკამენტების სიაში ტყვიულგამაყურებელი და ანტიალერგიული პრეპარატებიც მოხვდა. ეს რეფორმა მორგებული თუ არის თანამედროვე საქართველოზე?

— ამ განწყობას მეც ვიზიარებ, თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ მედიკამენტების რეცეპტით გაცემა საერთაშორისო პრაქტიკაში მიღებულია და ყველა ნორმალურ ქვეყანაში ასე ხდება. აქამდე ჩვენთან მხოლოდ ფსიქოტროპული მედიკამენტების გაცემა იყო შეზღუდული, მაგრამ ეს მაინც არ ჭრიდა. რეცეპტის ინსტიტუტი სწორედ ზემოაღნიშნული ხარვეზების აღმოსაფხვრელად შემოიღეს და ამას ხელისუფლება პაციენტზე ზრუნვით სხნის, რათა თავიდან ავიცილოთ თვითმკურნალობა და მოხდეს სააფთიაქო ნარკომანიის შემცირება. საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის განხორციელების პროცესშიც კი, რომელიც მართლაც ნინადადგებული ნაბიჯია, გვირე ვაძინებდი უკმაყოფილებას, რომ ზოგიერთი ექიმი, თავისი ეკონომიკური დაინტერესების შესაბამისად, არამართლზომიერად და არასწორად წერდა დანიშნულებას.

რომელიც საზოგადოებას თავიდანვე უარყოფითად განაწყობს, მიუღებელია. ფაქტია, რომ ახალ რეგულაციას უარყოფითად შეხვდა თვითონ პაციენტი, რომლისთვისაც ეს კეთდება. როგორც ჩანს, ქართველი საზოგადოება ამისთვის ჯერ მზად არ არის. ამიტომ, ჩემი აზრით, თუ ჯანდაცვის სისტემა უფრო მეტ ნდობას დაიმსახურებს და უფრო დახვეწილად განახორციელებს გადაწყვეტილებებს, სიახლეების დანერგვა უფრო გაადვილდება. იმედს ვიტოვებ, რომ ყველაფერი ორგანიზება და იმ ხარვეზებით გამოწვეული შიში, რომელიც მოსახლეობას და, მათ შორის, მეც მაქვს, არ გამართლდება.

ჩემი აზრით, გონივრული იქნება, თუ დროთა განმავლობაში მოხდება ამ მედიკამენტების გადაჯგუფება, ვინაიდან ეს არ არის დოგმა, რომლის შეცვლაც შეუძლებელია.

— მართალია, ჯანდაცვის სამინისტრო გვარწმუნებს, რომ პანიკის საფუძველი არ გვაქვს, მაგრამ, თავის ტყვიულგამაყურებელი და ანტიალერგიული მედიკამენტების ურეცეპტოდ შექმნა შეუძლებელი გახდება. ხელისუფლება ამ სახელს ხალხზე ზრუნვით სხნის, რომ ამით ადამიანებს თვითმკურნალობასა და სააფთიაქო ნარკომანიას ააცილებს. გადწყვეტილების გასამყარებლად კი ევროპის ქვეყნების მაგალითები მოჰყავს, თუმცა საკითხავია, რატომ არავინ ითვალისწინებს მოსახლეობის მდგომარეობასა და ადგილობრივ ვითარებას, რომელიც რადიკალურად განსხვავდება ევროპაში არსებულისგან. საინტერესოა, რამდენი მოახერხებს თავის ყოველი ნაშობიკეებისას ან ალერგიის შემთხვევაში მყისიერად მიმართოს ოჯახის ექიმს, რომელთანაც, სავარაუდოდ, უმეღელებელი რიგი იქნება, და ვინ აგებს პასუხს დაგვიანებული მკურნალობით გამოწვეულ ფატალურ შედეგებზე. ძლიერმოქმედი პრეპარატები, ანტიბიოტიკები და ფსიქოტროპული მედიკამენტები ურეცეპტოდ არ უნდა იყიდებოდეს, მაგრამ გაურკვეველია, რეცეპტით გასაცემი მედიკამენტების სიის შედგენისას შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრომ რა კრიტერიუმით იხელმძღვანელა.

დაგვიანებული, რამაც შეიძლება ფატალური შედეგი გამოიწვიოს?

— მოვისმინე ჯანდაცვის მინისტრის განმარტება, რომ აფთიაქებში იქნება პირველადი დახმარების მედიკამენტების ჩანთა, რომლის მიღებაც შეუძლებელია ნებისმიერს — როგორც პაციენტს, ისე პაციენტის ახლობელს.

— დიახ, ითქვა, რომ აფთიაქებს უფლება ექნებათ, გადაუდებელ შემთხვევებში ურეცეპტოდ გასცენ სამკურნალო საშუალებას, მაგრამ ვინ და რა კრიტერიუმით უნდა განსაზღვროს და გადაწყვიტოს აფთიაქში, მართლა გვეჭირდება ესა თუ ის მედიკამენტი მე ან ჩემს ახლობელს თუ ვიტყუებ?

— ეს საკითხი, რა თქმა უნდა, ბუნდოვანია. არსებობს გადაუდებელი დახმარების მედიკამენტები, მაგრამ როგორ მოხდება ამის განსაზღვრა და ვინ გააკონტროლებს ამ ყველაფერს, არ ვიცი. იმის მიუხედავად, რომ ვეთანხმები მედიკამენტების რეცეპტით გაცემის წესის დანერგვას, ამასთანავე, მომხრე ვარ, პირველ რიგში, ჯანდაცვის სისტემა განსაზღვროს, რომელი მედიკამენტები უნდა იყოს მართლზომიერად და არასწორად წერდა დანიშნულებას.

— რასაკვირველია. ასეთი კავშირები ექიმებსა და ფარმაცევტულ კომპანიებს შორის, საბარტოვანს ბარდა, არც ერთ ნორმალურ ქვეყანაში არ არსებობს. ექიმი ყოველთვის მონოდედებული უნდა იყოს, პაციენტს ოპტიმალური დახმარება გაუწიოს და ზედმეტი პრეპარატი არ დაუნიშნოს. ფარმაცევტული კომპანიები კი ყოველთვის ცდილობენ, რაც შეიძლება მეტი მედიკამენტი გაყიდონ. როდესაც ფარმაცევტული კომპანია ფარმაცევტული კომპანიის ინტერესების შესაბამისად მუშაობს. სარეცეპტო სისტემის შემოღებისას ეს ხარვეზი თუ არის გათვალისწინებული და როგორ ავიცილებთ თავიდან, რომ ექიმი პირადი მოსახრებითა და ფარმაცევტული კომპანიის სასარგებლოდ არ დანიშნავს მკურნალობას, ნამდვილად არ ვიცი.

— გამოდის, გარანტია, რომ ექიმი ფარმაცევტულ კომპანიას არ შეეკრება და პირადი ინტერესებით არ იხელმძღვანელებს მედიკამენტის დანიშნულებას, დღეს არ გვაქვს?

— არა, ამის გარანტია ნამდვილად არ გვაქვს. პირველ რიგში, აუცილებელია, გამარ-

ინიანი ხარისხით არ განსხვავდებიან, განსხვავება მხოლოდ ფასშია.

ხელთ მაქვს რეცეპტის გამოწერის ნიმუში და პირველი დანართის მეექვსე პუნქტში პირდაპირ წერია, რომ „რეცეპტის გაცემაზე, ფარმაცევტული პროდუქტი იწვევს მისი სავაჭრო დასახელებით“, რაც მიუღებელია და საერთაშორისო პრაქტიკის არ შეესაბამება, რადგან ამ შემთხვევაში პაციენტს ეზღუდება კუთვნილი უფლება, იხაზავს ნივთიერების შემცველი, მაგრამ სხვა დასახელების ნაშლის შეყვანის საშუალებას, ანუ ფასის მიხედვით შეიძლება მისი ნივთიერების შეყვანა. მთავარი არის ის ნივთიერება, რომელიც აქტიური და როგორ ავიცილებთ თავიდან, რომ ექიმი პირადი მოსახრებითა და ფარმაცევტული კომპანიის სასარგებლოდ არ დანიშნავს მკურნალობას, ნამდვილად არ ვიცი.

— გამოდის, გარანტია, რომ ექიმი ფარმაცევტულ კომპანიას არ შეეკრება და პირადი ინტერესებით არ იხელმძღვანელებს მედიკამენტის დანიშნულებას, დღეს არ გვაქვს?

— ამათ გარდა, როდესაც რეცეპტის ინსტიტუტს ვწერავთ, უნდა არსებობდეს რეცეპტის გამოწერის ცენტრალიზებული სისტემა. ცენტრალიზებული სისტემით ძალიან ადვილია, გავიგოთ, აქვს თუ არა ექიმს, პაციენტსა და ფარმაცევტს ჯანსაღი ურთიერთობა ერთმანეთთან და სწორად თუ ხდება მკურნალობის დანიშნულება. თუ ეს ელექტრონული სისტემა არ ამუშავდება, თავს ვერ დავიზღვევთ, რომ ექიმი პაციენტს არასწორი დანიშნულებით არ უმკურნალებს.

— ხომ არ გამოიწვევს ეს რეფორმა „შავი ბაზრის“ შექმნის საფრთხეს?

— რასაკვირველია, „შავი ბაზრის“ შექმნის საფრთხე არსებობს, მაგრამ, თუ ყველაფერი სწორად გაკეთდება, რაზეც ზემოთ ვისაუბრე, მაშინ ეს საფრთხეც აღარ იარსებებს.

მიუხედავად იმისა, რომ ვფიქრობ, ყოველ სიახლეს ჩვენ, საზოგადოება, ნეგატიურად არ უნდა შევხედოთ და რეცეპტის ინსტიტუტი მაინც დასაწვრივია, ჩვენი ჯანდაცვის სისტემა ამ სიახლისთვის ჯერჯერობით მზად არ არის.

— ახალი რეგულაციის ინიციატივას და მხარდამჭერებისგან ამ დღეებში ხშირად მოისმენდით, რომ „ევროპაშიც ასეა“. მართალია, ევროპას ვაბაძავთ, მაგრამ ახლოსაა კი ევროპული ცხოვრების დონესთან საქართველო და ჩვენი ექიმების კვალიფიკაცია (რა თქმა უნდა, ყველა ექიმი არ იგულსხმება) თუ შეესაბამება ევროპის სტანდარტებს?

— მეც ვფიქრობდი, რომ სამინისტრო ჯერ დაამუშავებდა დოკუმენტაციას და ექიმთა პოსტიდოლოგიური კვალიფიკაციის საკითხს გადაწყვეტდა. ვერ გეტყვით, ექიმები, რომლებიც სხვადასხვა სადაზღვევო კომპანიაში მუშაობენ, რამდენად კვალიფიციურნი და კეთილსინდისიერნი არიან.

ჩვენ მედიკამენტების ხარისხზეც არ გვაქვს სრულყოფილი ინფორმაცია — რამდენად ხარისხიანი მედიკამენტებია ქართულ ბაზარზე, ფასების მიმართაც ბევრი კითხვის ნიშანია. მაშინ, როდესაც ეს საკითხი არ არის დარეგულირებული, ასეთი სერიოზული ნაბიჯის გადადგმას მეტი მომზადება სჭირდება. კარგი იქნება, თუ გავიგებთ, ვინ არის ამ პროექტის ინიციატორი და ვინ დაიკისრებს პასუხისმგებლობას მის სწორად განხორციელებაზე.

— მართალია, ხელისუფლება ხალხზე ზრუნვით სხნის ამ რეფორმას, მაგრამ, მსოფლიო ჯანდაცვის ორგანიზაციის მითითებით, გარკვეული მედიკამენტები ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. ამ მიმართულებით რატომ არ მუშაობს ხელისუფლება?

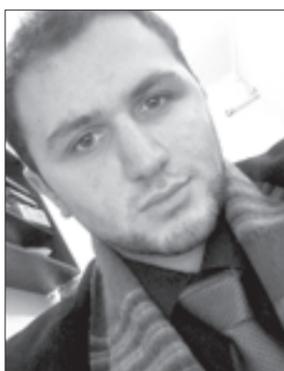
— ჯანდაცვის მსოფლიო ორგანიზაცია მოუწოდებს ყველა წევრ ქვეყანას, გარკვეული მედიკამენტები იყოს უფასო და ხელმისაწვდომი მოსახლეობისთვის და ამ მითითებას ყველა ქვეყანაში ასრულებენ. ოჯახის ექიმის მიერ პაციენტისთვის დანიშნული მედიკამენტები, პირველ რიგში, ხარისხიანი, იაფი და ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. ამ მხრივ კი, საქართველოში ჯერჯერობით არანაირი ცვლილება არ განხორციელებულია.

„თუ კომპიუტერში ჩაბეჭდვებით სითხე, პირველ რიგში, აპარატურა ელექტრომსხლიდან უნდა გამოერთოთ. შემდეგ ამოცალეთ ბატარა და დააპირძვევით, ჩაღვრილი სითხე უკან რომ გამოვიდეს. ასეთ შემთხვევაში შეიძლება კლავიატურა დაინვას, მაგრამ ძირითად და ძვირად ღირებულ ნაწილებს გადაარჩენთ“.

რა უნდა გავითვალისწინოთ კომპიუტერული ტექნიკის მოხმარებისას

კომპანია „კომპიუტერული განვითარების სტუდია CDS“ 2002 წელს დაარსდა და დღეს უამრავი მომხმარებელი ჰყავს. რა უნდა გაითვალისწინოთ კომპიუტერული ტექნიკის მომხმარებელმა? — ამ საკითხზე CDS-ის გენერალური მენეჯერი რობი ბარჩილაძე გვესაუბრება.

— ჩვენი კომპანია, ძირითადად, დიდ ორგანიზაციებზე მუშაობს, მაგრამ, ბოლო ორი წელია, ცალკეულ ადამიანებსაც ვემსახურებით. ჩვენი კომპანია სხვა კომპანიებისგან იმით განსხვავდება, რომ თითოეულ კლიენტთან გვაქვს უშუალო ურთიერთობა და მათ სრულფასოვან კონსულტაციას ვუწევთ. რაც შეეხება ტექნიკურ მომსახურებას, შეგნებულ გვაქვს, რომ კლიენტი მაქსიმალურად კმაყოფილი უნდა დავტოვოთ. ამიტომ ჩვენი კომპანიის სპეციალიზაციაა, ე.წ. აიტები (IT—information technology — ინფორმაციული ტექნოლოგიები). აიტები — ამ დარგის სპეციფიკური ტერმინია (ე.წ. მ.) საკმაოდ კარგად არიან მომზადებულნი და თავიანთ საქმეს სრულყოფილად აკეთებენ. თუ რომელიმე ნაწილის შეცვლაა საჭირო, აუცილებლად უმაღლესი ხარისხის ნაწილით ვცვლით, ანუ ჩვენ მიერ შეკეთებული ტექნიკა შესანიშნავად მუშაობს. ამას ხედავენ მომხმარებელი და უპირატესობას ჩვენს სერვისცენტრს ანიჭებს.

— რომელი ქვეყნიდან შემოგაქვთ აპარატურის ნაწილები? — მომწოდებელი, ძირითადად, ლიტვაა, მაგრამ, თუ ეს ქვეყანა რომელიმე ნაწილს ვერ გვანდის, მივმართავთ აპარატურის მწარმოებელს და გვიგზავნიან.

ჩვენი აიტები ძალიან ხშირად გადაიან გადაამზადებას, ე.წ. ტრენინგებს, საქართველოში ხშირად ჩამოგვყავს სხვადასხვა კომპიუტერული ბრენდის წარმომადგენლები, რომლებიც ჩვენს კადრებს ამზადებენ. გარდა ამისა, ვინაიდან დიდი ხნის კომპანიაა, მომარაგებაც სრულფასოვანი გვაქვს და არ არსებობს აპარატურა, რომელიც ჩვენს სერვისცენტრში არ შეკეთდეს. ხშირად მოსულა კლიენტი, რომელიც მანამდე სხვა სერვისცენტრებში ვერ გაუკეთებიათ. ჩვენთან კი არ არსებობს ტექნიკა, რომელიც არ გაკეთდება.

— რა უნდა გაითვალისწინოს კომპიუტერული ტექნიკის მომხმარებელმა, იგი შეძლებისდაგვარად რომ დაიცვას დაზიანებისგან? — სამწუხაროდ, ჩვენს ქვეყანაში კომპიუტერული ტექნიკის შექმნისას კლიენტს არ უწევენ რეკომენდაციას და არ აძლევენ რჩევას-დარიგებას მოვლის ელემენტარულ მეტოდებზე. ამიტომაც უმეტეს შემთხვევაში, აპარატურის გახსნა ძალიან ცუდია. არადა, კომპიუტერი აუცილებლად უნდა გაიხსნას და გაინჟინდოს. ლეპტოპი, შექმნილია ორ ნაწილად, ანუ როგორც კი საბარანტიო ვადა გაუვა, აუცილებლად უნდა გაიხსნას და გაინჟინდოს, კერძოდ — თერმობამბარის გაღობვა, რომელიც საინჟინერიო არხებიდან გამოსაქვს ცხელი ჰაერი, ასევე უნდა მოხდეს საინჟინერიო არხების დაწმენვა.

— კომპიუტერის კლავიატურაში სითხის ჩაღვრის შემთხვევაში როგორ უნდა მოვიქცეთ?

— ყავის, წვენის ან თუნდაც წყლის ჩაღვრის შემთხვევაში, ბევრი განაგრძობს მუშაობას და მომხმარებელი ყურადღებას არ აქცევს ან ფენით ცდილობს დასველებული კლავიატურის გაშრობას, რაც საშიშრელებაა. თუ კომპიუტერში ჩაბეჭდვებით სითხე, პირველ რიგში, აპარატურა ელექტრომსხლიდან უნდა გამოერთოთ. შემდეგ მას ამოცალეთ ბატარა და დააპირძვევით, ჩაღვრილი სითხე უკან რომ გამოვიდეს. შემდეგ მას ამოცალეთ ბატარა და დააპირძვევით, ჩაღვრილი სითხე უკან რომ გამოვიდეს.

სითხის შეტანილ ჰაერს მიჰყვება მტერის ნაწილაკები, მათ შორის, ცხოველების ბუნებრივი, რაც ბლოკავს სარეგულირებელი მექანიზმებს. ასევე არ შეიძლება აპარატურის ჩართვა სახლში, სადაც სარემონტო სამუშაოები მიმდინარეობს. ხოლო რემონტის დასრულების შემდეგ აუცილებლად უნდა მოხდეს აპარატურის განწმენვა.

ვაში ვინჩესტერიდან ხშირად დაკარგულა მთელი ინფორმაცია.

გასათვალისწინებელია, რომ „ცუ“ დისკის სრულად დატვირთვა კომპიუტერს მუშაობაში ხელს უშლის. ის სისტემური დისკია და ამიტომ ჩვენთვის მნიშვნელოვანი ინფორმაცია „დე“ დისკზე უნდა შევიწახოთ. მართალია, „დე“ დისკს არ აქვს დაცვის ასპროცენტიანი გარანტია, რომ იქ არსებული ინფორმაცია არ ნაიშლება, მაგრამ „დე“ უფრო დაცული დისკია. გამოსავალი კი არის ის, რომ „ცუ“ და „დე“ დისკებიდან ინფორმაცია გარე ვინჩესტერზე გადავიტანოთ.

— პლანშეტის მფლობელებმა რა უნდა გაითვალისწინონ?

— მთავარია, დამუხტვის დროს არ „შეგანუხოთ“ სენსორი, თუ ასე მოვიქცევით, სენსორი გაცილებით დიდხანს იმუშავებს. რაც მთავარია, პლანშეტი გამოირთოს მდგომარეობაში 5-დან 10 პროცენტამდე მაინც უნდა დაიტენოს და შემდეგ განვაგრძოთ მუშაობა.

— კომპიუტერი დაკარგული ინფორმაციის აღდგენა როგორ ხდება?

— ინფორმაციის აღდგენი ტექნიკა 12-დან 15 ათას ევრომდე ღირს და ჯერჯერობით არ ვყიდულობთ, რადგან დაკარგული ინფორმაციის აღდგენის მოთხოვნა საქართველოში არ არის, ამიტომ ჩვენს კლიენტ ორგანიზაციებს ყოველთვის ვაფრთხილებთ, რომ მნიშვნელოვანი ინფორმაცია გარე ვინჩესტერზე გადაიტანონ.

— ბოლო ხანს „ვინდოუსს“ ხშირად აყენებენ არაპროფესიონალები. რა შეიძლება გამოიწვიოს „ვინდოუსის“ არასრულფასოვნად გაინსტალირება?

— ნამდვილად ასე ხდება, რის გამოც დაზიანებული ტექნიკა სერვისცენტრში მოაქვთ. მათ, ვინც კომპიუტერულ ტექნოლოგიებს სწავლობს, ჰგონიათ, რომ „ვინდოუსის“ ე.წ. გადაყენება უმარტივესი პროცესია და ამის გაკეთება იციან. შეიძლება ერთხელ გამოვივიდეს, მაგრამ ზოგიერთ ლეპტოპს დრავიერების თანმიმდევრობის დაცვა სჭირდება ან კონკრეტული ბრენდის ვებგვერდიდან უნდა გადმოიწეროს სპეციალური პროგრამა. ეს რომ არ იციან და არაპროფესიონალურად აყენებენ „ვინდოუსს“, სისტემას აზიანებენ. ასეთ შემთხვევაში ლეპტოპის დაზიანება ან რეპარაცია კომპიუტერის მუშაობაში ხიანაში, სადაც ცხოველებიც ცხოვრობენ, რადგან ძულარის ბრუნვის შედეგად კომპიუტერში ცირკულაცი-

— მართალია, რომ ესა თუ ის კომპიუტერული ბრენდი ნაკლებად განვითარებული ქვეყნებისთვის უფრო დაზარალებული ტექნიკის ამზადებს, ვიდრე დასავლეთის განვითარებული სახელმწიფოებისთვის?

— ნამდვილად ასეა, თუმცა ჩვენი კომპანია ევროპული ქვეყნებისთვის განკუთვნილ ტექნიკას იღებს, ამიტომაც არის ჩვენი მომხმარებელი კმაყოფილი, რადგან დიდ სხვაობას ხედავენ სხვა სერვისცენტრებთან შედარებით.

— როგორია დღეს ყველაზე კარგი კომპიუტერული ბრენდი?

— მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, საუკეთესო ლეპტოპებს „აიფონი“ უწვება. „აიფონი“-ც კარგი ბრენდი იყო, მაგრამ წელიწადი, მის მიერ წარმოებული ტექნიკა ვეღარ არის ადრინდელივით გამძლე.

«ლეპტოპის ბატარა აუხილებად ასე პროცენტით უნდა დაიშვებოდეს, შედეგ დასაშვები მოწყობილობა გამოერთოთ და განაგრძოთ მუშაობა. ლეპტოპის ბატარა გაუინ უნდა დაიშვებოდეს, როცა თითქმის ბოლომდე დაჯდება, ანუ მარაგი 10-დან 5 პროცენტამდე დარჩება»

პარიზელი მენაგვის დიპლომის მისაღებად ჩიგვი ჩაღვნი

პარიზში შექმნილი არადაამაკმაყოფილებელი სანიტარული მდგომარეობისა და უმუშევრობის მაღალი დონის გამო მომავალი მენაგვეებისთვის კოლეჯი გაიხსნა. პროფესიის დაუფლების მსურველთა რაოდენობა ისეთი დიდი აღმოჩნდა, რომ მათ მომლოდინეთა სიაში ჩაწერა მოუწიათ. ბევრმა უმუშევარმა გადაწყვიტა, დაუფლებოდა პროფესიას, რომელიც სტაბილური და საკმაოდ მაღალი შემოსავლის (თვეში 1,5 ათასი ევრო) გარანტიაა. კოლეჯში სწავლის დასრულების შემდეგ სტუდენტებს საფრანგეთის მთავრობის მიერ აღიარებული სერტიფიკატები გადასცემენ. პარიზი რეგულარულად ხვდება ევროპის ყველაზე დაბინძურებული დედაქალაქის სახელწოდებას და ათენთან ერთად. აღსანიშნავია, რომ 2014 წლის ტურისტების შორის პოპულარული ტიულების სასახლე, რომელიც ლუვრიდან 100 მეტრის დაშორებით მდებარეობს, ვირთხებით გაივსო.

პარიზი

ესაუბრა ნინო მაისურაძე

უკრაინა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყოფილი პრეზიდენტი და მისი ახლოზღაპრის კოსმეტიკურ პროცედურებში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 673 260 ლარი რომ დაიხარჯა, კარგი „სემიჩის ფულია“, ჩემმა მზამ „ხალხისთვის წამებულ ამ რაინდს“ კი, რა თქმა უნდა, პოლიტიკური მოსაზრებით, რუსეთის საამებლად ლაფზი სვრის ვინამ „რუსი ოლიგარქი“ და „ჰაკიმ ფაზა“.

მსოფლიო ბანკის სპეციალისტებმა ნარკოტიკებზე კონტროლის გაეროს კომიტეტის კოლეგებთან ერთად საზოგადოებრიობას წარუდგინეს ბოლო ათწლეულში მსოფლიოს ყველაზე უფრო კორუმპირებული ჩინოვნიკების რეიტინგი. მათი სია მოცემულია მოხსენებაში, რომელიც მიეძღვნა ანტიკორუფციულ სტრატეგიას და ითვალისწინებს „მოპარული აქტივების დაბრუნებას“.

კორუმპირებულ დიქტატორთა პირველ ხუთეულში შედიან: სუხარტო, ინდონეზია (15-დან 25 მილიარდ დოლარამდე); ფერდინანდ მარკოსი, ფილიპინები (5-დან 10 მილიარდ დოლარამდე); მობუტუ სესე სეკო, ზაირი (5 მილიარდი დოლარი); სანი აბაჩა, ნიგერია (2-დან 5 მილიარდ დოლარამდე); ჟან-კლოდ დიუვალიე, ჰაიტი (300-დან 800 მილიონ დოლარამდე).

შემდეგ მოდიან: ალბერტო ფუხიმორი, პერუ; არნოლდო ალემანი, ნიკარაგუა; ჯოზეფ ესტრადა, ფილიპინები და უკრაინის მინისტრთა საბჭოს ყოფილი თავმჯდომარე პაველ ლაზარენკო, რომელმაც ორ წელიწადში 114-დან 200 მილიონამდე დოლარის მითვისება მოახსრო.

როგორც ხედავთ, მილიარდებზეა ლაპარაკი, ასობით მილიონებზე. ამათთან შედარებით სახელმწიფო ბიუჯეტის ქუდი მიშას მიერ მილიონობით დოლარის მითვისება (რაც ჯერჯერობით ედება ბრალად) ჯიბეგრობაზე ძლივს ქაჩავს, თბილისში, ტრამვაისა და ტროლეიბუსების მარშრუტებზე „ჯიბეზე მოსიარულე“ წერილმანი ხელმარჯვეების დონეზეა, თორემ „სონიჩკა ზოლოტაი რუჩკას“ სიმალეებს რას მისწვდება!

„კროზობორია“.

წერილმანიო, ახლა ამას დაიხვეწენ ხელზე სამართალში მიცემული მიხეილ სააკაშვილის მიერ კარგად დაფინანსებული თუ მოხალისე ნაცადვოკატები, რომლებიც რიგში დგანან ტელეკრანებზე თავის გამოსაყოფად და „მათი დაცვის ქვეშე მყოფი“ კლიენტის გასათეთრებლად მორიგი არაადეკვატური სისულელით ეთერის დანაგვიანების ხარჯზე.

ისეთის, როგორც ერთ-ერთმა მათგანმა ამასწინათ იკისრა: **რაც სააკაშვილმა ჩაინდინა, ამორალურმა და არა სისხლის სამართლის დანაშაული, რაღბან კანონის საწინააღმდეგო, სამართლის მოთხოვნების საწინააღმდეგო არაფერი ჩაუდინაო.**

მიუზა ჭაპა...

თუ ეს სისხლის სამართლის საქმე რაიმე მიზანით არ გააჩნდა (იქნებ ვიქონიოთ, როგორც არ იქნება), მაშინ უთუოდ გაეცემა პასუხი მთავარ შეკითხვას: მოხარდა თუ არა ქვეყნის საჭიროებას ის მილიარდები, რომლებიც სახელმწიფო ვალად დაანვა საქართველოს?

თორემ ახლა 5 მილიონი დოლარის მითვისება-გაფლანგვა ედავებიან სააკაშვილს. მხოლოდ ხუთი მილიონი?! ალავადავებიან დაქირავებული და მოხალისე ადვოკატები: განა ღირს ამ „სემიჩის ფული“ გამო სააკაშვილის გასამართლება? მილიარდების მიმთვისებელი მმართველები — ჰო, გასაგებია, მაგრამ ჩვენი პრეზიდენტის მიერ შექმნილი რამდენიმე მილიონი ლარი იმათთან რა მოსატანია!

ყოფილი პრეზიდენტისა და მისი ახლოზღაპრის კოსმეტიკურ პროცედურებში სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 673 260 ლარი რომ დაიხარჯა, კარგი „სემიჩის ფულია“, ჩემმა მზამ!

„ხალხისთვის წამებულ ამ რაინდს“ კი, რა თქმა უნდა, პოლიტიკური მოსაზრებით, რუსეთის საამებლად ლაფზი სვრის ვინამ „რუსი ოლიგარქი“ და „ჰაკიმ ფაზა“.

სტროს“ ეთერში თავს რომ იბითურებდა, ის უნდა გენახათ. ეს, სააკაშვილის ცოდვით სახვე მოპაექრე არაადეკვატურობის რეკორდს რეკორდზე ამყარებდა, ოღონდ თავი აერიდებინა პროგრამის წამყვანების მიერ დასმული ელემენტარული შეკითხვებისთვის. ზუსტად ისე იქცეოდა, როგორც მიხეილ სააკაშვილი, რომელიც პრეზიდენტის სასახლეში გამართული პრეს-კონფერენციების დროს მისთვის სპეციალურად შერჩეული ჟურნალისტების შეკითხვებს ისე გაურბოდა, როგორც ბეობლას ვირუსით ინფიცირებულ აფრიკელებს.

მინაშვილის გაბრწყინება 15 აგვისტოს მოხდა, პარასკევი დღეს „მაესტროს ცხრიანში“, სადაც მინეველი ჰყავდათ ეკამოცხადებულო, არაადეკვატურობის ჩემპიონებს.

სად დაეკარ და სად გასკდა: თავად ლურსაბ თათქარიძის „გაფრენილან!“ ამათ დეოლოგიური პრინციპები და გეგმის პროპაგანდისტური მანქანა?

სადა დაეკარ და სად გასკდა: თავად ლურსაბ თათქარიძის „გაფრენილან!“ ამათ დეოლოგიური პრინციპები და გეგმის პროპაგანდისტური მანქანა?

სადა დაეკარ და სად გასკდა: თავად ლურსაბ თათქარიძის „გაფრენილან!“ ამათ დეოლოგიური პრინციპები და გეგმის პროპაგანდისტური მანქანა?

სადა დაეკარ და სად გასკდა: თავად ლურსაბ თათქარიძის „გაფრენილან!“ ამათ დეოლოგიური პრინციპები და გეგმის პროპაგანდისტური მანქანა?

სუფლება... მთავარი პრობლემა, იცით, რა არის? მთავარი პრობლემა არის ის, რომ დღეს საგარეო საქმეთა მინისტრს ერიდება, თქვას და მხარი დაუჭიროს ლიად უკრაინას.

წამყვანი: — პრეზიდენტმა დაუჭირა მხარი. (მინაშვილი თავისა განაგრობს).

წამყვანი: — უნდა ხარჯავდეს თუ არა რომელიმე სახელმწიფო მოხელე თუნდაც ერთ ლარს რაიმე ტიპის საკუთარ სიამოვნებაზე? როგორია თქვენი პრინციპული მიდგომა?

მინაშვილი: — მირჩევნია მყავდეს პრემიერ-მინისტრი, რომელიც ხარჯავს 1000 დოლარს, 2000 დოლარს, 3000 დოლარს კოსტუმში და ამ კოსტუმით (!) დაიცავს საქართველოს ინტერესებს ნებისმიერ ფორუმზე და არ იქნება შეშინებული, არ დათმობს საქართველოს ტერიტორიას; არ ეცდება, საკუთარი კომფორტი და უსაფრთხოება საქართველოს ინტერესების ხარჯზე დააღაგოს... ეს არის ჩემი პასუხი და, მე მგონი, ეს პასუხი არის ძალიან ნათელი და მკაფიო“.

აი, ასე დაგვიმტკიცა აკო მინაშვილმა, რას ნიშნავდა მისი დებულება, რომ „უარი პასუხზე გარკვეულწილად არის პასუხი“, ხოლო მეორე წილი დემაგოგია.

კიდევ კარგად გადავრჩენილვართ ამ უპრინციპო სიტყვამრუშთა ხელში.

ესენი ცდილობენ ბრალდებულ სააკაშვილის დაცვას და, რა თქმა უნდა, აიქონებინან სისხლის სამართლის დამნაშავე დიქტატორებთან მისი შედარების გამო: განსხვავებული სიდიდებითა და ვერტმფრენებთან დაკავშირებით, ეს საკითხი უკავშირდება საგარეო საკითხს, აქ არის საუბარი პოლიტიკურ დევნასთან. სენსიტიური საკითხია, ეს ანუხებს ჩვენს პარტნიორებს. ამას გულისხმობდა და ამას უნდა მივაქციოთ ჩვენ ყურადღება... (თუ ამ აბდაუბდიდან ჩვენმა მკითხველმა რაიმე გაიგო, ბარაქლა მას!)

წამყვანი: — უქმნის თუ არა მასაჟისტიკის საკითხი უზერ-ხულობას თქვენს პოლიტიკურ გუნდს?

მინაშვილი: — მთავარი საზრუნავი, იცით, რა არის? მთავარი საზრუნავი არის ის, რომ ნაცვლად იმისა, რომ ქვეყანა წინ წავიდეს, დღეს ჩვენ გვყავს ადამიანის უფლებათა კომიტეტის თავმჯდომარე, რომლის საწყისი საქმიანობა იყო რუსი ჯაშუშების გათავი-

ინტერვიუ

მიხეილ სააკაშვილის პიჯაკები პატრულის განკარგულებაში გადავიდა

საქართველოს ყოფილი პრეზიდენტის, მიხეილ სააკაშვილის, კუთვნილი ტანსაცმელი, კერძოდ, რამდენიმე პიჯაკი, პატრულის განკარგულებაში გადავიდა. პატრულმა შეიძინა პიჯაკი და ერთი პალტო სააკაშვილის საპრეზიდენტო ბიბლიოთეკის განვითარებისა და საზოგადოებასთან ურთიერთობის მენეჯერ ლანა დვინჯილიასგან გადაიბარა. დვინჯილიამ ჟურნალისტებს განუმარტა, რომ

ეს ნივთები მთავრობის ადმინისტრაციაში ყოფილი პრეზიდენტის დავალებით მიიტანეს, მაგრამ მთავრობის ადმინისტრაციამ არ ჩაიბარა, ამის გამო მთავრობის ადმინისტრაციის თანამშრომლებთან დაპირისპირებაც კი მოუწია. პიჯაკები და პალტო პატრულის განკარგულებაში მანამდე დარჩება, ვიდრე არ გაირკვევა, ვის უნდა გადაეცეს ისინი.

რამდენიმე დღის წინათ პროკურატურამ გაავრცელა ინფორმაცია, რომლის თანახმადაც, სააკაშვილმა ბიუჯეტის კუთვნილი თანხები პირადი ინტერესებისთვის გამოიყენა, მათ შორის — შეიძინა რამდენიმე პიჯაკი, პალტო და სხვა ნივთები. მთავრობის კანცელარიაში სააკაშვილის ბიბლიოთეკის პრესსამსახურის წარმომადგენელმა სწორედ ეს პიჯაკები და პალტო მიიტანა.

მოიპარეს, მიიტვიცეს, გაფლანგეს, პირადი კომფორტისა და სიამოვნებისთვის დასარჯის სახელმწიფო გიუჯაბის თანხები. მაგრამ დაიბრუნებს კი ქვეყანა, ხალხი ამ ფულს? მთავარი ისაა და არა ის, დაავატიმრებენ თუ არა მიხეილ სააკაშვილს, საქართველოს ყოფილ პრეზიდენტს.

სუხარტომ

ფირდაუს მარკოსი

მოუბუტუ სესე სეკო

სანი აბაჩა

შარიკულ იმამი

თავის გადადებებს, ხალხის მმართველობის დამნერგავს ნიშნავს, მაგრამ მარკოსის ტიტული თუ საკუთარი, ფილიპინელი ხალხის მამობით იყო შემოფარგლული, სააკაშვილის შუქურობის მასშტაბი სხვა ხალხებზეც ვრცელდებოდა: მიბაძეთ და მიჰყევით მის მიერ განათებული გზას!

პრეზიდენტი ბუმი იყო ნათლია მისი...
პრეზიდენტად არჩევის დროისთვის (1965 წელს) მარკოსი უკვე იყო გამომცდილი და ცნობილი პოლიტიკოსი — ბრწყინვალე ორატორი სამჯერ აირჩიეს წარმომადგენელთა პალატაში, შემდეგ — სენატში.

საკაშვილსაც ეხერხებოდა ზეპირსიტყვიერება, ყოველ შემთხვევაში, სიტყვის საძებრად ჯიბეში არ იქექებოდა, არჩეული იყო საქართველოს პარლამენტში; იყო „მოქალაქეთა კავშირის“ ფრაქციის ხელმძღვანელი, იუსტიციის მინისტრი; თბილისის საკრებულოს თავმჯდომარე.

ჯერჯერობით — მხოლოდ კარიერული აღმასვლა, აშკარად გამოკვეთილი პოპულისტური ნიშნებით.

პრეზიდენტი რომ გახდა, მარკოსმა დაიწყო რეფორმების განხორციელება და ამ მიმართულებით პოპულარობაც მოიპოვა, უწინარეს ყოვლისა, პოპულისტური ლოზუნგების წყალობით, რომლებიც სილაქტაკის დაძლევის, ეკონომიკის აღმავლობისა და სტაბილურობის დამყარების პრობლემებს ეხებოდა.

ზუსტად ასევე დაიწყო საპრეზიდენტო კარიერა მიხეილ სააკაშვილმა. ყველას ახსოვს და გასაგებია აზრი არ აქვს.

მარკოსმა დანაპირების შესრულება ვერ შეძლო — ვერც სიღარიბე დაძლია, ვერც სტაბილურობა დაამყარა, რეფორმებიც ფორმალურად იქცა. საბაგიეროდ, ფილიპინებზე საგანგებო მდგომარეობის შემთხვევაში, მიიღო განუსაზღვრელი უფლებამოსილება.

საკაშვილის დაპირებებიც ფუჭი აღმოჩნდა, მანაც მიიღო დამატებითი უფლებამოსილება ქვეყნის კონსტიტუციაში ცვლილებების შეტანის გზით. ეკონომიკური „აღმავლობის“ შთაბეჭდილება განსტეხისა და სესხების მიღებით შეძლო

ჩვენთან იქნეს ითვიანება, ჩაყვანილი სახელმწიფო გიუჯაბი იქცა. ნებისა და აქლამის ქარის იმიჯობის პრინციპი, როგორც ხალხის სიბრძნის ნიშანი, გვეხება, რომ, მასშტაბისა და მოხურობის განსხვავებულობის მიუხედავად, ჩვენი და ფილიპინების ელიტურმა კორუფციონერებმა ერთნაირად უნდა აგონ პასუხი.

(ფასადები, გზები, ერთი და იმავე „სანარმოების“ რამდენიმეჯერ გახსნა და ა. შ.).
ყველა, ვინც მარკოსის რეჟიმის წინააღმდეგ გამოსვლას გაბედავდა, რეპრესიის მარწმუნებში ექცეოდა, სიტყვის თავისუფლება მოისპო, სპეცსამსახურების როლი არნახულად გაიზარდა, დამორჩილებული მანქანა მთელი ძალით ამუშავდა, 60 ათასმა კაცმა იგრძნო საპატიმრო ადგილების არნახული სიმკაცრე.

ჩვენთან სხვანაირად იყო? იგივე რეპრესიები, ყველა ტელევიზიის პოლიტიკური ტოქსიულების დახურვა, ოპოზიციის დარბევები, „იმედში“ შეყვრდნა, ზონდერების თავგასულობა და საზეიმო სვლა რუსთაველზე: „ზადრის რა?“.

ეს ისე, მისანიშნებლად, რადგან ყველაფერი, რაც სააკაშვილის დროს საქართველოში ხდებოდა, განსაკუთრებით კი — საქართველოს ციხეებში, ზედმინვენი იცის ჩვენმა მკითხველმა.

ფილიპინებზე ფეხს იკიდებს და ვითარდება კორუფცია, რომლის წინააღმდეგ ბრძოლის ლოზუნგით დაიწყო მარკოსმა პრეზიდენტობა (მიხეილ სააკაშვილმაც), ნეპოტიზმი: ფილიპინების რესპუბლიკაში სახელმწიფო პოსტები დაიკავეს მარკოსის ნათესავებმა, ახლობლებმა, მეგობრებმა, ხოლო ბავშვობის მეგობარი პირადი მოფრობიდან მინისტრად დააწინაურა.

არ გვიკვირს, რადგან ჩვენს სინამდვილეში გიორგი უგულავას შოფრის — სუბელიანის ლტოლვილთა და განსახლების გამინისტრებას ვართ მოსწრებული.

მარკოსმა თავის ქვეყანაში საოჯახო მონოპოლია დაამკვიდრა, რომელიც ეკონომიკის უმნიშვნელოვანეს სფეროები მოიცავდა.

პრეზიდენტთან დაახლოებული ადამიანები მართავდნენ ამ პროცესს (ჩვენთან — ბუნდუქიძე), არნახულად იაფად (ჩვენთან ერთ ლარად) ჰყიდდნენ სანარმოებს და „ოტკატებს“ ივიზიანებდნენ.

საქართველოში დაბალ დონეზე არსებული კორუფცია ელიტურმა კორუფციამ იცვალა. ეს იცოდა ყველამ, იცოდა ზღაპრული-სათვალისწინებელი დეპუტატმა გურამ ჩახვაძემაც, რომელმაც პარლამენტის ერთ-ერთ პლენარულ სხდომაზე მიმართა წინასწარ შეთანხმებულ-შემუშავებული სცენარი თუნიჭო სკეტიჩი გაითამაშა და ენა მყისიერად მუცელში ჩაიგდო, როცა მის „გაბედულ“ შენიშვნაზე სააკაშვილი აფართხალდა და კონკრეტული კორუფციონერების დასახელება სთხოვა.

ის ყოფილი დეპუტატი ახლაც დუმს. სამაგიეროდ, როგორც იქნა, მთავარმა პროკურატურამ ელიტური კორუფციის შესახებ შთამბეჭდავი დოკუმენტები დადო კონკრეტულ ბრალდებათა სახით. განსხვავებული მასშტაბების მილიონები წავილმანია ქურდი დიქტატორების მილიარდებთან შედარებით? ასეა მართლაც, მაგრამ გააჩნია ვისთვის.

შეგადართო თუნდაც ფილიპინების რესპუბლიკას საქართველო და ამ შედარებით წარმოგაჩინო მასშტაბების განსხვავებულობის პრინციპით დანაშაულის შეფასებისადმი განსხვავებული მიდგომის უსაფუძვლობა.

ფილიპინების რესპუბლიკის მოსახლეობა 80 მილიონამდეა. ამ კუნძულოვანი სახელმწიფოს ხმელეთი 300 ათასამდე კვადრატული კილო-

მეტრია. მშპ-მ ჯერ კიდევ 1994 წელს 161 მილიარდ დოლარს გადააჭარბა.

საქართველოს ბიუჯეტი 8 მილიარდ დოლარამდეა. მასასადამე, სავსებით ლოგიკურია, რომ ჩვენი ბობოლეების ნაქურდალი მილიონები ვერ შეედრება ფილიპინების ყოფილი მმართველის მითვისებული მილიარდებს.

ჩვენთან იმდენს ითვსებდნენ, რამდენს საშუალებასაც ჩვენი სახელმწიფო ბიუჯეტი იძლეოდა. ნემსისა და აქლელიც ქურდის იგივეობის პრინციპი, რომელიც ხალხის სიბრძნის ნიშანია, გვეუბნება, რომ, მასშტაბისა და მოცულობის განსხვავებულობის მიუხედავად, ჩვენი და ფილიპინების ელიტურმა კორუფციონერებმა ერთნაირად უნდა აგონ პასუხი.

აქ შეიძლება ნერტილის დასმა, მაგრამ უბრალოდ იქნება, მსგავსების ერთი დეტალიც დავეუბნოთ მარკოსისა და სააკაშვილის ბიოგრაფიების ჩვენებულ შედარებას.

1986 წელს მარკოსი იძულებული გახდა, ჩაეტარებინა პრეზიდენტის რიგგარეშე არჩევნები (საკაშვილმა იძულებული გახადეს, ასე მოქცეულიყო). გაიმარჯვა მისმა მონინალმდეგემ, ოპოზიციის მოკლული ლიდერის — ბენინოს ქერიგმა აკინო კორასონამ.

არჩევნების დამთავრების შემდეგ, რომელიც უხეში დარღვევებით ჩატარდა, ხელი-სუფლებამ ფერდინანდ მარკოსი გამოაცხადა გამარჯვებულად — 3 პროცენტით მეტი მიიღო.

საქართველოში პრეზიდენტის რიგგარეშე არჩევნებში გაიმარჯვა ოპოზიციის კანდიდატმა ლევან გაჩეჩილაძემ, მაგრამ პრეზიდენტობა სააკაშვილმა მიითვისა.

ფილიპინურმა ოპოზიციამ არ ცნო მარკოსის გამარჯვება, დაიწყო ხალხის მღელვარება, რომელსაც მხარი დაუჭირეს ეკლესიამ და სამხედროებმა. მარკოსი იძულებული გახდა, გაეტყუებინა.

ჩვენ ასეთ ფინალს იმ არჩევნებიდან ხუთ წელიწადს ველოდით.

მიიზარეს, მითვისეს, გაფლანგეს, პირადი კომფორტისა და სიამოვნებისთვის დასარჯეს სახელმწიფო ბიუჯეტის თანხები.

მაგრამ დაიბრუნებს კი ქვეყანა, ხალხი ამ ფულს? მთავარი ესაა და არა ის, დაავატიმრებენ თუ არა მიხეილ სააკაშვილს, საქართველოს ყოფილ პრეზიდენტს.

არსებობს მსოფლიო ბანკისა და გაეროს მიერ შემუშავებული მიტაცებულის დაბრუნების გეგმა სახელმწიფო მიითვებულია 32.00 აშშ დოლარი, „პროკრედტ ბანკში“ სახელფასო ანგარიშზე — 30.00 ლარი, „ლიბერთი ბანკში“ საკრედიტო ანგარიშზე — 3.00 ლარი. გრავაში, „თქვენი, თქვენი ოჯახის წევრის საკუთრებაში არსებული ნაღდი ფულადი თანხა, რომლის ოდენობა ალემატება 4 000 ლარს“, დაგით ბაქრაძის მითითებული აქვს 15 000.00 ლარი და 10 000.00 აშშ დოლარი. ბაქრაძის მშობლებს — შუქრი და ლილი ბაქრაძეებს „სახალხო ბანკში“ საპენსიო ანგარიშზე აქვთ შესაბამისად 30.00 და 20.00 ლარი. შვილებს — ევატერენა და ნინო ბაქრაძეებს კი „თიბისი ბანკის“ ანგარიშზე — 13 500.00 და 13 500.00 ლარი.

გასულ წელს პარლამენტის წევრის თანამდებობაზე ბაქრაძემ 84 465.00 ლარი მიიღო, მაკა მეტრეველმა კი „ჩაჩავას კლინიკაში“ მარკეტინგის დარგში დირექტორის თანამდებობის თანამდებობაზე — 7450 ლარი, ხოლო შპს „სინათლის ქალაქში“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობისთვის 12500 ლარი მიიღო.

არაფა სადამბლიკი P.S. მოკლედ, დიდ „სლაფორთშია“ გახვეული მიხეილ სააკაშვილი. დაველოდოთ მოვლენების განვითარებას: მალე გვეტყვიან, რა შეჭამა მიშამ.

საანდლური დოკუმენტი ღვიპით ბაქრაძის ფინანსება

ინტერნეტში გავრცელდა დოკუმენტი, რომლის თანახმად, საპარლამენტო უმცირესობის ლიდერმა და მისმა მეუღლემ ბრიტანულ ბანკში დახურეს ანგარიში, რომელზეც 261,757.83 გირვანქა სტერლინგი (754,700.17 ლარი) ჰქონდათ.

ბაქრაძის მისამართით გაგზავნილ HSBK-ს დოკუმენტზე აღნიშნულია 3-წლიანი ფიქსირებული ანგარიშის ნომერი — 40228434012380. დოკუმენტში ნათქვამია, რომ ინსტრუქციის საფუძველზე, ზემოთ აღნიშნული ანგარიშის დახურვის გადაწყვეტილება მიღებულია.

2013 წლის დეკლარაციაში დავით ბაქრაძის „თიბისი ბანკში“ სახელფასო ანგარიშზე 52.00 ლარი, ასევე, ამავე ბანკის ანგარიშზე აქვს 51 760.00 აშშ დოლარი. ამასთანავე, „საქართველოს ბანკში“, საკრედიტო ანგარიშზე აქვს 784.00 (დღებუტი). მისი მეუღლის — მაკა მეტრეველის მიმდინარე ანგარიშზე თიბისი ბანკში მითითებულია 32.00 აშშ დოლარი, „პროკრედტ ბანკში“ სახელფასო ანგარიშზე — 30.00 ლარი, „ლიბერთი ბანკში“ საკრედიტო ანგარიშზე — 3.00 ლარი. გრავაში, „თქვენი, თქვენი ოჯახის წევრის საკუთრებაში არსებული ნაღდი ფულადი თანხა, რომლის ოდენობა ალემატება 4 000 ლარს“, დაგით ბაქრაძის მითითებული აქვს 15 000.00 ლარი და 10 000.00 აშშ დოლარი. ბაქრაძის მშობლებს — შუქრი და ლილი ბაქრაძეებს „სახალხო ბანკში“ საპენსიო ანგარიშზე აქვთ შესაბამისად 30.00 და 20.00 ლარი. შვილებს — ევატერენა და ნინო ბაქრაძეებს კი „თიბისი ბანკის“ ანგარიშზე — 13 500.00 და 13 500.00 ლარი.

გასულ წელს პარლამენტის წევრის თანამდებობაზე ბაქრაძემ 84 465.00 ლარი მიიღო, მაკა მეტრეველმა კი „ჩაჩავას კლინიკაში“ მარკეტინგის დარგში დირექტორის თანამდებობის თანამდებობაზე — 7450 ლარი, ხოლო შპს „სინათლის ქალაქში“ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრობისთვის 12500 ლარი მიიღო.

სურსათის ეროვნული სააგენტოს ინსპექტორების დეპარტამენტმა, კრიტიკული შეუსაბამობების გამო, თბილისში, ქუთაისში, ბათუმში, წყალტუბოში, ნალკასა და დაბა აგარაში რამდენიმე საწარმოსა და რესტორანს საწარმოო პროცესი შეუჩერა.

სააგენტოს ინსპექტორების თბილისის სამმართველოს წარმომადგენლებმა შეამოწმეს: წინამძღვრობის ქუჩაზე მდებარე ინდონეზიური „ლევან ზირაკიშვილის“ ხორცის საწარმო-

ბა ციკლი ობიექტი, ჩუბინაშვილის ქუჩაზე მდებარე ინდონეზიური „გიორგი სიფრაშვილის“ ფეკილოვანი პროდუქციისა და ბიოლოგიკული საწარმო და კაიროს ქუჩაზე ინდონეზიური „ბე-სიუ მიქაუტაძის“ ხორცის გაყინული ნახევარფაბრიკატების საწარმო. საწარმოებში ანტისანიტარია (ზოგიერთ მათგანში ტარაკნები) აღმოჩნდა; დარღვეული იყო ტემპერატურული რეჟიმი და ხორცის დამუშავებისა და შენახვის პირობები. იმერეთის რეგიონული სამმართველოს წარმომადგენლებ-

მა კი საწარმოო პროცესი შეუჩერეს ქუთაისში, ახალგაზრდობის ქუჩაზე შპს „განახლებული მუხრანისა“ და წყალტუბოში, რუსთაველის ქუჩაზე ინდონეზიური „თიმიურა ჯიბის“ მზა კერძების საწარმოებს, რომლებშიც სხვადასხვა დარღვევა გამოვლინდა. აჭარის რეგიონული სამმართველოს ინსპექტორებმა არაგვემური ინსპექტორებისა ბათუმში, ლერმონტოვის ქუჩაზე მდებარე ინდონეზიური „თურანმურჯანის“ საშაურზე დახურეს. აღნიშნულ ბიზნესობიექტებს საწარმოო პროცესი შეუჩერდათ და ისინი 1000-1000 ლარი დაჯარიმდნენ.

გეორგი მონიანი
სააზროვნო მკვლევარი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

დოკუმენტური მასალები უამრავი გვამის, სისხლისა და უსამართლოების შესახებ, რომლებიც ამ გზაზე გავლისას დატოვა იუდა გორბაჩოვმა, ტიტჩერის საქალაქო ილო. ეს დოკუმენტები ტიტჩერის საბჭოეთის მომავალ ლიდერზე გამარჯვების სრულ გარანტიას აძლევდა; გორბაჩოვს კი — გარანტიას იმისა, რომ, წინააღმდეგობის გაწევის შემთხვევაში, კაცობრიობის წინაშე დანაშაულის ჩამდენი პირი გახდებოდა.

როგორ გაანადგურა გორბაჩოვმა სტალინის მიერ შექმნილი ზესახელმწიფო უსსრ-ის სპეცსამსახურების დახმარებით

„როდესაც მივიღეთ ცნობა საბჭოთა ლიდერის (იური ანდროპოვის) გარდაცვალების შესახებ, ვიფიქრეთ, ხელისუფლებაში მოგვეყვანა ადამიანი, რომლის მეშვეობითაც განვახორციელებდით ჩვენს სურვილებს საბჭოთა კავშირის მიმართ (ეს იყო აზრი ჩემი ექსპერტებისა, რომლებიც მუშაობდნენ საბჭოთა კავშირზე და იყვნენ საუკეთესონი). ეს კაცი იყო მიხეილ გორბაჩოვი“ — ამბობს მარგარეტ ტეტჩერი.

როგორი იქნებოდა ტეტჩერისა და სხვა დასავლელი ლიდერების მიერ შერჩეული საბჭოთა გენმდივანი ხალხისა და ქვეყნისთვის, ყველასთვის გასაგებია. ხელისუფლების სათავეში გორბაჩოვის ყოფნის ნიშნად განმარტებული საბჭოთა კავშირის საგარეო ვალი ხუთნახევარჯერ გაიზარდა, ხოლო ოქროს მარაგი თერთმეტჯერ შემცირდა. მოხდა ზესახელმწიფოს ლიკვიდაცია... თუმცა დაიწყო თავიდან:

უცხოეთის დაზვერვის მიერ გადაბირებული (როგორც ირკვევა, უნივერსიტეტში სწავლის პერიოდში) რაისა ტიტჩერს შეაწყვილეს თავმჯდომარეობა და ამბიციური მიხეილ გორბაჩოვთან, რომელიც, ექსპერტთა აზრით, შეიძლება, თავისი ქვეყნის სანაღმდეგო იარაღად გამოეყენებინათ. 1966 წელს მიხეილ და რაისა გორბაჩოვის პირველი ვიზიტი, რომელიც საფრანგეთში შედგა, სამშობლოს ამ ორი მოღალატის მოღვაწეობის დასაწყისად ითვლება. ეს ვიზიტი, კონსპირაციის მიზნით, საფრანგეთის კომუნისტური პარტიის ძალისხმევით განხორციელდა. კონსპირაციისა და რეზი-დენის დამუშავების პროგრამას კი ხელმძღვანელობდა აშშ-ის ცნობილი სახელმწიფო მოღვაწე ზიგნეე ზეინი-სკი.

გორბაჩოვი, დასავლეთის დაკვეთით, ხშირად მოგზაურობდა მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში. 1971 წელს იგი იტალიის კომპარტიის მიწვევით გამგზავრა რომში. როგორც საფრანგეთში, ისე იტალიაში გორბაჩოვს გამუდმებით აკვირდებოდნენ უცხოეთის დაზვერვის წარმომადგენლები და ადგენდნენ მის ფსიქოლოგიურ პროტრეტს. 1972 წელს გორბაჩოვი ჩავიდა ბელგიაში, 1975 წელს — გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში, ხოლო 1976 წელს — საფრანგეთში.

1977 წელს საფრანგეთში კიდევ ერთი ვიზიტისას გორბაჩოვი წარდგა ამ ქვეყანაში საიდუმლოდ ჩატარებული სპეც-ოპერაციების თანამშრომლებთან — ფსიქოლოგების, ფსიქიატრებისა და სხვა სპეციალისტების წინაშე, რომელთა ფუნქციონირება ადამიანის ფსიქიკასა და ფსიქოლო-

გიაზე. ამის შემდეგ გორბაჩოვი მეუღლე რაისასთან ერთად საიდუმლოდ ჩაიწერა საბჭოთა კავშირის ხალხების მტრების სიაში.

გორბაჩოვი უცხოეთის სპეცსამსახურების დახმარებით ხელისუფლების სათავეში ანდროპოვის სიკვდილის შემდეგ მოვიდა. ბრეჟნევიდან გორბაჩოვამდე სამი წლის განმავლობაში ორმა გენსეკმა — ჩერენკომ და ანდროპოვმა — „ვენოკებით“ გაიარა წითელ მოედანზე. მათი იმქვეყნად წასვლის მიზეზი დღესაც ბურუსით არის მოცული.

1984 წლის დეკემბერში ცეკას რიგითი მდივანი მიხეილ გორბაჩოვი თავისი პატარა ჯგუფით, რომლის შემადგენლობაშიც იყო ალექსანდრე იაკოვლევი, ინგლისში გაემგზავრა.

დიდი ბრიტანეთის იმჟამინდელი პრემიერმინისტრი მარგარეტ ტეტჩერი გორბაჩოვთან შესახვედრად მზად იყო, რადგან მისი თხოვნით, 1983 წელს კანადის პრემიერმა ტრიუდომ თავის ქვეყანაში მიიწვია გორბაჩოვი და მასზე ზეგავლენაც მოახდინა. ცენტრალური კომიტეტის იმჟამინდელი გენმდივანი ანდროპოვი წინააღმდეგი იყო კანადაში გორბაჩოვის გამგზავრებისა, მაგრამ ის კანადაში სსრკ-ის ელჩმა ალექსანდრე იაკოვლევმა დაითანხმა.

1984 წელს ტეტჩერმა განსაკუთრებული პატივით მიიღო გორბაჩოვი — მიიწვია ჩეკერსში მდებარე საიდუმლო უმაღლესი შეხვედრების რეზიდენციაში და გამართა ზესაიდუმლო მოლაპარაკება, რომლის შინაარსსაც შემდგომში არც იაკოვლევი მალავდა და არც გორბაჩოვი.

ტეტჩერთან საიდუმლო თათბირზე გორბაჩოვმა ისეთი საკითხი წამოაყენა, რომელიც მას არ ეხებოდა — ეს იყო განიარაღება. მან თხოვლობდა, რომ დაეხმარებოდა მას 1:1000-ზე მშ-ის მასშტაბში გაკეთებული სსრკ-ის შეიარაღებული ძალების გენმტაბის რუკა, რომელზეც მონიშნული იყო ადგილმდებარეობა ყველა სტრატეგიული ობიექტისა და საკონტინენტორისი ბირთვული რაკეტისა, რომლებსაც შეეძლო, დედაამინაზე იმაზე ათასჯერ მეტი სიციფლის გა-

ტეტჩერთან საიდუმლო თათბირზე გორბაჩოვმა ისეთი საკითხი წამოაყენა, რომელიც მას არ ეხებოდა — ეს იყო განიარაღება. მან თხოვლობდა, რომ დაეხმარებოდა მას 1:1000-ზე მშ-ის მასშტაბში გაკეთებული სსრკ-ის შეიარაღებული ძალების გენმტაბის რუკა, რომელზეც მონიშნული იყო ადგილმდებარეობა ყველა სტრატეგიული ობიექტისა და საკონტინენტორისი ბირთვული რაკეტისა, რომლებსაც შეეძლო, დედაამინაზე იმაზე ათასჯერ მეტი სიციფლის გა-

ნადგურება, ვიდრე დღეს არსებობს.

„აი, ქალბატონო, ეს ძალიან უნდა მოგსაუბროთ, ვიდრე გვიან არ არის,“ — წარმოთქვა გორბაჩოვმა. გაოგნებული ტეტჩერმა გორბაჩოვს ერთი ახედა და თქვა: „დიან“.

სამხედროები დღესაც შოკში არიან, როგორ მოახერხა უმკაცრესი საიდუმლო სარაკეტო რუკების ხელში ჩაგდება საამართლო საქმესთან შორს მდგომმა პიროვნებამ.

მარგარეტ ტეტჩერს გორბაჩოვისთვის შიშველი ხელი არ ჩაუვლია ლაყურებში, „რკინის ლედის“ მაგიდაზე ედო სქელტანინი საქალაქო დე, რომელშიც დოკუმენტურად იყო განხილული გორბაჩოვის პიროვნება „ვერბოვის“ დაწყებიდან ამ წუთამდე. მასალები ძირითადი ავტორი იყო ოლეგ ვინიკი — 1974 წლიდან ინგლისის დაზვერვის აგენტი, რომელიც მიხეილ გორბაჩოვზე მუშაობდა.

დიდი ბრიტანეთის სპეც-სამსახურებმა მშვენივრად იცოდნენ, საიდან შემოვიდნებოდა ყველაზე მეტი ნარკო-

ტიკი და სად გადაიღო ნარკოტრასა. ნარკოტრანზიტის ყველა გზა კი მიემართებოდა სტავროპოლის მხარისკენ, რომელსაც სათავეში ედგა ე.წ. მიშკა-ჩემოდანი — მიხეილ გორბაჩოვი — სტავროპოლის მხარის კომუნისტური პარტიის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი.

დოკუმენტური მასალები უამრავი გვამის, სისხლისა და უსამართლობის შესახებ, რომლებიც ამ გზაზე გავლილს დატოვა იუდა გორბაჩოვმა, ტეტჩერის საქალაქო ილო. ეს დოკუმენტები ტეტჩერს საბჭოეთის მომავალ ლიდერზე გამარჯვების სრულ გარანტიას აძლევდა; გორბაჩოვს კი — გარანტიას იმისა, რომ, წინააღმდეგობის გაწევის შემთხვევაში, კაცობრიობის წინაშე დანაშაულის ჩამდენი პირი გახდებოდა.

დაუჯერებელია, მაგრამ ფაქტია, რომ ავღანეთში დაღუპულ საბჭოთა ჯარისკაცების კუბოები გადმოსვენებისას ცხედრების ნაცვლად ზოგჯერ ავსებული იყო ნარკოტიკებით, რომელთა ტრანსპორტირებასა და რე-

ალიზაციას აკონტროლებდნენ არა მხოლოდ მაღალრანგის სამხედროები, არამედ მაღალი თანამდებობის პარტიული მუშაკებიც. სწორედ ამის მამხილებელი დოკუმენტები მოსკოვის თითოეულ კუთხეში ჰქონდა სქელ საქალაქო რკინის ლედის, რომელიც ბოროტმოქმედ გორბაჩოვს ნობელის პრემიის მიღებაშიც დაეხმარა და ბრიტანეთის უმაღლესი ჯილდო მიაჩნდა.

ბოროტი ენები იმასაც ამბობენ, რომ ნარკომაფიასთან გორბაჩოვის კავშირის შესახებ ინფორმაციას ფლობდა აზერბაიჯანის კა-გე-ბეს შეფი და შემდგომში ამ რესპუბლიკის პირველი მდივანი შეიქმნა ალიევი, რომელიც გაიდაიყვანეს მოსკოვში სსრკ-ის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ და პოლიტბიუროს წევრად, მაგრამ ხელისუფლების სათავეში გორბაჩოვის მოსვლის პირველ დღეებში, პროტესტის ნიშნად, თანამდებობა დატოვა. გორბაჩოვთან ახლო კავშირი და მეგობრობა ჰქონდა იმხანად საქართველოს კომპარტიის ცენტრა-

ლური კომიტეტის პირველ მდივანს, შემდგომში გორბაჩოვის მიერ სსრკ-ის საგარეო საქმეთა მინისტრად დანიშნულ რეზულ ელუარდ შევარდნაძეს.

ალსანიშნავია, რომ მიხეილ გორბაჩოვმა და მისმა მეუღლემ, რაისამ, სრულად განმინდეს კა-გე-ბე და შინაგან საქმეთა სამინისტრო იმ პირობისგან, რომლებსაც რაიმეს აკავშირებდათ ნარკოპოზის საქმეების გამოძიებასთან.

უცხოეთის დაზვერვის ხელმძღვანელები ხელისუფლებაში მოსული გორბაჩოვი ცდილობდა, საზღვარგარეთელი პატრონების სურვილები შეესრულებინა, მათი მთავარი მიზანი კი საბჭოთა კავშირის განადგურება იყო. გორბაჩოვმა დაიწყო სახელმწიფოსა და პარტიისთვის ძირის გამოთხრა. მან, პირველ რიგში, სახელმწიფოს თავდაცვის მსხვილი კომპლექსები გაძარცვა და გაანადგურა, შემდეგ სახელმწიფო ქონებაც მიაცილა. მსოფლიოსთვის თავზარდამცემი საბჭოთა ტექნიკის მწარმოებელი გიგანტები საწარმოების, ქვებების, თევზების, ჯამბუგის, კოვებისა და თმის სამაგრების დამზადებაზე გადაიყვანეს. შეწყდა თვითმფრინავების, გემების, ელმავლების, ჩარხების, ფოლადის ნაწარმის გამოშვება. შახტებიდან აღარ გამოდიოდა მადანი, ჭაბურღილებიდან აღარ იქაჩებოდა ნავთობი, აღარ იხვნებოდა მინდვრები და აღარ ილენებოდა ხორბალი. გენერალური მდივანი გორბაჩოვი კმაყოფილი იყო, რომ არ იყო ომი, მაგრამ ხალხი შიმშილისგან იხოცებოდა. ჰაერში ერთმანეთს ეჯახებოდნენ თვითმფრინავები, ზღვაზე — გემები. ვიღაც გერმანელი ნაბიჭვარი სპორტული თვითმფრინავით მოსკოვის თითოეულ მოედანზე დაჯდა. ქაოსში იყო გახვეული არა მხოლოდ საბჭოეთი, არამედ პლანეტის უდიდესი ნაწილი.

1988 წლის დეკემბერში ამერიკაში რეიგანთან ჩასული გორბაჩოვი თავმოწონედ გაიძახოდა: „დედაამინაზე უცხოპლანეტელები რომ ჩამოფრინდნენ, ამერიკელები და საბჭოელები უცებ გამოხახვენ საერთო ენას, ნუთუ უცხოპლანეტელებზე უფრო საშიში არ არის იმ ბირთვული იარაღის ამოქმედება, რომელიც ჩვენ გაგვანია, ნუთუ ახლა უფრო მეტად არ უნდა გამოვხახოთ საერთო ენა?“ — აი, ასე დაიყვანა გორბაჩოვმა ნულს ქვეით ზესახელმწიფოს თავდაცვისუნარიანობა და ეკონომიკა. მან, ხელმძღვანელობდა რა უცხოეთიდან მიღებული ინსტრუქციებით, ბრძოლა გამოუცხადა მრავალეროვან სახელმწიფოს და ერთა შორის შეური-

საერთაშორისო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბრიტანეთის პოლიციამ ტყვეობიდან გაათავისუფლა ლატვიელი, როგორც მონებად მყიდველი

რამდენიმე დღის წინათ ბრიტანეთის პოლიციამ გაათავისუფლა ადამიანები, რომლებსაც ინგლისის ერთ-ერთ ფირმაში ისე ექცეოდნენ, როგორც მონებს. „ბი-ბი-სის“ ცნობით, ლატვიის, პოლონეთისა და რუმინეთის მოქალაქეები, ფაქტობრივად, მონები იყვნენ და აუტანელ პირობებში მუშაობდნენ. ჰემფსირის საგრაფოს პოლიციელებმა ქალაქ საუთჰემპტონის გარეუბანში 21-დან 46 წლამდე 6 მამაკაცი გაათავისუფლეს. ისინი მოათავსეს სპეციალიზებულ ცენტრში, სადაც ფსიქოლოგიურ და პრაქტიკულ დახმარებას გაუწევინეს. ადამიანების დამონებისა და საშინელ პირობებში იძულებით მუშაობისთვის პოლიციამ ქალაქ ლუტონის 27 წლის მცხოვრები დააკავა.

«ნიუ იორკ თაიმსის» ჟურნალისტ სსს-ს ოპერაციის გამოგზავრებისთვის ხინით ეპუკაზიან

პრესის თავისუფლება აშშ-ის კონსტიტუციითაა გარანტირებული, მაგრამ, როგორც ჩანს, ეს საკმარისი არ არის The New York Times-ის ჟურნალისტ ჯეიმს რაიზენის დასაცავად. მან თავის წიგნში აღწერა, როგორ ცდილობდა აშშ-ის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო (ცსს) ირანის ატომური პროგრამის საბოტაჟს. ახლა კი მას ინფორმაციის წყაროს გამოგზავრებაზე უარის თქმის გამო ციხე ეშუქება.

ასი ათასზე მეტმა კაცმა მოაწერა ხელი პეტრიკის, რომლითაც აშშ-ის ხელისუფლებას მოუწოდებენ, შეწყვიტოს „ნიუ იორკ თაიმსის“ ჟურნალისტის — ჯეიმს რაიზენის დევნა. აშშ-ის იუსტიციის სამინისტროს სურს, ჟურნალისტმა დაასახლოს წყარო, რომელმაც ინფორმაცია მიანიჭა ირანში ცსს-ს წარუმატებელ სპეცოპერაციას. რეპორტიორმა არაერთგზის თქვა უარი წყაროს გამოვლენაზე, და ახლა იუსტიციის სამინისტრომ გადაწყვიტა, ეს აიძულოს. რაიზენი შეიძლება, ციხეში აღმოჩნდეს, თუ ის კვლავაც შეიკავებს თავს ინფორმაციის მიწოდების ვინაობის გამხელისგან.

2006 წელს მოპოვებული მონაცემები ჟურნალისტმა გამოიყენა თავის წიგნში „საომარი მდგომარეობა“. რაიზენი სასამართლოში პირველად 2008 წელს გამოიძახეს ცსს-ს ყოფილი თანამშრომლის, ჯეიმს სტერლინგის, წინააღმდეგ ჩვენების მისაცემად. სპეცსამსახურის თანამშრომელს ჯაშუშობაში ადანაშაულებდნენ. მან, სავარაუდოდ, საიდუმლო ინფორმაცია გასცა.

რაიზენმა აპელაციით მიმართა აშშ-ის უზენაეს სასამართლოს და მოითხოვა, რომ იუსტიციის სამინისტროს თავისი სარჩელი უკან წაეღო, მაგრამ ამაოდ.

„მე არ გავამხელ საქმის დეტალებს. ვიტყვი მხოლოდ იმას, რომ ეს არის აშშ-ში მასშტაბის თავისუფლების საკითხი, რომელიც ეხება მონაცემების ობიექტური ჟურნალისტური გამოძიების ჩატარების შესაძლებლობას. ეს არის ძირითადი საკითხი“, — ამბობს პულიტიკერის პრემიის (პემ-ის ყველაზე პრესტიჟული ჯილდო ლიტერატურის, ჟურნალისტიკის, მუსიკისა და თეატრის დარგებში) ორგზის ლაურეატი ჯეიმს რაიზენი. ერთი პრემია მან ჯორჯ ბუშის (უმცროსი) პრეზიდენტობის პერიოდში სატელეფონო საუბრების არასანქცირებული მოსმენების გაშუქებისთვის მიიღო, მეორე — 2001 წლის 11 სექტემბერის ტერაქტის ადგილიდან რეპორტაჟებისთვის.

რაიზენს მხარს უჭერს პრესის თავისუფლებისთვის მებრძოლი ბევრი ორგანიზაცია, აგრეთვე, ცნობილი ჟურნალისტები.

პოლ კრეიგ რობერტსი:

თაღლითობას, როგორც აშშ XXI საუკუნეში სრადის, ისტორიაში ანალოგი არ მოეპოვება

დასავლური მედიასაშუალებები პროპაგანდისტული კამპანიით ცდილობენ, ჯერ კიდევ სიცრუის ტყვეობაში მყოფი ბევრი ევროპელი დაარწმუნონ, რომ რუსეთი (ისევე, როგორც ავღანეთი, ერაყი, სომალი, ლიბია, სირია და ირანი) მათ საფრთხეს უქმნის. ამერიკელი პოლიტოლოგისა და პუბლიცისტის — პოლ კრეიგ რობერტსის აზრით, მსოფლიოზე ბატონობისთვის აშშ-ის ბრძოლის შედეგები ამერიკელ გადასახადების გადახდელთა და ევროპელთა მხრებს დაანება.

„შეუძლიათ კი დასავლელ პროპაგანდისტებს, საკუთარი თავის გარდა, სხვების მოტყუება?“ — სვამს კითხვას პოლ კრეიგ რობერტსი OpEdNews-ის ფურცლებზე. რუსეთის მიმართ გამოთქმული აბსურდული ბრალდებების რიგში ბოლო იყო ის, რომ რუსეთის მიერ უკრაინის აღმოსავლეთში გაგზავნილი ჰუმანიტარული დახმარება მხოლოდ ეშმაკობაა — უკრაინაში შეჭრის საბაბი.

დასავლური პროპაგანდისტები თავიანთი მიზნებისთვის და მთავარ საბრძოლველს, როგორც ჩანს, ბრწყინვალე მიიჩნევენ. ნებისმიერი ადამიანი მისვდება, რომ, თუკი რუსეთი უკრაინის სიღრმეში ჯარის გაგზავნას მოინდომა, ახისათვის არანაირი საბაბი არ დასჭირდება, მით უმეტეს, „წითელ ჯვართან“ ერთობლივი ღონისძიება, — წერს ამერიკელი პოლიტოლოგი.

რუსეთის ხელისუფლებამ „ვაშინგტონის ვასალ ევროპულ სახელმწიფოებს“ აძლევს დროს, გაატანონ როგორც მათ მთავარი პრობლემა არის არა რუსეთი, არამედ აშშ. რუსეთთან კონფლიქტის გამო კი აშშ-ის უსუსობის სიმძიმე უკრაინაში უკრძალავს.

„ვაშინგტონი და მისი ვასალები ევროკავშირში, აგრეთვე, მარიონეტები კიევშიდან ჰუმანიტარული ტვირთის გადატანას იმიტომ ეწინააღმდეგებიან, რომ გააფრთხილებთ ცდილობენ, ხელი შეუშალონ მსოფლიოს, შეიტყონ სიმართლე, როგორ დაანგრეს უკრაინის სამ-

ხრეთ-აღმოსავლეთი ტერიტორია კიევის მმართველებად დანიშნულმა რუსოფობმა ექსტრემისტებმა. სწორედ ამიტომ დასავლური მედია არაფერს ამბობს რეგიონში უამრავი მსხვერპლის შესახებ.

«ვაშინგტონი და მისი ვასალები ევროკავშირში, აგრეთვე, მარიონეტები კიევშიდან, ჰუმანიტარული ტვირთის გადატანას იმიტომ ეწინააღმდეგებიან, რომ გააფრთხილებთ ცდილობენ, ხელი შეუშალონ მსოფლიოს, შეიტყონ სიმართლე, როგორ დაანგრეს უკრაინის სამხრეთ-აღმოსავლეთი ტერიტორია კიევის მმართველებად დანიშნულმა რუსოფობმა ექსტრემისტებმა. სწორედ ამიტომ დასავლური მედია არაფერს ამბობს რეგიონში უამრავი მსხვერპლის შესახებ.»

ნატოს გენერლები, პენტაგონის მეთაური და ამერიკელი სენატორები გააყვირებენ, რომ რუსეთი მალე შეიჭრება არა მხოლოდ უკრაინაში, არამედ ბალტიისპირეთსა და პოლონეთშიც. არადა, აგრესიის მზადებაზეც კი არავითარი მინიშნება არ არის.

ვაშინგტონის პროპაგანდა მუშაობს — ამერიკელები და ევროპელები, რომლებიც ჯერ კიდევ იმყოფებიან სიცრუის ტყვეობაში — თითქოს მათ საფრთხე ემუქრებათ ავღანეთის, ერაყის, სომალის, ლიბიის, სირიისა და ირანის მხრიდან, ახლა რუსეთის საფრთხედ მიიჩნევენ. ბარაკ

ობამას კორუფციის რაფულ-ლი რეჟიმი კი კვლავ ემხრობა ომისთვის.

ვითარების გამოსწორების ერთადერთი იმედი არის ის, რომ, როგორც რუსეთის მიერ იმპორტის შეზღუდვა, საბოლოო ჯამში, ამერიკელ გადასახადების გადახდელს დაანებათ მხრებზე, ეს მათ აიძულებს, უფრო ფხიზელი თვალით შეხედონ შექმნილ მდგომარეობას.

პოლონეთის ხელისუფლებამ უკვე მოითხოვა, რომ ვაშინგტონმა მათი ვალები იყიდოს — რადგან აშშ რაკეტების განლაგებას აპირებს პოლონეთში, ეს ვარაუდს ზემოქმედების ბერკეტს აძლევს.

და თუ ვაშინგტონი დაუთმობს პოლონეთს, ანალოგიურ მოთხოვნებს ნამოყენებს საბერძნეთი, ავსტრია და ევროპის თითქმის ყველა სახელმწიფო.

თაღლითობას, როგორც XXI საუკუნეში აშშ სრადის, ისტორიაში ანალოგი არ მოეპოვება, ევროპელები ოდესმე მისვდებიან, რომ ვაშინგტონი მათ არასრულწლოვან რუსულ საერთაშორისო უსარგებლო სარკვევას, რომელიც მსოფლიო-ზე ბატონობისთვის ბრძოლას სჭირდება! — წერს პოლ კრეიგ რობერტსი.

გენ ლადენის ნიღბიანა ჟურნალისტმა აშშ-ის საზღვარი ორჯერ გადაკვეთა

ამერიკელმა ჟურნალისტმა ჯეიმს ოკიფმა „ალ ქაიდას“ ყოფილი ლიდერის, უსამა ბენ ლადენის, ნიღბით ორჯერ დაუბრკოლებლად გადაკვეთა აშშ-მექსიკის საზღვარი. ამით მან შეამოწმა, შეესაბამება თუ არა სიმართლეს ხელისუფლების განცხადება საზღვრების დაცულობის შესახებ, წერს „ვაშინგტონ პოსტი“.

განზრახვის სისრულეში მოსაყვანად ოკიფმა აშშ-ისა და მექსიკის გამყოფი მდინარე რიო გრანდეს უბანი აირჩია. თავდაპირველად მან საზღვარი სამოქ-

ალაქი ფორმითა და ბენ ლადენის ნიღბით გადაკვეთა, შემდეგ სამხედრო ფორმითა და ნიღბით. ორივე შემთხვევაში ოკიფს შესაზღვრები არ შეხვედრია. „არანაირი წინააღმდეგობა არ შემხვედრია: არც მაღალი კედელი, არც ადამიანები იარაღით. ათასობით ადამიანმა სამხრეთ ამერიკიდან, ჰონდურასიდან, გვატემალაიდან უკვე გამოკვეთა საზღვარი და ამის გაკეთება კიდევ უამრავს შეუძლია. ამდენად, პრეზიდენტის განცხადება, რომ აშშ-ის საზღვარი დაცულია, სიმართლე არ შეესაბამება“, განაცხადა ოკიფმა.

ოზამა აბრეხალ სენატორს „ხენის ნესი“ უწოდა

აშშ-ის პრეზიდენტმა ბარაკ ოზამამ თეთრ სახლში სენატორებსა და კონგრესმენებთან დისკუსიისას სალანძღავი სიტყვა გამოიყენა, წერს The Daily Beast-ი. გამოცემის ცნობით, როცა სახელმწიფოს მეთაური და კანონმდებლები დახურულ შეხვედრაზე აშშ-ის საგარეო პოლიტიკაზე მსჯელობდნენ, სენატორმა ბობ კორკერმა მწვავედ გააკრიტიკა ოზამას გადაწყვეტილებები სირიის, ორგანიზაცია „ისლამური სახელმწიფოს“, რუსეთისა და უკრაინის მიმართ. ოზამამ, როგორც The Daily Beast-ი წერს, კორკერის რეპლიკას სალანძღავი სიტყვით უპასუხა horseshit, რაც ქართულად „ცხენის ნესი“ ნიშნავს. თეთრ სახლში დაადასტურეს, რომ პრეზიდენტსა და სენატორს შორის მართლაც იყო აზრთა მწვავე გაცვლა-გამოცვლა, მაგრამ პრეზიდენტის მიერ სალანძღავი სიტყვის გამოყენების შესახებ კომენტარისგან თავი შეიკავეს. მაგრამ ამის შემდეგ გაზეთ „ვაშინგტონ პოსტში“ გამოჩნდა სტატია სათაურით „ოზამა მოკავშირე, რომლის ნდობაც არ შეიძლება“, რომელშიც სენატორმა კორკერმა ქარცხუბლი გაატარა თეთრი სახლის მეთაურის საგარეოპოლიტიკური მოღვაწეობა.

სერობისათვის

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

21 აგვისტოს შესრულდა 55 წელი ისტორიული მომენტიდან, როდესაც ჰავაის კუნძულებს ოფიციალურად მიანიჭეს აშშ-ის 50-ე შტატის სტატუსი, თუმცა ამ ქვეყნის შემადგენლობაში ჰავაის კუნძულები, ფაქტობრივად, 1898 წლიდან შედიოდა. ახლა, როდესაც ოფიციალური ვაშინგტონი წყველა-კრულვას არ იზურებს რუსეთის მიმართ „ყირიმის ანექსიის“ გამო, ინტერესმოკლებული არ იქნება, გავისხენოთ, როგორ აფრიადდა ვარსკვლავებიან-ზოლებიანი დროშა 28 ათას კვ. კმ ფართობის ტერიტორიაზე.

XIX საუკუნეში ჰავაის კუნძულებზე არსებობდა დამოუკიდებელი სამეფო, რომელიც, წყნარი ოკეანისა და აფრიკის ბევრი სხვა სახელმწიფოსგან განსხვავებით, საკმაოდ განვითარებულ ქვეყნად ითვლებოდა. იმ პერიოდში, როდესაც თეთრ სახლსა და ბუკინგემის სასახლეს სათავეთი ანათებდნენ, ჰონოლულუში მდებარე მეფის სასახლეში უკვე ენთო ელექტრონათურები და მუშაობდა ტელეფონი. მონარქის მმართველობის პერიოდში მუშაობდა პარლამენტი, მოქალაქეები თავისუფალი იყვნენ, ეროვნებისა და სარწმუნოების მიუხედავად. მეფე კამეამეა III-ს მიერ დამტკიცებული დეკლარაცია ადამიანისა და ბელადების უფლებების შესახებ იწყებოდა სიტყვებით: „ღმერთმა ყველა ხალხი ერთნაირსხელიანი შექმნა“. ჰავაიზე კონსტიტუცია 1840 წელს მიიღეს — გაცილებით ადრე, ვიდრე ბერე ვეროპულ ქვეყანაში.

ადგილობრივების საუბედუროდ, კუნძულები გემრიელი ლუკმა აღმოჩნდა ამერიკელებისთვის. ისინი მოხიბლა შესაძლებლობა, ეწარმოებინათ შაქარი ადგილობრივი ღერმისგან და მოეყვანათ ანანასი. სწორედ ჰავაიზე იშვა განთქმული იმპერია Dole, რომლის მეშვეობაც აშშ ანანასის წარმოების მსოფლიო ლიდერია.

შაქრისა და ანანასის პლანტაციებისთვის გამოსადეგი მიწა ამერიკელებმა იყიდეს. შედეგად, აბორიგენები გაღარიბდნენ, ამერიკელები კი — გამდიდრდნენ.

დედოფალი ციხეში

მეფე შეეცადა, შეეზღუდა თავისი საქმის ნიღბი ლოზუნგით: „ჰავაი ჰავაიელებისთვის“. იმხანად იანკებმა ვერ გაბედეს შეიარაღებული ჩარევა. მათ ნელ-ნელა დაიწყეს მოქმედება. თავდაპირველად ხელში ჩაიგდეს სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი ყურე პერლ-ჰარბორი, შემდეგ შექმნეს ახალი საარჩევნო კანონმდებლობა, რომელიც ამომრჩევლებს ქონებრივ ცენზს უწესებდა. კამეამეამ სცადა ნინალმდეგობის განევა, მაგრამ სასახლეში ამერიკის ფულით შექმნილი „ჰავაის ლიგის“ წარმომადგენლები შეცვივდნენ და შამხანების ლულების ქვეშ მეფეს ხელახლა დაანერინეს ქვეყნის ძირითადი კანონი. შედეგად, აბორიგენთა უმეტესობამ არჩევნებში ხმის მიცემის უფლება დაკარგა.

მეფის მემკვიდრე, მისი და ლილიუოკალანი, შეეცადა, დრაკონული კანონის გაუქმებას, მაგრამ 1893 წელს ჰონოლულუში შესული აშშ-ის სამხედრო-საზღვაო ფლოტის კრეისერ „ბოსტონიდან“ ნაპირზე გადმოვიდნენ საზღვაო ქვეითები და ამით გულმოცემულმა „ჰავაის ლიგის“ წევრებმა იერიში მიიტანეს ქვეყნის დედაქალაქის მთავარ ობიექტებზე, შემდეგ კი დედოფალი დააპატიმრეს.

საწყალებმა დედოფალმა საპრობილუმი წელიწადი გაატარა. იმ დანერგა მან ჰავაის ჰიმნი „ალოჰა ოე“ და ნიგანი „ჰავაის ისტორია“. გათავისუფლების შემდეგ ყოფილმა დედოფალმა სასამართლოში უჩივლა ოკუპანტებს და მას დაუწესეს ყოველწლიური პენსია 4 ათასი დოლარის ოდენობით, აგრეთვე, შემოსავალი 24 კვ. კმ ფართობის შაქრის პლანტაციიდან.

ქვეყანას დაარქვა ჰავაის რესპუბლიკა, რომლის პირველი პირიც გახდა ანანასების მამბატი სენფორდ დოული. მან არამხოლოდ ჩაახშო სარკობ-ტისტო მოძრაობა, არამედ აშშ-ს მიმართა თხოვნით, კუნძულების ანექსია განეხორციელებინა, რაც გაკეთდა კიდევ, სხვათა შორის, რაფაელდუმის ბარაშე, თუმცა ჰავაიელების მიხედვით რჩებოდათ დამოუკიდებლობის მოპოვების შანსი.

ბოდიში, ჩვენ ქურდები ვართ!

1900 წელს, როცა დარწმუნდნენ, რომ კუნძულები ჯიბეში ედოთ, ამერიკელებმა „თავაზიანობა გამოიჩინეს“ და კუნძულებს თვითმმართველი ტერიტორიის სტატუსი მიანიჭეს.

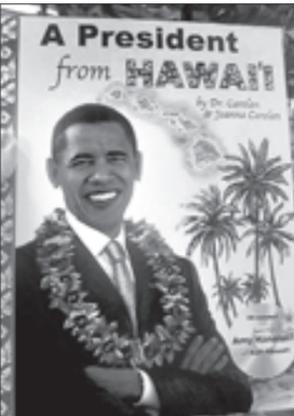
1901 წელს ჰავაის მმართველი გახდა ნიკოლას რუსელი, წარმოშობით ბელარუსი ნიკოლაი სუძილოვსკი — მეცნიერ-ეთნოგრაფი, გეოგრაფი, ქიმიკოსი და ბიოლოგი; იცოდა 7 ენა, იყო ამერიკის გენეტიკოსთა საზოგადოების, აგრეთვე, ჩინეთისა და იაპონიის რამდენიმე ორგანიზაციის წევრი; აღმოაჩინა რამდენიმე კუნძული წყნარი ოკეანის ცენტრალურ ნაწილში. ჰავაიზე ყოფნისას სიმპათიად დაიმსახურა მკვიდრი მოსახლეობის — კანაკების დაცვის მცდელობით. ადგილობრივები მას ააუკა ლუკინის („რუსი ექიმი“) ეძახდნენ. მეცნიერმა თავისი რეფორმების დასრულება ვერ შეძლო — იმის გამო, რომ გააფთრებით იბრძოდა ჰავაის საქმეებში აშშ-ის ჩარევის წინააღმდეგ, მოსყიდული თანა-

მოპარული ჰავაი

როგორ მიისაკუთრა აშშ-მა წყნარი ოკეანის კუნძულები

ამერიკელების მიერ დაპატიმრებული დედოფალი ლილიუოკალანი

ამერიკელების მოპარული რომ არა, ჰავაიზე დაბადებული ბარაკ ოზამა პრეზიდენტი ვერასდროს გახდებოდა.

წარმოშობით ბელარუსი ნიკოლაი სუძილოვსკი აბორიგენებს იცავდა

მებრძოლების ძალისხმევით, პოსტიდან გადააყენეს.

სასაცილოა, რომ 1993 წელს მიღებული რეპოლუსციით, აშშ-ის კონგრესმა მოუზოდირა ჰავაის მოსახლეობას მათი „თვითმმართველობის უფლებების აღსრულების შესახებ“ თხოვნა იმის მიზნით, რომ ეს დოკუმენტი „არ შეიცავს იმის აშშ-ისთვის რაიმე პრეტენზიის წყაყენების საფუძვლებს“, ანუ — ბოდიში, ჩვენ თქვენ, რა თქმა უნდა, მოგვარეთ, მაგრამ, აბა, კვლევი აზრები რა ბასასხანებელია?!

იანკებმა ნელ-ნელა დაიწყეს მოქმედება. თავდაპირველად ხელში ჩაიგდეს სტრატეგიულად მნიშვნელოვანი ყურე პერლ-ჰარბორი, შემდეგ შექმნეს ახალი საარჩევნო კანონმდებლობა, რომელიც ამომრჩევლებს ქონებრივ ცენზს უწესებდა. კამეამეამ სცადა ნინალმდეგობის განევა, მაგრამ სასახლეში ამერიკის ფულით შექმნილი „ჰავაის ლიგის“ წარმომადგენლები შეცვივდნენ და შამხანების ლულების ქვეშ მეფეს ხელახლა დაანერინეს ქვეყნის ძირითადი კანონი. შედეგად, აბორიგენთა უმეტესობამ არჩევნებში ხმის მიცემის უფლება დაკარგა.

ცნობისათვის:

ჰავაი (ინგლ. Hawaii) — აშშ-ის კუნძულოვანი შტატი, მდებარეობს წყნარ ოკეანეში. აშშ-ის კონტინენტური ნაწილიდან 3700 კმ-ის დაშორებით. მოსახლეობა 1,4 მლნ კაცია; დედაქალაქი — ჰონოლულუ; ოფიციალური ენა — ინგლისური. ადგილობრივები ლაპარაკობენ ჰავაიურად; ოფიციალური სახელწოდება — ალოჰას შტატი.

მოსაზრება

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აფხაზეთში პრობლემები იყო და სეპარატისტული განწყობა ადგილობრივი მუსხიტო კლინდგომდა, მაგრამ ომის ფატალური გარდაუვალობა არ არსებობდა. ტანკები იმ არ იყო საჭირო! სხვა გამოსავლის მოძებნა, ცხადია, შეუძლებელია. ზოლოსდაზოლოს, აფხაზეთი ბოროტად რადი იყო შეყენებული და მის ტერიტორიას, 250-ათასიან ქართული მოსახლეობასთან ერთად, აფხაზეთი უსოუს იქნით ვერ გადაიტანდნენ. მით უფრო, როცა ისინი გულწრფელად მოდიოდნენ კონსტრუქციულ დიალოგზე მზადყოფნით, ომის დროს და მის შემდეგაც. მაგრამ, როგორც ჩანს, დაპირისპირების მშვიდობიანი მოგვარება ხელისუფლებას ხელს არ აქვდა, რადგან მრავალი პრობლემა აზვირთებული ხალხის ენერჯია მას მიანდებოდა წასაღებად.

აფხაზეთში დაბრუნება მხოლოდ სიგარეტის აღიარებითაა შესაძლებელი!

ორ ათეულ წელზე მეტი გავიდა სოხუმის დაცემიდან და ქვეყნის სხეულიდან აფხაზეთის მონყვეტის შემდეგ. დღემდე გაისმის მავანთა ოხვრა: როგორ დაეკარგეთ აფხაზეთი?! ვერ გავრკვეულვართ, რასთან გვაქვს საქმე. ხელისუფლებაც დუმს.. არ არქმევს სახელს ქვეყანაში მომხდარ ტრაგიკულ მოვლენებს. ეს ხელს არ აძლევს, რადგან ასეთ შემთხვევაში მისი წვლილიც გამოჩნდება.

აფხაზეთის ტრაგედიის გენეზისი რთული და მრავალნაზნაგოვანია. იგი წარსულია და აწმყოს ურთიერთდაკავშირებულ არაგონიერულ მოქმედებათა ერთობლიობას ეფუძნება. **მრავალი კითხვა დღემდე პასუხადაცმეულია, მათ შორის: აფხაზეთი დაპარაბათ თუ გავსხვისნადა? რა იყო ამისი მთავარი მიზეზი და შეიძლება თუ არა აფხაზეთში დატრიალებული მოვლენების თავიდან აცილება? რა იყო საჭირო ამისთვის?**

უფრო, როცა ისინი გულწრფელად მოდიოდნენ კონსტრუქციულ დიალოგზე — ომამდე, ომის დროს და მის შემდეგაც. მაგრამ, როგორც ჩანს, დაპირისპირების მშვიდობიანი მოგვარება ხელისუფლებას ხელს არ აძლევდა, რადგან მრავალი პრობლემა აზვირთებული ხალხის ენერჯია მას მიანდებოდა წასაღებად. საჭირო იყო, ეს ენერჯია სხვა მიზნისკენ მიმართულიყო...

იტყვი კონფლიქტის ინტენსივობის ხარისხით, შევარდნაძემ პრობლემა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ გაიტანა და მერე თავად მიუჯდა მოლაპარაკების მაგიდას აფხაზეთის წარმომადგენლებთან ხან შენევაში, ხან — მოსკოვში და ხან — სად, რითაც აღიარა აფხაზეთი, როგორც საქართველოს სამართლის სუბიექტი. ასე გაუფორმა შევარდნაძემ აფხაზეთს „დამოუკიდებლობა“.

უკვე 21 წელიწადი ინურება, რაც დაეკარგეთ აფხაზეთი და დღემდე გრძელდება უთავბოლო, არაფრის მომცემი რიტორიკა, რომ აფხაზეთი ძირძველი ქართული მიწაა და წარმოადგენს ქვეყნის ისტორიულ ოლქს, ხოლო თვითონ აფხაზეთი არაავტონომიური მოსახლეობაა. აქედან გამომდინარე, მავანს მიაჩნია, რომ ყველაფრის თავიდათავი აფხაზეთი სეპარატიზმი იყო.

რა თქმა უნდა, აფხაზეთში არსებობდა ანტიქართული განწყობა, რომელიც ათეული წლების განმავლობაში მნიშვნელოვან და პიკს ვასული საუკუნის ოთხმოცდაათიან წლებში მიაღწია. საზოგადოების პოლარიზაციისა და პოლიტიკური დაპირისპირების ნოყიერი გარემო თანდათან ყალიბდებოდა ჩვენი თვალწინ, მაგრამ ჩვენი მხრიდან ერთი კონსტრუქციული ნაბიჯიც არ გადადგმულა, აფხაზეთი მხარესთან უბრალო პოლიტიკური დიალოგის მცდელობაც არ გვქონია. პირიქით, ვაკეთებდით იმას (ტოპონიმისა და დემოგრაფიული სურათის შეცვლა და ა. შ.), რაც უფრო აღრმავებდა დაპირისპირებას, ინვევდა საზოგადოებრივ და პოლიტიკურ დესტაბილიზაციას.

დღესაც არ ვადგავართ სწორ გზას. იქნება შთაბეჭდილება, რომ, როგორც შევარდნაძის, ისე მისი შემცვიდრის — სააკაშვილის ხელისუფლებას, ახალ მთავრობასაც აღარ სურს აფხაზეთში დაბრუნება, ამ ტერიტორიის დამკვიდრება საქართველოს სამართლებრივ სივრცეში. ეტყობა, ისინი ღრმად ჩახედული არ არიან პრობლემის არსში ან დაგეგმილი არიან ქართველი ხალხის „უგუნური მოყვარის თუ ჭკვიანი მტრის“ მიერ.

ასე რომ, აფხაზეთში პრობლემები იყო და სეპარატისტული განწყობა ადევნატური მუსხიტო ძლიერდებოდა, მაგრამ ომის ფატალური გარდაუვალობა არ არსებობდა. ტანკები იქ არ იყო საჭირო! სხვა გამოსავლის მოძებნა, ცხადია, შეუძლებელია. ბოლოსდა ბოლოს, აფხაზეთი ბოროტად რადი იყო შეყენებული და მის ტერიტორიას, 250-ათასიან ქართულ მოსახლეობასთან ერთად, აფხაზეთი უსოუს იქნით ვერ გადაიტანდნენ. მით

ნამ, სანამ დაინწყებდეთ საუბარს აფხაზეთის პრობლემაზე მოგვარებაზე, აფხაზეთისკენ მიმავალ გზებზე. **წარსულის შეფასებისა და დაშვებული შეცდომების განსაზღვრების, მათი გულწრფელი აღიარების განკარგვა სეპარატიზმის საკითხში უსაზღვროდ და უსაზღვროდ უნდა იქნას მიმართული. მაგრამ ჩვენ, სახელმწიფო, დღემდე არ ვაძლევს ბანკნოტებზე უფრო უსაფრთხო გამოსასვლელი ჩაუკეტეს ოპორტიუნის მიმართულებით და უსულგულოდ გაუყენეს საკენჭებურის ჯოჯოხეთურ ყიამეთს. სარდლობამ კი, თავისი შეიარაღებული ძალებით, პირველმა გააღწია სამშვიდობოს, სადაც აფხაზეთის ტრადიციის სცენარის ავტორი და მთავარი რეჟისორი თავის დამქაშებთან ერთად პატივით მიიღეს.**

აქ უნებლიეთ გახსენდება ილია მართლის სარკაზმითა და გულისწყრომით ნათქვამი სიტყვები: „არის კიდევ სადმე ერთი, ჩვენისთანა ბედნიერი!“ და დიდი აკაკის ისტორიული ფრაზა: „ფურთხის ღირსი ხარ შენ, საქართველო!...“

აი, ის, რაც უნდა ითქვას მალე, სანამ დაინწყებდეთ საუბარს აფხაზეთის პრობლემაზე მოგვარებაზე, აფხაზეთისკენ მიმავალ გზებზე. წარსულის შეფასებისა და დაშვებული შეცდომების განსაზღვრების, მათი გულწრფელი აღიარების განკარგვა სეპარატიზმის საკითხში უსაზღვროდ და უსაზღვროდ უნდა იქნას მიმართული. მაგრამ ჩვენ, სახელმწიფო, დღემდე არ ვაძლევს ბანკნოტებზე უფრო უსაფრთხო გამოსასვლელი ჩაუკეტეს ოპორტიუნის მიმართულებით და უსულგულოდ გაუყენეს საკენჭებურის ჯოჯოხეთურ ყიამეთს. სარდლობამ კი, თავისი შეიარაღებული ძალებით, პირველმა გააღწია სამშვიდობოს, სადაც აფხაზეთის ტრადიციის სცენარის ავტორი და მთავარი რეჟისორი თავის დამქაშებთან ერთად პატივით მიიღეს.

აქტიურობა 35 პროცენტს აქვს ვალე

ამჟამინდელი მსოფლიოში ყველაზე მდიდარი ქვეყნის მოქალაქეებს არ აქვთ ფული იპოთეკისა და ავტორედიტების გასასტუმრებლად, აგრეთვე, მკურნალობისა და სწავლის საფასურის გადასახდელად.

Urban Institute-ის მონაცემებით, თითოეული ამერიკელის ვალი, საშუალოდ, 5178 დოლარს შეადგენს.

აქტიურობა 35 პროცენტს აქვს ვალე

ამჟამინდელი მსოფლიოში ყველაზე მდიდარი ქვეყნის მოქალაქეებს არ აქვთ ფული იპოთეკისა და ავტორედიტების გასასტუმრებლად, აგრეთვე, მკურნალობისა და სწავლის საფასურის გადასახდელად.

Urban Institute-ის მონაცემებით, თითოეული ამერიკელის ვალი, საშუალოდ, 5178 დოლარს შეადგენს.

რატომ თქვა ობამამ უარი ავიადარტყმაზე, რომელიც უდავოდ შეარყვდა სირიული რეჟიმის პოზიციებს, მაგრამ გაბზავნა სამხედრო თვითმფრინავები და უპილოტო საფრენი აპარატები ისლამური „ხალიფატის“ არტილერიის სალიკვიდაციოდ?

ობამას დიპლომატიის მთავარი კითხვა

„არ აკეთო სისულელები!“ — ბარაკ ობამა მართალია, საგარეო პოლიტიკაში სისულელების კეთება ზედმეტია; მაგრამ ჰილარი კლინტონიც, რომელიც მისი მონინაალმდევე გახლდათ 2008 წლის პრაიმერიზე, შემდეგ კი მისი ადმინისტრაციის სახელმწიფო მდივანი, ასევე მართალია თავისებურად: პოზიცია „არ აკეთო სისულელები“ არ შეიძლება ქვეყნის საგარეოპოლიტიკურ დოქტრინად გამოდგეს. 2016 წლის მომავალ არჩევნებზე დემოკრატების სავარუდო კანდიდატმა ამის შესახებ ვრცლად ისაუბრა ყურნალ The Atlantic-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში.

სირიაში ისლამისტების წინააღმდეგ ბრძოლაში ქრისტიანების საყრდენად რუსეთი იქცა. ახლა ობამა თვლის, რომ არ უნდა მისხან საუბრება რუსეთს, არაყიბ იგივე დაეხმარა პრემიერმინისტრ ალ-მალკის მამინ, როდესაც ამერიკელებმა ზიზლით აიბ-ზუეს ცხვირი.

კლინტონის აღიარებით, იგი თავდაც ვერ მივიდა საბოლოო დასკვნამდე და ჯერ კიდევ ფიქრობს საერთაშორისო არენაზე მოქმედების გლობალურ კონცეფციაზე, რომელიც ადგილი არ ექნება არც იზოლაციონიზმსა და არც ავანტიურიზმს. ეს ნონას-ნორობა ბოლომდე მიუღწევს მიზნად იქცა ბარაკ ობამასთვის, რომელიც ხელისუფლებაში უმცროსი ჯორჯ ბუშის ინტერვენციონიზმის მრავალი წლის შემდეგ მოვიდა.

ყველაფერი მის ყოყმანზე მიანიშნებს და მისი სისუსტის დადასტურებაა. მიუხედავად ამისა, ერთი შეხედვით ურთიერთსაპირისპირო გადანწყვეტილებების ახსნა სიტუაციის ყურადღებით გაანალიზების შედეგად შესაძლებელი ხდება. ამრიგად, სირიის ოპოზიციაში გაერთიანებული ათასგვარი ჯგუფები ბარაკ ობამას ხანგრძლივი პერიოდის განმავლობაში უღვივებდნენ ღრმა უნდობლობას და არა მხოლოდ ობამას. დასავლელი ლიდერების უმეტესობა, როგორც აშშ-ის პრეზიდენტი, შიმობდა, რომ მემბრობებისთვის გადაცემული იარაღი საბოლოო ჯამში „ცუდ ხელში“ აღმოჩნდებოდა, ანუ ექსტრემისტულად განწყობილ ისლამისტებს დარჩებოდათ. სხვათა შორის, როგორც ამბობენ, მათ უკვე მიიღეს სერიოზული დაფინანსება სპარსეთის ყურის ქვეყნებისა და საუდის არაბეთისგან.

რა განსხვავებაა სირიასა და პერსიის შორის?

თუ აშშ-ის პრეზიდენტის ბოლო ერთი წლის გადაწყვეტილებების მიხედვით ვიმსჯელებთ, „სისულელები“ იქნებოდა სირიის საქმეებში ჩარევა გასულ ზაფხულს, როდესაც გამოაცხადეს, რომ პრეზიდენტი ბაშარ ასადი საკუთარი მოსახლეობის წინააღმდეგ ქიმიურ იარაღს იყენებდა. მაგრამ არანაკლები „სისულელები“ იქნებოდა ჩაურევლობა მას შემდეგ, რაც „ისლამური სახელმწიფოს“ რადიკალებმა ერაყიდან ქრისტიანები განდევნეს, სასიკვდილო საფრთხედ იქცნენ იეზიდებისთვის და მიუახლოვდნენ ერაყული ქურთისტანის ავტონომიის დედაქალაქ ერბილს.

ჰილარი კლინტონი მართალია

ჰილარი კლინტონი არ ტყუის, როდესაც თეორი სახლის ლიდერს სირიის ოპოზიციაში ელიტური და დემოკრატიული ძალებისადმი ავადებულ დამოკიდებულებაში ადანაშაულებს. ამჟამად ერაყში მოხვედრილმა „ისლამური სახელმწიფოს“ ბოვეიკებმა ისარგებლეს სირიაში აშშ-ის თავშეკვეთული პოზიციით, რათა საკუთარი მდგომარეობა გაემარტივებინათ. თავად ჰილარი კლინტონი სახელმწიფო მდივანობისას (იგი ამ თანამდებობაზე 2013 წლის იანვრამდე მუშაობდა) სირიული ოპოზიციისთვის დახმარების აღმოჩენის მომხრე იყო. ანალოგიურ პოზიციას იზიარებდა პრეზიდენტის ზოგიერთი მრჩევე-

ლიც, მაგალითად, სამანტა პაუერი და სიუზან რაისი, მაგრამ ობამამ საკითხი სხვაგვარად გადაწყვიტა. გარდა ბაშარ ასადის მოწინააღმდეგეების შორის აბა-უბდისა, ობამას გადაწყვეტილებაზე, არ ჩარეულიყო სირიაში შექმნილ სიტუაციაში, სხვა ფაქტორებმაც იმოქმედა; კერძოდ, ერაყში ომის გამოც-

ახალი ავანტიურის გამო, მით უფრო ლიბის პრეცედენტის ფონზე და იქ კადაფის დამოზობის შემდეგ გაჩენილი ქაოსის ფონზე. ზუსტად ანალოგიური მოსაზრებები მოქმედებდა ერაყთან დაკავშირებით: „ისლამური სახელმწიფოს“ შეტევის დასაწყისში აშშ-ის პრეზიდენტმა უმაღლესი დონის სიფრთხილი გამოიჩინა, მაგრამ განლაგება მას შემდეგ შეიცვალა, რაც ქურთისტანისა და ერბილის თავზე რეალური საფრთხე გამოჩნდა.

ობამას თავისი მოტივები აშშ

პირველ რიგში, აღსანიშნავია ის, რომ ქურთისტანის დედაქალაქში ამერიკის მსხვილი წარმომადგენლობაა, რომელიც ახლახან კიდევ უფრო გაიზარდა, რადგან ბაშარ ასადის დამარცხების მიზნით დაიწყო ამერიკის პრეზიდენტის მიერ დახმარება. ობამას აზრით, ეს არის საუბრისა აშშ-ის სამხედრო ჩარევების პრინციპულ მიუღებლობაზე ამა თუ იმ სიტუაციაში და ამერიკელი მოქალაქეებისა თუ ამერიკული ინტერესებისათვის პირდაპირი საფრთხის შემთხვევაში და-

ლის გამოყენებას საკითხის სასარგებლოდ გადასაჭრელ არგუმენტად იყენებდა.

გარდა ამისა, ავტონომიური ქურთისტანი ამერიკის მოკავშირეების რიცხვში შედის, მისი ხელისუფლება კი ერთ-ერთი იმგვით „ლირესულ“ რეჟიმთაგანია რეგიონში. გარდა ქურთებისა, ისლამისტების მხრიდან საფრთხე ემუქრება დათ ქრისტიანებსა და სხვა უმცირესობებსაც. სირიაში ისლამისტების წინააღმდეგ ბრძოლაში ქრისტიანების საყრდენად რუსეთი იქცა. ახლა ობამა თვლის, რომ არ უნდა მისხან საუბრება რუსეთს, არაყიბ იგივე დაეხმარა პრემიერმინისტრ ალ-მალკის მამინ, როდესაც ამერიკელებმა ზიზლით აიბ-ზუეს ცხვირი.

და ბოლოს, ობამას არ შეუძლია, განსაკუთრებული პასუხისმგებლობა არ იბრძოს იმ ყველაფრის გამო, რაც ახლა ერაყში ხდება.

ქვეყანაში გამეფებული ქაოსი, უპირველეს ყოვლისა, 2003 წელს ერაყში ამერიკის შეჭრის და სადამ ჰუსეინის რეჟიმის დამხობის შემდეგ ამერიკული ხელმძღვანელობის უძლურების შედეგია.

სახელმწიფო სტრუქტურები მოშალა, არმიას თავი მოჭრეს, შიიტებისა სუნიტების დაპირისპირებები და რელიგიური დევნა კი ვერაფრით აღკვეთეს.

ბარაკ ობამა განუწყვეტლივ იმეორებდა, რომ ერაყში მდგომარეობა უნდა ეკონტროლებოდა, თანაც უნდა დაეხმარათ აოლიტიკური კრიზისი და მოეპირებოთ ქალაქი „ისლამური სახელმწიფოს“ წინააღმდეგ საბრძოლველად. როგორც არ უნდა იყოს, 2011 წელს ერაყიდან ამერიკული ჯარების გაყვანამ ქვეყანაში დატოვა სივრცე, რომელიც დაუყოვნებლივ შეავსეს ყველა ჯურის ექსტრემისტებმა.

ობამას ახლა არ შეუძლია, უკან დაიხიოს, მაგრამ მისთვის კიდევ უფრო ძნელია ერაყში მიმდინარე მოვლენებზე თვალის დახუჭვა, მით უფრო, რომ იქ საკმაოდ აქტიურად მოქმედებს კიდევ ერთი მოთამაშე — ირანი. თეირანი ძალზე შემოფოთებულია ერაყული შიიტების ბედით

რუსეთი შეიარაღების გაუმჯობესებაზე 20 ტრილიონს დახარჯავს

რუსეთის არმია აღჭურვება ისეთი თანამედროვე შეტევით და თავდაცვითი შეიარაღებით, რომელიც სხვა ქვეყნებს არ გააჩნიათ. საუბარია ყველაზე თანამედროვე შეიარაღებაზე, თავდაცვით და შეტევით ისეთ სისტემებზე, რომელთაც მსოფლიოს სხვა ჯარები ჯერ არ ფლობენ. ამის შესახებ ქვეყ-

ნის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა იალტაში, რუსეთის სათათბირო ორგანოს დეპუტატებთან შეხვედრაზე განაცხადა. „ჩვენ კიდევ გავახარებთ ჩვენს პარტნიორებს“, — დასძინა პრეზიდენტმა. მისი თქმით, ქვეყნის შეიარაღების გასაუმჯობესებლად 20 ტრილიონი რუსული დოლარი დაიხარჯება.

ენის გადარჩენის იმედი ჩრდილოეთ ერაყზე გადავიდა, მაგრამ ახლა ერაყის ქრისტიანი მოსახლეობაც თავისუფალი ვარდნის მდგომარეობაშია — 2003 წელს ძველანაზი მცხოვრები მილიონ-ნახევარი ქრისტიანიდან აზვისტომდე 450 ათასამდე იყო დარჩენილი. აზვისტომი კი „ისლამურმა სახელმწიფომ“ აიღო კარაკოში, ძალაქი, რომელიც ყველაზე ბევრი — 50 ათასი ქრისტიანი ცხოვრობდა; ქრისტიანებმა იძურობა ერთი ღამის განმავლობაში დატოვეს და მათი დიდი ნაწილი ქურთისტანის დედაქალაქ ერბილესკენ გაემართა.

და ვაშინგტონზე არანაკლებ დაინტერესებული, რომ „ხალიფატის“ წინსვლა შეაჩეროს.

პრაქტიკული, რომელსაც მისი სირთულეები

საერთაშორისო ურთიერთობების საბჭოს თანამშრომელი პოლიტიკოლოგი რიჩარდ უაილინგსონი საუბრობს იმის თაობაზე, რომ მსოფლიო თავის ამჟამინდელი მდგომარეობით მოკლებულია დომინანტურ სტრუქტურას. ეს იმას ნიშნავს, რომ საგარეო პოლიტიკა მასში არ შეიძლება აირეკლებოდეს ერთადერთი პრინციპიდან, როგორც ეს ცივი ომის პერიოდში ხდებოდა. მთავარ მოქმედ პირებს შორის დამოკიდებულებები წარმოუდგენელი სირთულეებით გამოირჩევა:

„თქვენ, შესაძლოა, გარკვეულ ქვეყნებთან თანამშრომლობდეთ გარკვეულ საკითხებში გარკვეული დღეების მანძილზე, შემდეგ კი სხვა დღეებში სხვა საკითხებთან დაკავშირებით იმავე ქვეყნებს უპირისპირდებოდეთ“.

ამ დრომდე ეს საკითხები და კონფლიქტები ერთმანეთისგან გამოჯვრული იყო. **შპინგტონი და მოსკოვი მონენაალმდეგებანი არიან უკრაინული კრიზისის საკითხში, მაგრამ ირანის ატომთან დაკავშირებით ერთმანეთს მომადიდებან. ახლ სასტრატეგია ანა-სხვს ირანის მიმართ, რათა აიჭყლოს ბირთვულ პროგრამაში დაიმორჩა-ვა წასვლა, მაგრამ იმავე ირანთან საერთო ინტერესებიც აქვს „ხალიფატის“ წინააღმდეგ ბრძოლის მიმართულებით.** რადიკალი ისლამისტები ერაყში ამერიკის მტრედე იქცენ, მაგრამ ბოლო დრომდე მათ იმავე ამერიკისთვის გარკვეული სარგებლობა მოჰქონდათ ბაშარ ასადის წინააღმდეგ ბრძოლით.

ეს სირთულეები ობამას არ აშინებს, ინტელექტის წინაშე მდგარი ამოცანების სიმალღებზე დგომის შესაძლებლობას აძლევს და საგულდაგულოდ აანალიზებს ყველა ურთიერთკავშირსა და შექმნილი მდგომარეობის დეტალებს, მაგრამ ნუთუ მართლა შეიძლება, რომ ამას „მთავარსარდლის“ უპირატესობა ეწოდოს? მსოფლიოს სირთულეების ამგვარი გაგება არავის უბიძგებს აქტიურობისკენ.

ცოტა ხნის წინათ აშშ-ის პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ ვრცელი ინტერვიუ მისცა თომას ფრიდმანს (The New York Times). ამ ინტერვიუში მან მსოფლიოს ყველა საკვანძო პრობლემა გააანალიზა, მაგრამ საბოლოო ჯამში გამოიყურებოდა არა როგორც ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი, არამედ როგორც ბრწყინვალე კომენტატორი...

Slate.fr

შესაძლოა, ჩვენ არამეული ენის მიზანმიმართული განადგურების მომსწრენი ვართ. კარაკოში, თელ-კაპესა და კარამლემში, რომლებიც აგვისტოს დასაწყისში ერაყში „ისლამური სახელმწიფოს“ ბოვიკებმა მიიტაცეს, თავმოყრილია მსოფლიოში უკანასკნელი მსხვილი თემი, რომელიც არამეულ ენაზე მეტყველებს. არამეა ქრისტიანული ერაყის უძველესი ცენტრის ოკუპაცია განახორციელა და, გაეროს წარმომადგენელთა მონაცემებით, იქიდან 6 აგვისტოს დამეს დაახლოებით 200 ათასი ქრისტიანი აიბარგა და გადაიხვეწა, რადგან სახსებით საფუძვლიანად ვარაუდობდნენ, რომ ბოვიკები მათ გამუსლიმანებას აიძულებდნენ ან დახოცავდნენ. ადგილობრივმა არქივისკოპოსმა უოზეფ ტომასმა სიტუაციას „კატასტროფული, წარმოუდგენელი კრიზისი“ უწოდა.

მწვევე ჰუმანიტარული კრიზისის მიღმა ისტორიული მასშტაბის კულტურულ-ლინგვისტური ხასიათის საგანგებო მდგომარეობა იმალება. საკუთარი გავრცელების არეალში ენის გაქრობა ბუნებრივი გზით ძალზე იშვიათი მოვლენაა, ეს თითქმის ყოველთვის ზენოლის, დენის და დისკრიმინაციის შედეგია. ლინგვისტმა კენ ჰელიმა ერთხელ თქვა, რომ ენის განადგურება ლუერის დაბომბვის ტოლფასია. შედეგად ნადგურდება აზროვნების მთელი სისტემა, არსებობის საშუალებები და კოდნის სფეროები. თუ ორიოდ თაობის შემდეგ არამეული ენის უკანასკნელი მცოდნე გარდაიცვლება, ეს ენა ბუნებრივი მიზეზების გამო არ იქნება დაკარგული.

არამეული ენა არის ენებისა და დიალექტების ფართო ჯგუფის სემიტურ ენობრივ ოჯახში. ყველა ეს ენა მონათესავა, მაგრამ მათ მატარებელს სხვადასხვა ენობრივ მემკვიდრეობა მხოლოდ ჩინურს, ბერძნულსა და ივრითს აქვს. ბევრ რელიგიურ არამეულ ენაში არამეული ენის ელემენტებიც შეინახა. მაგრამ მათში არამეული ენის ელემენტებიც შეინახა. მაგრამ მათში არამეული ენის ელემენტებიც შეინახა.

ეს უდიდესი ჩავარდნა ენისთვის, რომელიც ერთ დროს ლამის უნივერსალურად ითვლებოდა. არამეულ ენაზე 3000-ზე მეტი წლის წინ მეტყველებდნენ არამეების თემები, რომლებიც ამჟამინდელი სირიის ტერიტორიაზე ცხოვრობდნენ, შემდეგ ეს ენა ასირიული იმპერიის ენად იქცა. იმ პერიოდში არამეული ასრულებდა იმავე ფუნქციას, რომელსაც ამჟამად ინგლისური ასრულებს მსოფლიოში. ამ

ენაზე საუბრობდნენ ადამიანები ინდოეთიდან ეგვიპტემდე. არამეულმა გადაიტანა იმპერიის აყვავება და მარცხიც, ის ყვავდა ბაბილონსა და ძველ სპარსულ სამეფოში ჩვენს ერამდე მეექვსე საუკუნეში. მილიონობით ადამიანი იყენებდა ამ ენას ვაჭრობაში, დიპლომატიკაში და ყოველდღიურ ცხოვრებაში. მაშინაც კი, როდესაც ჩვენს წელთაღრიცხვამდე მეოთხე საუკუნეში ალექსანდრე მაკედონელმა თავის სამფლობელოებს ბერძნული ენა მოახვია თავს, არამეული მაინც განაგრძობდა გავრცელებასა და ახალი დიალექტების შექმნას.

არამეული თანმიმდევრულად მოსდევს უკანასკნელ სამ ათასწლეულს. ამგვარი ხანგრძლივი მემკვიდრეობა მხოლოდ ჩინურს, ბერძნულსა და ივრითს აქვს. **ბევრ რელიგიურ არამეულ ენაში არამეული ენის ელემენტებიც შეინახა. მაგრამ მათში არამეული ენის ელემენტებიც შეინახა.**

არამეულის მატარებლებმა მხოლოდ მას შემდეგ დაიხიეს უკან და დაიწყეს იზოლირებული საზოგადოებების შექმნა მთიან რაიონებში, რაც მეშვიდე საუკუნეში არაბული ენის გავრცელება დაიწყო აღმოსავლეთ ხმელთაშუაზღვისპირეთსა და ასლო აღმოსავლეთში. ამ ახალი არამეული დიალექტების მატარებლები ძირითადად იყვნენ იუდეველები და თანამედროვე ერაყის ჩრდილოეთ ტერიტორიებზე (ქურთისტანის ჩათვლით), ასევე ჩრდილოდასავლეთ ირანსა და სამხრეთ-აღმოსავლეთ თურქეთში მცხოვრები ქრისტიანები.

არამეულ ენაზე მოლაპარაკე ქრისტიანების უმეტესობა საკუთარ თავს ასირიელებს (ასორებს), ხალხებს ან არამეებს უწოდებენ. მიუხედავად დენისა, არამეული ათას წელზე მეტ ხანს განაგრძობდა არსებობას, ვიდრე მე-20 საუკუნემ არ მოუთავა ხელი. **პირველი მსოფ-**

იესოს ენა

ლიო ომის დროს, როდესაც ოსმალეთის იმპერია დაიშალა, თურქმა ნაციონალისტებმა არა მხოლოდ სომხები და ბერძნები განწყვიტეს, არამედ გააკეთეს ის, რასაც დღეს „ასირიელთა გენოციდი“ ეწოდება — განადგურეს და განდევნეს თურქეთის აღმოსავლეთიდან არამეულ ენაზე მოლაპარაკე ქრისტიანები. გადარჩენილებმა ირანსა და ერაყს შეაფარეს თავი. დევნა არც იქ შეწყვეტილა და არამეულად მოლაპარაკე ქრისტიანების დიდი ნაწილი მსოფლიოში გაიფანტა.

დასავლური ჯგუფის ახალი არამეული ენა ერთადერთ ციტადელში — დამასკოს მახლობლად მდებარე მაალულიაში შეიმორჩა. 1996 წლის მონაცემებით, იქ ამ ენაზე მოსაუბრე 15 ათასი ადამიანი ცხოვრობდა და მათ შორის ბევრი ბავშვი იყო. სირიის პრეზიდენტმა ბაშარ ასადმა 2006 წელს დამასკოს უნივერსიტეტში არამეული ენის აკადემია გახსნა, მაგრამ შემდეგ სირიაში სამოქალაქო ომი დაიწყო, 2013 წლის სექტემბერში მაალულია ამბოხებულებმა — ერაყში „ალ ქაიდას“ ჯიჰადისტური განშტოების „ან-ნუსრას

ფრონტის“ ზენოლით დაეცა. სახელისუფლო ჯარმა ქალაქი 2014 წლის აპრილში გაათავისუფლა, მაგრამ არამეულენაზე მოსაუბრენი იქ აღარ არიან და აკადემიის ალდენის იმედოვნ ალარავის აქვს.

ენის გადარჩენის იმედი ჩრდილოეთ ერაყზე გადავიდა, მაგრამ ახლა ერაყის ქრისტიანი მოსახლეობაც თავისუფალი ვარდნის მდგომარეობაშია — 2003 წელს ქვეყანაში მცხოვრები მილიონ-ნახევარი ქრისტიანიდან აგვისტომდე 450 ათასამდე იყო დარჩენილი. აგვისტომი კი „ისლამურმა სახელმწიფომ“ აიღო კარაკოში, ძალაქი, რომელიც ყველაზე ბევრი — 50 ათასი ქრისტიანი ცხოვრობდა; ქრისტიანებმა იქაურობა ერთი ღამის განმავლობაში დატოვეს და მათი დიდი ნაწილი ქურთისტანის დედაქალაქ ერბილესკენ გაემართა. **მიუსადავებოლო დღეა ირანის ატომთან დაკავშირებით რაღაც უჩვეულო და საშინელი ხდება: რეალური დროის რეჟიმში მიზანმიმართულად ნადგურდება იესო ქრისტეს ენა და მასთან ერთად კულტურა...**

Foreign Policy

კანარის კუნძულები ისპანეთის უტიიკითვის განუვითარებელი რეგიონი

კანარის კუნძულების მთავრობის თავმჯდომარის — პაულინიო რივეროს განცხადებით, ესპანეთთან ურთიერთობა განუვითარებელია, თუკი ოფიციალური მადრიდი არ შეწყვეტს ნავთობისა და გაზის საძიებო სამუშაოებს ატლანტიკის ოკეანეში. რივერომ თხოვნი მიმართა ესპანეთის მეფე ფელიპესა და პრემიერმინისტრ მარიახო რაბოსს, „გადადგან ქმედითი ნაბიჯები კონფლიქტის მოსაგვარებლად, რომელიც, კანარის კუნძულების მთავრობის თავმჯდომარის თქმით, ყველაზე სერიოზულია ესპანეთის მიერ კუნძულების დაპყრობიდან 500 წლის განმავლობაში“.

13 აგვისტოს ესპანეთის ხელისუფლებამ კომპანია Repsol-ს კანარის კუნძულებთან ახლოს გეოლოგიურ-საძიებო სამუშაოების ჩატარების უფლება მისცა. ამ სამუშაოს წინააღმდეგ ილაშქრებენ ადგილობრივი მცხოვრებლები და ეკოლოგიის დამცველი ორგანიზაციები.

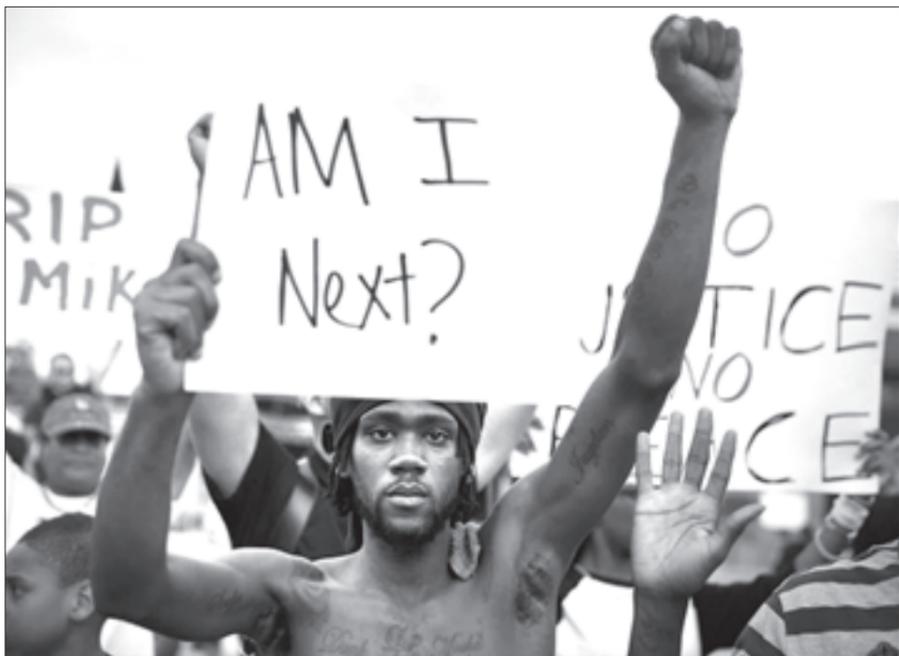
ფერგიუსონის სინდრომი

სენტ-ლუისის შემოგარენში მდებარე პატარა ქალაქ ფერგიუსონში პოლიციასა და დემონსტრანტებს შორის დაპირისპირება რამდენიმე დღის განმავლობაში გრძელდებოდა. მღელვარება განაპირობა უიარაღო შავკანიანი მოზარდის — მაიკლ ბრაუნის გარდაცვალებამ, თუმცა ძალადობის ამგვარი ამოფრქვევა, კარგა ხანია, მოსალოდნელი იყო. ბიჭის გარდაცვალების გარემოებები, ასევე პოლიციელების მიერ ბოლო წლებში მოკლული კიდევ რამდენიმე შეუიარაღებელი შავკანიანი მამაკაცის გარდაცვალების ფაქტები ცალსახად იმაზე მიანიშნებს, რომ საზოგადოების მხრიდან რეაგირება გარდაუვალი იყო. ამერიკა განაგრობს შავკანიანი ლატაკების იზოლირებას ეკონომიკურად დეპრესიულ რაიონებში, სადაც პოლიციის მოქმედების დაუნდობელი ტაქტიკა მხოლოდ ამძაფრებს მოსახლეობის მხრიდან უნდობლობასა და მტრულ დამოკიდებულებას.

ფერგიუსონი უკანასკნელი წლების მანძილზე „თეთრკანიანების გაქცევას“ განიცადის, ეს კი სტრუქტურული სილატაკის ანკლავებსა და შავკანიანი მოქალაქეების ღრმა იზოლაციას განაპირობებს. ერთ დროს, ძირითადად, თეთრკანიანთა ქალაქის მოსახლეობის 65% ახლა შავკანიანია. ალნერის ბიუროს მონაცემების თანახმად, ფერგიუსონის მკვიდრთა 22% ილარების მზღვარს ქვემოთ ცხოვრობს. ეს ორჯერ აღემატება 2000 წლის ანალოგიურ მაჩვენებელს.

ამ თეორიის თანახმად, მსგავსი მეთოდები აუცილებელია დამნაშავეობასთან გასამკლავებლად. ეს თეორია თავის დროზე ჯეიმს უილსონმა წამოაყენა. ის ირწმუნება, რომ უნესრიგობა კრიმინალს აჩენს. უილსონის აზრით, ქალაქში ნაგვის გატანა და ჩამტვრეული ფანჯრების შეცვლა, წვრილმანი დანაშაულისთვის სამართალდამრღვევების დაუყოვნებლივ დასჯა ამტკიცებს დანაშაულთა რაოდენობას, ანუ წვრილმანებზე ზრუნვა თავიდან აგაცილებს დიდი პრობლემების გარკვეულ ნაწილს.

ამ თეორიამ მშვენივრად გაიხსენა ფეხვითი და ხელისუფლება მას მთელი ქვეყნის მასშტაბით იყენებს. მაგალითად, მერმა რუდოლფ ჯულიანიმ და პოლიციის კომისარმა ბილ ბრატონმა ის ნიუ იორკში გამოიყენეს და დამნაშავეობა, როგორც ჩანს, მართლაც შეამცირეს. მაგრამ „დაკავებისა და გაჩხრევის“ თეორია, რომელმაც პოლიციელებს საშუ-

ალება მისცა, საკუთარი სურვილისა და შეხედულებისამებრ გაჩხრიკონ მოქალაქეები, რომელთაც კანონი არ დაურღვევიათ და მათ ჯიბეში ნარკოტიკები, იარაღი ან რაიმე სხვა აკრძალული ნივთი ექებონ, „ფერად“ მოსახლეობასა და პოლიციის შორის დაძაბულობის ზრდის საბაბად იქცა და განაპირობა უმცირესობების უამრავი წარმომადგენლის დაპატიმრება.

პრაქტიკაში „ჩამტვრეული ფანჯრების თეორიის“ გამოყენება, როგორც წესი, ახალგაზრდა შავკანიანი მამაკაცების დევნას გულისხმობს. ამრიგად, ის იმავე დოზით თესავს მტრულ განწყობას, რა დოზითაც აღკვეთს დამნაშავეობას.

ნიუ იორკის პოლიცია იყენებს „დაკავებისა და ჩხრევის“ სადავო პრაქტიკას ძირითადად სწორედ შავკანიანი და ლათინოამერიკელი ახალგაზრდების მიმართ. კონსტიტუციური უფლებების ცენტრის უკანასკნელი მონაცემების თანახმად, ამ პროგრამის ფარგლებში შავკანიანი და ლათინოამერიკელი მოქალაქეებს გაცილებით უფრო ხშირად აჩუქებენ ვიდრე თეთრკანიანებს — უფრო ხშირად აპატიმრებენ, ნაცვლად იმისა, რომ უბრალოდ, უწყება გადასცენ და პოლიცია უფრო ხშირად იყენებს ძალას მათ წინააღმდეგ.

ნიანი მოსწავლე ჩხუბი მონანილოუს ან გაკვეთილზე ცუდად იძცევა, მისთვის ეს ქალიან ხშირად მთავრდება ხელგორაკილებითა და პოლიციაში აღრიცხვას აყვანით. შავკანიანი მამაკაცებს გამოეწიება ასწავლის, რომ პოლიცია არსებობს არა მათი დასაცავად, არამედ მათი დასამციკვლად და მათი დასამციკვლად გამოეწიება ასწავლის. მათგან მხოლოდ მცირე ნაწილი ახერხებს, ისე იცხოვროს ახალგაზრდობის წლებში, რომ პოლიციისგან შევიწროების მსხვერპლი არ გახდეს, მაგრამ, რაც დრო გადის, ამგვარი შევიწროების ისტორიები მატულობს.

ამგვარი ქცევის საფუძველში ჩადებული რასობრივი ცრურწმენები პოლიციის მუშაობის სხვა სფეროებზეც ვრცელდება. შედეგად, შავკანიანი მოსახლეობაში პოლიცია ასოცირდება დამცირებასა და უსამართლობასთან, ქალაქების „შავ“ რაიონებში კი მას, უბრალოდ, არ ენდობიან.

დატაკ შავკანიანთა რაიონებში გაქცევა — რამდენიმე დღის წინათ იმავე დაჯგუფების ბოევიკებმა 500-მდე ადამიანი მოკლეს, რადგან მათ უარი თქვეს ისლამის მიღებაზე. ზოგიერთის ცნობით, ქალები და ბავშვები ცოცხლად დამარხეს. ერაყის ადამიანის უფლებათა დაცვის მინისტრის — მუჰამედ შიხა ალ-სუდანის განცხადებით, ასევე ტყვედ აიყვანეს დაახლოებით 300 ქალი, რომელთაც მონებად იყენებენ.

პოლიციის აპრესიული ტაქტიკა შავკანიანებს — შავკანიანი მამაკაცებს ხელისუფლება დამნაშავეებად აღიქვამს მაშინაც კი, როდესაც ისინი, უბრალოდ, მალაზიადან შინ ბრუნდებიან და ყოველი ამგვარი შემთხვევისას სამართალდამცავების მიმართ წყენა, ცხადია, მატულობს. ადამიანები გამოიმუშავენ თავდაცვით მექანიზმებს და უფრო ხისტები ხდებიან საკუთარი სიამაყისა და პატივისცემის უფლების დასაცავად. შედეგად ორმხრივი მტრობა მატულობს და წერილი სამართალდამრღვევების გამო გაჩენილი კონფლიქტები ტრაგედებად იქცევა.

ეს ისტორიაში პირველი პერიოდი არ არის, როდესაც პოლიცია განსაკუთრებული აგრესიულობით გამოიჩინა შავკანიანთა რაიონებში, მაგრამ განსხვავება ისაა, რომ ახლანდელი ახალგაზრდობა მზად არაა, საკუთარ თავზე ითმინოს ამგვარი ექსპერიმენტები. თავის ბებია-ბაბუებთან შედარებით, 2000-იანი წლების თაობა რასისაგან დამოუკიდებელია — ნაკლებადაა მიდრეკილი, ბრმად სცეს პატივი ძალაუფლებას და ენდოს მას.

2011 წელს ჩატარებული გამოკითხვის შედეგებმა აჩვენა, რომ ამ თაობის რესპონდენტების 70%-ის აზრით, „უფროსებთან წარმატებით შეიძლება მოლაპარაკებების გამართვა ნებისმიერ საკითხზე“. კიდევ ერთმა გამოკითხვამ კი ცხადყო, რომ ეს თაობა თავს იერარქიული ინსტიტუტებიდან დაშორებულად მიიჩნევს და საერთო ჯამში ადამიანებს არ ენდობა. შესაბამისად, ხელისუფლების მას არ ეშინია.

ყველაფერს ემატება ისიც, რომ შავკანიანი მამაკაცების მიმართ პოლიციის სისასტიკის შესახებ ინფორმაცია ვრცელდება ინტერნეტით და მოვლენები, რომლებიც ადგილებზე, შესაძლოა, ცალკეულ ინციდენტებად გამოიყურებოდეს, ადვილად გარდაიქმნება პაციონალური მასშტაბის პრობლემებად.

ისეთი პრაქტიკა, როგორცაა „დაკავება და ჩხრევა“, დაძაბულობას ამწვავებს შავკანიან მოსახლეობასა და პოლიციას შორის. ამასთან, პოლიცია სულ უფრო ძლიერად მილიტარიზდება და სულ უფრო ხშირად იყენებს საბრძოლო იარაღს მოქალაქეების წინააღმდეგ — განსაკუთრებით მათ წინააღმდეგ, ვისაც დამნაშავეებად მიიჩნევენ. ფაქტობრივად, პოლიცია ახდენს შავკანიანთა ყოველდღიური ცხოვრების კრიმინალიზებას.

პოლიციის აპრესიული ტაქტიკა შავკანიანებს — შავკანიანი მამაკაცებს ხელისუფლება დამნაშავეებად აღიქვამს მაშინაც კი, როდესაც ისინი, უბრალოდ, მალაზიადან შინ ბრუნდებიან და ყოველი ამგვარი შემთხვევისას სამართალდამცავების მიმართ წყენა, ცხადია, მატულობს. ადამიანები გამოიმუშავენ თავდაცვით მექანიზმებს და უფრო ხისტები ხდებიან საკუთარი სიამაყისა და პატივისცემის უფლების დასაცავად. შედეგად ორმხრივი მტრობა მატულობს და წერილი სამართალდამრღვევების გამო გაჩენილი კონფლიქტები ტრაგედებად იქცევა.

ელაიჯა ანდერსონი, იელის უნივერსიტეტის სოციოლოგიის პროფესორი, საქალაქო ეთნოგრაფიის წამყვანი სპეციალისტი
The Washington Post

ერაყში 80 იაზიდი გააპაჟი მოკლეს
ერაყის ჩრდილოეთით, სოფელ კორში დაჯგუფება „ისლამური სახელმწიფოს“ ბოევიკებმა 80 იაზიდი მამაკაცი მოკლეს, ათობით ქალი და ბავშვი კი გაიტაცეს. ბოევიკები იეზიდებს აიძულებდნენ, უარი ეთქვათ საკუთარ რელიგიურ და ისლამში მიდრობაზე. რამდენიმე დღის წინათ იმავე დაჯგუფების ბოევიკებმა 500-მდე ადამიანი მოკლეს, რადგან მათ უარი თქვეს ისლამის მიღებაზე. ზოგიერთის ცნობით, ქალები და ბავშვები ცოცხლად დამარხეს. ერაყის ადამიანის უფლებათა დაცვის მინისტრის — მუჰამედ შიხა ალ-სუდანის განცხადებით, ასევე ტყვედ აიყვანეს დაახლოებით 300 ქალი, რომელთაც მონებად იყენებენ.

ერაყში უპანიტარული კრიზისი ყველაზე მაღალი დონე გამოაცხადა. ქურთების ოფიციალური წარმომადგენლები აცხადებენ, რომ ლტოლვილების რაოდენობამ 150 ათასს მიაღწია და აღნიშნავენ, რომ სიტუაცია მთა სინჯართან მდებარე რაიონში კრიტიკულია. გაეროს მონაცემებით, ერაყის შიგნით გადაადგილებულ პირთა რაოდენობა 1,2 მილიონს აღწევს. ათობით ადამიანი, ძირითადად კი უმცირესობების წარმომადგენლები — იეზიდები და ქრისტიანები მთა სინჯართან მდებარე რაიონში ალყაში იმყოფებიან.

პაკისტანს ბირთვული იარაღის შექმნის უზარმაზარი პროგრამა აქვს და ჯიჰადისტური ამბოხის ზღვარზე დგას. ჯიჰადისტებმა კი სამიზნედ უკვე აირჩიეს სამხედრო ბაზები, რომლებშიც, შესაძლოა, ბირთვული იარაღი ინახებოდეს.

საერთაშორისო გეოგრაფიული საზოგადოება
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

შეუწყნარებლობა შეუწყნარებლობის მიმართ

პოლიციის შესახებ ფილმებში დაღლილი სერჟანტი ხშირად ასწავლის ახალბედა პატრულს, თუ ვის უნდა მიაქციოს ყურადღება, რაზე დახუჭოს თვალი და რა აღკვეთოს. მსგავსი რამ ახლა ლონდონის აღმოსავლეთ ნაწილში რომ ტარდებოდეს, პოლიციას მარტივი ამოცანა ექნებოდა: იზოვოს ისინი, ვინც ჯიჰადისტური დროშა ააფრიალეს მუნიციპალურ საცხოვრებელ კომპლექსზე თაუერ-ხამლეტსში და კანონის მთელი სიმკაცრით დასაჯოს.

შესაძლოა, ეს ხუმრობა იყო, მაგრამ, ნებისმიერ შემთხვევაში, კარგად მოიფიქრეს — პოპულარ-ჰაის ქუჩაზე მდებარე საცხოვრებელი კომპლექსის — „უილ-კრუკის“ თავზე აღმართული დროშის გარშემო პალესტინური დროშები და ლოზუნგები ფრიალებდა.

შესაძლოა, ეს პროტესტის გამოხატულება იყო. სოლიდარობის ჟესტი მათ მიმართ, ვინც ახლა ლაზარში იტანჯებიან. ნებისმიერი, ვინც ახლა ამ-

ბებს ადევნებს თვალს, გულგრილი ვერ რჩება იმ ადამიანების მიმართ, ვინც საშინელი სისხლისმღვრელი კონფლიქტის მახეში გაება.

პროტესტის უფლება მუდამ იმსახურებს დაცვას, ეს თავი-სუფალი საზოგადოების ერთ-ერთი ქვაკუთხედაა, მაგრამ ამ შემთხვევაში საუბარია არა მხოლოდ მასზე, არამედ საზოგადოებრივ სივრცეზეც.

ამ დროშის აფრიალების აზრით თავად საცხოვრებელ კომ-

პლექსზე რაღაცის თქმის სურვილსაც შეიცავს. ვინც ეს გააკეთა, ამ გზით ტერიტორია მონიშნა. არ უნდა დაგვავინყდეს, რომ, როგორც კი უზუნა-ლისტები მივიდნენ დროშის გადასაღებად, მათ უმაღლესა თავს ოცამდე ახალგაზრდა, რომლებიც დაუყოვნებლივ წასვლას მოითხოვდნენ რეპორტიორებისგან. მანამდე დროშის გადასაღებად მისულ მამაკაცს ჰკითხეს, ებრაელი ხომ არ იყო. „რა მნიშვნელობა აქვს?“ — იკითხა მამაკაცმა. უპასუხეს, რომ ეს ძალიან მნიშვნელოვანია.

ხულიგნურ გამოხდომებს რომ თავი დავანებოთ, საუბარია თვითნებულ ქცევაზე, რომელიც დამნაშავეებს არ უნდა შერჩეთ. საზოგადოებრივი სივრცე იმიტომაც არის საზოგადოებრივი, რომ ყველას ეუფენოდეს. საცხოვრებელი კომპლექსი არ ეუფენოს აგრესიულ ახალგაზრ-

ებს, რომლებიც, შესაძლოა, ცხოვრობენ ან არ ცხოვრობენ ამ კომპლექსში. ეს არის მუნიციპალური საცხოვრებელი საზოგადოებრივ მიწაზე. მათ შეუძლიათ, იცხოვრონ იქ ისევე, როგორც ნებისმიერ სხვას, მაგრამ მხოლოდ მანამდე, ვიდრე კანონს ემორჩილებიან.

რამდენიც უნდა ვიდავოთ ბრიტანულ ღირებულებებზე, მათ რიცხვში უდავოდ შედის შემწყნარებლობა. თანამედროვე ბრიტანეთში ეს აუცილებელია. მის ქალაქებში ცხოვრობენ სხვადასხვა კონტინენტიდან და ქალაქიდან ჩასული ადამიანები. უკანასკნელი აღწერის თანახმად, ლონდონის თითქმის ყველა რაიონში ასამდე ენაზე საუბრობენ. იქ წარმოდგენილია სხვადასხვა ხალხი, სხვადასხვა რელიგიისა და სექსუალური ორიენტაციის ადამიანები. ეს კი კონფლიქტებისთვის უზარმაზარი პოტენციალია.

ამ კონფლიქტების სიმცირე 21-ე საუკუნის ბრიტანეთის ერთ-ერთი უპირატესობაა. როგორც წესი, რასობრივი, რელიგიური თუ კულტურული ბალკანიზაციის საფრთხე ბრიტანელებს სერიოზულად აშფოთებთ. ადამიანები, რომლებიც საცხოვრებელ კომპლექსს საკუთარი იდეოლოგიის გამოსახატ ტერიტორიად მიიჩნევენ, სწორედ ბალკანიზაციის კენ მისწრაფებიან. ისინი არც

პირველები არიან და არც უკანასკნელი. სულ ცოტა ხნის წინათ იყო „გეებისაგან თავისუფალი ზონის“ ისტორია; ზოგიერთები ბედავენ, განდევნონ ალკომისის მომხმარებელი, ასევე, მათი აზრით შეუფერებლად ჩაცმული ქალები და ა. შ. ბრიტანელები არ აპირებენ, ვინმეს დაექვემდებარებოდნენ ისტორიის საფუძველი მისცენ, რომ შეუწყნარებელი იქნებოდნენ შეუწყნარებლობის მიმართ.

The Guardian

მეთვალყურეობის გარეშე დაჩენილი ახალი ბირთვული იარაღი

არავინ უარყოფს საფრთხეს, რომელიც ბირთვული იარაღს უკავშირდება, მაგრამ ეს საფრთხე გაცილებით მეტია საბრძოლო მოქმედებების ზონაში, სადაც ბირთვული მასალები და იარაღი, შესაძლოა, მოიპარონ, ხოლო რაკეტები ბომბებისა და რაკეტების სამიზნედ იქცეს. ეს რისკები ყველაზე თვალსაჩინოა ქაოსში ჩაფლულ ახლო აღმოსავლეთში.

ბოლო დროს მომხდარი ორი ამბავი ცხადყოფს, თუ რამდენად დიდია ფსონი. 9 ივლისს ბოვიკების ჯგუფმა, რომელიც ახლა „ისლამური სახელმწიფოს“ სახელითაა ცნობილი, ერაყში, მოსულას უნივერსიტეტში, ურანის 40-კილოგრამამდე შენაერთები ჩაიგდო ხელთ. ეს არ იყო იარაღის ურანი. საერთაშორისო ინსპექტორებმა 1991 წელს სპარსეთის ყურეში გაჩაღებული ომის შემდეგ ყველა სახიფათო მასალა გაიტანეს ქვეყნიდან, მაგრამ როგორი იქნებოდა საერთაშორისო რეაქცია (და იქნებოდა თუ არა საერთოდ), ბოვიკების ხელში გამდიდრებული ურანი რომ მოხვედრილიყო?

იმავ დღეს ჰამასმა ლაზარს სექტორში ისრაელის რეაქტორ დიმონას მიმართულებით ირანში შექმნილი სამი მძლავრი რაკეტა გაუშვა. საბედნიეროდ, ორი რაკეტა მიზანს ახტა, მესამის შეჩერება კი ისრაელმა შეძლო. მიუხედავად ამისა, მან განაპირობა საომარი მოქმედებების სერიოზული ესკალაცია და ეს მნიშვნელოვანი შესხენება იმისა, რომ საომარი მოქმედებების ზონაში განლაგებული ბირთვული რეაქტორები სა-

ზავნეს. სადგურის ოპერატორებმა დროებით გათიშეს რეაქტორები, რათა მინიმუმამდე შემცირებინათ რადიაციული გამოფრქვევის რისკი, საბედნიეროდ, მუქარა მუქარად დარჩა.

ყოველთვის, როდესაც ბირთვული აქტივობა მზარდობს — საბჭოთა კავშირის დაშლისას, ჩინეთის კულტურული რევოლუციისას და ალჟირის პუტჩისას, მათგან ბირთვული მასალის გაშრობა არ მოხდებოდა. დღესაც კი, მიუხედავად უპრობლემო საერთაშორისო კონტროლისა და მისკენ საბრძოლო თვითმფრინავები გა-

კალაციისა, მკაცრად 15 ატომური ენერგოლოგიის ხელშეწყობაა.

შეუძლებელია წინასწარ განსაზღვრა, თუ რამდენ ხანს გაგრძელდება ეს სასიკეთო ტენდენცია, მაგრამ ახლო აღმოსავლეთის უკანასკნელი მოვლენები ადასტურებს, რომ სხვა არასტაბილურ ქვეყნებში — პაკისტანში, ჩრდილოეთ კორეასა და ირანში საფრთხე ძალზე დიდია.

პაკისტანს ბირთვული იარაღის შექმნის უზარმაზარი პროგრამა აქვს და ჯიჰადისტური ამბოხის ზღვარზე დგას. ჯიჰადისტებმა კი სამიზნედ უკვე აირჩიეს სამხედრო ბაზ-

მოსალოდნელია, ძალზე ძნელი იქნება მისი იარაღის გამოყენების თავიდან აცილება.

ირანი შედარებით სტაბილურად გამოიყურება, უკიდურეს შემთხვევაში, მეზობლებთან შედარებით. მაგრამ ის გაურკვეველი პოლიტიკური მომავლის წინაშე დგას. თუ ხელისუფლებისთვის ბრძოლა გაჩაღდება, ბუშერაში მდებარე დიდი რეაქტორი, შესაძლოა, საფრთხეში აღმოჩნდეს.

ამბავარი რისკების შესამცირებლად საერთაშორისო საზოგადოებას შეუქმნია, ტრადიციული აოლიტიკა შეინარჩუნოს და წყნარად იჯდეს იმის იმედად, რომ ხელისუფლებამ საკმარისი რაოდენობის ბირთვული ინფრასტრუქტურაზე ინვესტირება არ დაიკარგა. მაგრამ, როგორც მედია იუწყება, აშშ-მა გადაწყვიტა, საცდელი ნაწარმი გაეშენებინა ირანში. ამგვარი გეგმები საიმედოდ ვერ ჩაითვლება, ვინაიდან, სხვა თუ არაფერი, ბირთვული საცდელი და რეაქტორები დამალული და დაცულია. განრდა ამისა, ახალ საომარ ავანტიურაში ჩართვისთვის ამერიკის საზოგადოების მზობა, მსუბუქად რომ ითქვას, საეჭვოა.

Project Syndicate

გეგარკუნია

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ენის, მამულისა და სარწმუნოების დასაცავად, საქართველოს განვითარებად და განსაზღვრებად, „აგრომედი გზის“ აღსადაგებად, ანუ ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნით სატრანსპორტო ტვირთბრუნვის მომსახურების უზრუნველსაყოფად ნავსადგურის უნდა აშენდეს პარილ კიკნაძისა და ჯუანშერი მხიების წინააღმდეგის შესახებ, რომელიც ითვალისწინებს მდინარე ენგურის შესართავთან კალაპოტის გაფართოებას 200 მეტრამდე, კალაპოტის სიღრმე უნდა იყოს 18-22 მეტრი, სიგრძე — 1კმ და სოფელ განგურის სანაპიროსთან გაკეთდეს ნავსადგურის აკვანის შესახების სიღრმით.

გეგარკუნია წყარო საქართველოს პრემიერ-მინისტრს, ბატონ ირაკლი ჯანაშიას!

ბატონო პრემიერ-მინისტრო!
სამეგრელოს რეგიონის უზუცესთა კავშირი „სსუნი“, სხვა ორგანიზაციებთან ერთად დასრულდა და საზოგადოების წარმომადგენლები მადლიერა თქვენი განწყობებით ანაკლიის ღრმანაპიროს ნავსადგურის მშენებლობის დასრულების დაკავშირებით, რომელსაც სიხარულით შეხვდა არა მხოლოდ სამეგრელო-ზემო სვანეთის, არამედ სრულიად საქართველოს მოსახლეობა.
ანაკლია-განგურის ღრმანაპიროს სახმელეთო ნავსადგურის აშენების საკითხი საფუძვლიანად შეისწავლა აკადემიკოსმა, ბატონმა არჩილ კიკნაძემ გასული საუკუნის მეორე ნახევარში. ამჟამად კი საქართველოს დამსახურებულ ინჟინერ, ბატონ ჯუანშერ მხიების ხელმძღვანელობით, არჩილ კიკნაძისა და ჯუანშერ მხიების წინადადებას...
არჩილ კიკნაძისა და ჯუანშერ მხიების წინადადებას საფუძვლად უკვე კიდევ 1999 წლის 17 იანვარს საქართველოს პრეზიდენტმა, ბატონმა ცხადვარდნიანმა გამოსცა №28 განკარგულება ანაკლიაში ღრმანაპიროს სახმელეთო ნავსადგურის მშენებლობის თაობაზე და შექმნა სამთავრობო კომისია სახელმწიფო მინისტრის, ბატონ ვაჟა ლორთქიფანიძის თავმჯდომარეობით, რომელიც სამთავრობო კომისიის წევრებთან ერთად შეხვდა ანაკლია-განგურის მოსახლეობას, შემდგომ კი ზუგდიდში ჩაატარა პირველი სხდომა. ამ სხდომაზე, სხვებთან ერთად, სიტყვით გამოვიდნენ: საქართველოს ბიზნესისა და საინვესტიციო პოლიტიკის სამმართველოს იმდროინდელი უფროსი, ბატონი ჯუანშერ მხიები, რეგიონის გუბერნატორი, ბატონი ბონდო ჯეჯია და საზოგადოების სახელით, ბატონი ოთარ ფაცაცია.
2000 წლის 10 იანვარს საქართველოს სახელმწიფო მინისტრმა ვ. ლორთქიფანიძემ, პრეზიდენტის ზემოხსენებული №28 განკარგულების მე-5 მუხლის შესაბამისად, მიიღო №1/10 განკარგულება „ანაკლიის ღრმანაპიროს ნავსადგურის მომშენებლის მშენებლობისთვის შერჩეული მიწის ფართობის გამოყოფის შესახებ“.
საქართველოს პრეზიდენტმა 2000 წლის 28 მარტს გამოსცა №260 განკარგულება ანაკლიის ღრმანაპიროს ნავსადგურის მშენებლობაზე ტენდერის გამართვის თაობაზე, რომლის მე-5 მუხლი გვამცნობს: „ძალდაკარგულად ჩაითვალოს „საქართველოს სანავსადგურო პოტენციალის განვითარების შესახებ საქართველოს პრეზიდენტის 1999 წლის 17 იანვრის №28 განკარგულება“, ანუ შეგნებულად

დაიხურა ანაკლიის ღრმანაპიროს ნავსადგურის მშენებლობა, ტენდერის გამოცხადება კი იყო ფიქტიური, რითაც ედუარდ შევარდნიანმა შეწყვიტა ანაკლიის ღრმანაპიროს ნავსადგურის მშენებლობა, რომელიც განაპირობა მისმა დაინტერესებამ სხვა საკითხით. ედუარდ შევარდნიანმა 1999 წლის 8 სექტემბერს გამოსცა №1081 განკარგულება ხობის რაიონის სოფელ ყულევში, მდინარე ხობის შესართავთან ნავთობპროდუქტების საზღვაო ტერმინალის მშენებლობის შესახებ. როგორც ამბობენ, ეს ტერმინალი კორუფციონერთა ხელში, რასაც არაპირდაპირ ადასტურებს შევარდნიანის №1081 განკარგულების მე-5 მუხლი: „ნავთობპროდუქტების ტერმინალის დაპროექტებისა და მშენებლობის ძირითადი საკითხები გადაწყდეს მხოლოდ საქართველოს პრეზიდენტთან შეთანხმებით“.
ცნობისათვის: ყულევის ტერმინალიდან აირისა და სითხის გაჟონვის შედეგად ახლომდებარე მცხოვრები ხალხი დაავადებულია მძიმე სენულებებით.
ენის, მამულისა და სარწმუნოების დასაცავად, საქართველოს განვითარებად და განსაზღვრებად, „აგრომედი გზის“ აღსადაგებად, ანუ ევროპა-კავკასია-აზიის სატრანსპორტო დერეფნით სატრანსპორტო ტვირთბრუნვის მომსახურების უზრუნველსაყოფად ნავსადგური უნდა აშენდეს არჩილ კიკნაძისა და ჯუანშერ მხიების წინადადებას შესაბამისად, რომელიც ითვალისწინებს მდინარე ენგურის შესართავთან კალაპოტის გაფართოებას 200 მეტრამდე, კალაპოტის სიღრმე უნდა იყოს 18-22 მეტრი, სიგრძე — 1კმ და სოფელ განგურის სანაპიროსთან გაკეთდეს ნავსადგურის აკვანის შესახების სიღრმით.
ამ პროექტის სისწორესა და აშენების აუცილებლობას ადასტურებენ: მსოფლიოში აღიარებული მეცნიერი, ნაპირთა გეომორფოლოგიის საერთაშორისო კომისიის წევრი, გეოგრაფიული მეცნიერებათა დოქტორი, მეცნიერებათა აკადემიის ოკეანოლოგიის ინსტიტუტის სანაპირო ზოლის ლაბორატორიის გამგე, პროფესორი ვსევოლოდ ზენკვიჩი; ქართველი მეცნიერები, რომლებსაც აქვთ მეცნიერულად დასაბუთებული დასკვნა. ამ პროექტს მხარი დაუჭირა 2000 წლის 4-5 თებერვალს მოსკოვის ოკეანოლოგიის ინსტიტუტში ჩატარებულმა XX საერთაშორისო კონფერენციამ, რომლის თემა იყო „ადამიანი და ოკეანის სანაპირო ზონა XI საუკუნეში“.
ჩვენ დავადაგებებთ, რომ „ანაკლიის“ სრულყოფი-

ლად არ არის აშენებული. მას არ აქვს პროექტი დათვალისწინებული საპროექტო დასაცავი უზრუნველყოფის შემთხვევაში (მიწისქვეშა, გუნებრივი კატაკლიზმები, დიპრიტივიზაცია, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება) და ა.შ. ვფიქრობთ, რომ თქვენ საექსპერტო მიზნების გამო, არ განვიხილავთ ინფორმაციას.
კონკრეტულად:
1. ბატონმა ჯუანშერ მხიებმა 2013 წელს ჰონკონგიდან მოიწვია ინვესტორი. ჩამოვიდა ორი წარმომადგენელი, რომლებმაც გამოთქვეს ღრმანაპიროს სახმელეთო ნავსადგურის მშენებლობის სურვილი; თქვენ, რომ პარალელურად ააშენებდნენ აეროპორტს და ინვესტიციებს ჩადებდნენ მეცხოველეობის 4 კომპლექსის, რის ფუნქციის დამაშუაებელი კომპანის, ტორფისა და ნუნუნების ქარხნის მშენებლობაში, მაგრამ ეკონომიკის სამინისტრომ შეგნებულად ჩაშალა შეთანხმება.
შემდგომში ბატონმა ჯუანშერ მხიებმა ნავსადგურის საკითხზე ამავე სამინისტროს ჩააბარა მიმართვა და მასალები, რომლებიც დიდი ხნის შემდეგ გადაუგზავნეს საპარტი-ორო ფონდს, იქიდან კი ისევ დიდი ხნის შემდეგ მასალები დაუბრუნეს სამინისტროს. **ბატონ ჯუანშერ მხიების დღესაც არ ეუბნებიან გარკვევით, სად არის ეს მასალები და რა ბედი ეწია მათ;**
2. შპს „ოლტა-ჯე“-მ თქვენ მოგმართათ ოფიციალური მიმართვით ნავსადგურისა და რიგი ინფრასტრუქტურის დაფინანსების საკითხზე. მიმართვა საბუთების (27 ფურცელზე) დანართით ჩააბარეს საქართველოს მთავრობის კანცელარიაში ამა წლის 2 მაისს (რეგისტრაციის №14655). **გენერალურ დირექტორს, ბატონ ტარიელ ბუზალაძეს პასუხი დღემდე არ მიუღია;**
3. სამეგრელოს რეგიონის უზუცესთა კავშირ „სსუნი“-ს გამგეობის წევრთა ხელმოწერით გაზუთ „საქართველო და მსოფლიო“ 23-ე ნომერში (25 ივნისი — 1 ივლისი, 2014 წ.) გამოქვეყნდა „ღია წერილი“ თქვენს სახელზე — ღრმანაპიროს სახმელეთო ნავსადგურისა და „აგრომედი გზის“ თა-

ლად არ არის აშენებული. მას არ აქვს პროექტი დათვალისწინებული საპროექტო დასაცავი უზრუნველყოფის შემთხვევაში (მიწისქვეშა, გუნებრივი კატაკლიზმები, დიპრიტივიზაცია, ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება) და ა.შ. ვფიქრობთ, რომ თქვენ საექსპერტო მიზნების გამო, არ განვიხილავთ ინფორმაციას.

ვანი კავშირიდან ზღვამდე დეარცოვის სარეტი არხის მშენებლობის საკითხზე. ეს წერილი მთავრობის კანცელარიაში ჩაბარებული იქნა მიმდინარე წლის 26 ივნისს, რეგისტრაციის ნომერი 21479.
არის სხვა შემთხვევებიც, მაგრამ ესეც საკმარისია.
ზემოაღნიშნულ საკითხებზე, საზოგადოების დაინტერესების გამო, გვაქვს შემდეგი კითხვები:
1. საზოგადოების თხოვნა იყო, დაკვირვების დასრულების შემდეგ იაპონელი სპეციალისტები შეხვედროდნენ ქართველ მეცნიერებს, განეხილათ შედეგი და მიეღოთ ერთობლივი, რეალური და საქართველოს მომავლისთვის სასარგებლო დასკვნა, მაგრამ ეს არ მოხდა — იაპონელებმა დასკვნა ჩააბარეს ეკონომიკის სამინისტროს, რომელსაც საქართველოს მეც-

მიერებათა აკადემიამ მიმართა თხოვნით, — გადაეგზავნათ მასალები გასაცნობად, მაგრამ არ გადაეგზავნეს (ალბათ, არც აპირებენ).
გვანტივინდებთ:
1. ა) დაუსვეს თუ არა იაპონელებს კითხვა არჩილ კიკნაძისა და ჯუანშერ მხიების წინადადებას, ანუ აკვანტორიული (სახმელეთო) ნავსადგურის მშენებლობასთან დაკავშირებით?
ბ) გადაეგზავნება თუ არა იაპონელთა დასკვნა საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიას და რატომ უმაღლეს მის შინაარსს ხალხს?
გ) რისთვის დასჭირდა ეკონომიკის სამინისტროს ზედმეტი ხარჯი — იაპონელთა დაქირავება 5 მილიონ დოლარად 1-2 თვეს სამუშაოდ, როცა აკადემიკოსი კიკნაძე და მისი მოწაფეები წლების განმავლობაში სწავლობდნენ ენგურის შესართავთან კანონისა და ზღვის მიმოქცევას, რომლის შესახებაც წარმოადგინეს შესაბამისი მეცნიერული დასკვნები?
2. 15 წელზე მეტია, მდინარე ენგურის კალაპოტის ამონქნის გეგმა არსებობს. გასაგებია, რომ ედუარდ შევარდნიანსა და მიხეილ სააკაშვილის მმართველობის პერიოდებში ეს გეგმა დამალეს და ელოდებოდნენ შესაფერის დროს, რათა თვითონ მიეღოთ სარგებელი, მაგრამ ახლა? ვინ და რატომ უმაღლეს ხალხს ამ გეგმას? რატომ არ ტარდება ღონისძიება მის სარეალიზაციოდ?
3. ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროში ანაკლიის ღრმანაპიროს ნავსადგურის აშენებაზე რამდენი პროექტი თუ წინადადებაა? მათ შორის თუ არის არჩილ კიკნაძისა და ჯუანშერ მხიების წინადადება სახმელეთო ნავსადგურის მშენებლობაზე, რომელსაც მხარს უჭერენ ზემოაღნიშნული მეცნიერები და საღად მოაზროვნე ხალხი?
სამეგრელო-ზემო სვანეთის მოსახლეობა ელოდება თქვენს სამართლიან განწყობებებს, რომელიც გააერთიანებს და გააძლიერებს საქართველოს!
პატივისცემით,
ანზორ ლომაია,
სამეგრელოს რეგიონული საზოგადოებრივი უზუცესთა კავშირ „სსუნი“-ს თავმჯდომარე;
ალექსი ივროია,
საზოგადოება „მამულის“ თავმჯდომარე;
ჯუან პარაგუნია
სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ზუგდიდის ორგანიზაციის თავმჯდომარე;
შოთა თორაძე,
ზუგდიდისა და აფხაზეთიდან დევნილი სამაჟლო ომის ვეტერანთა კავშირის თავმჯდომარე;
ლაშრა ალაშია,
ომისა და სამხედრო ძალების ვეტერანთა დეპარტამენტის სამეგრელოს განყოფილების უფროსი;
შუპო ჯიქია,
საქართველოს მწერალთა ეროვნული აკადემიის სამეგრელო-ზემო სვანეთის ორგანიზაციის თავმჯდომარე;
ნაპო მისხია,
აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი;
რაქო ბანდელიანი,
ქართულ-აფხაზური შერეული ოჯახების კავშირის თავმჯდომარე;
ვაჟა ფიფია,
ზუგდიდის რაიონის აგრონომთა ასოციაციის თავმჯდომარე;
რაქაზ მამადარია,
ზუგდიდის ფეხბურთის ფედერაციის პრეზიდენტი

რა გვინდა, ხალხო? კავკასიის ბარყვილი, თახსირი, უღირს ხალხად ვიძცით? ჩვენი შვილები და შვილიშვილები ისეთ „სიმათიურ“ ბაყაყებად აღიზარდონ, როგორცაც ამას წინათ ტურიზმის დეპარტამენტის თავმჯდომარეობიდან გაპანდურებული ერთი ამერიკულად განათლებული ახალგაზრდა?

ხალხო, თვალი გაახილეთ, გაუპატრონო რა გვინდა!

კარგა ხანია, ევროკავშირისა და აშშ-ის სენატორების შეშფოთება არ მიკვირს. ისე ხშირად „შფოთავენ“ ჩვენს შინაურ, საოჯახო საქმეებზე, ერთი კვირა თუ გავიდა ისე, რომ მათი „შეშფოთება“ ვერ დაგინახებ, ის მაშფოთებს სწორედ. ლობიოს კერძს ნიახურსა და შაშვლავს რატომ აკლებთ, ჩაქაფულს წინაკას ზედმეტს უშვებთ, მწვადს ნალამზე ნუ წვავთო და ვინ იცის, კიდევ რა არ ამფოთებთ ამ ჩემ... კეთილდღეობაზე მზრუნველებს. მე, პირადად, სულ ფეხზე მკიდი, რაზე შფოთავენ მაკეინი და მისი ამფოსონები, მაგრამ ის კი მანუხებს, რომ ჩემი ხელისუფლების მალაღმოსონები, რომლებიც ქვეყნისა და ხალხისთვის საარსებო საკითხების გადაწყვეტილების უნდა ირჯებოდნენ, მთელ დროს იმას ახმარენ, მორიდებით როგორ აუხსნან ოკეანის გაღმელ თუ გამოღმელ „შეშფოთებულებს“ ის, რის შესახებაც კითხვას არც წარსულში და არც ახლა დასვამს ჭკუათმყოფელი, თავმოყვარე კაცი და მასზე პასუხის გასაცემად კი არც არასოდეს შეინუხებს თავს.

ქნესეცში! ებრაელმა დეპუტატმა იოველ ჰასონმა განუცხადა: „ნატომ კოსოვოში 5 ათასი მშვიდობიანი მოსახლე დაბომბა; ერაყში შეჭრისას ამერიკელთა ხელით 27 ათასი ერაყელი დაიღუპა მხოლოდ იმიტომ, რომ ისინი ვითომ საფრთხეს უქმნიდნენ აშშ-ს, ახლა კი თქვენ შეიჭრით უკრაინაში და იქ ფაშისტებს აქეზებთ, ომს აწარმოებთ სამხრეთ-აღმოსავლეთში. ვფიქრობთ, რომ ბრიყვები ხართ! ეს ზღაპრები დაბეჭავებულ ევროპას მოუყვებით!“ — აი, თავმოყვარე და პატრიოტი კაცის პასუხი თავლაფდასმულ და უღირსებო მრჩეველებს. პარლამენტში ნაცდებულებათბი (ანუ ნაცბანდა!) კატეგორიულად მოითხოვენ, ჩვენც დავუწვინოთ სანქციები რუსეთს, როგორც ეს ევროკავშირმა გააკეთაო. ამის მომთხოვნები სურამის ერთ დანესებულეობაში უნდა გავგზავნო (ძალით, ცხადია!), ჭუმანინზე თუ დებდა თავს ჩვენი ხელისუფლება. მაგრამ ამის ნაცვლად, სერიოზული ახსნა-განმარტებები დაიწყეს: იმიტომ ვერ ვუნესებთ სანქციებს, რომ ევროკავშირის წევრები არ ვართო. ევროკავშირის წევრები რომ ვიყოთ, მაშინ — ჰოო...

ეჰ, თავმოყვარეობა სად არის, ნეტავი! შორეულ თუ ახლო მეზობელს იმის უფლებას როგორ მივცემ, ჩემს სამზარეულოში ჩემი ცოლისა თუ დეის საქმიანობაში ჩაეროს და პრეტენზიები წაუყენოს მათ. ასეთი ვინმე ჩემს სამეზობლოში, ცხადია, არ მოიძებნება; ეს ისე ვთქვი, მაგალითისთვის, რადგან ძალიან უპრიანად მომეჩვენა შეშფოთებულ ამერიკელ სენატორებთან დაკავშირებით. გული მიგრძნობს, ვილაც „ქვეშეშფოთებულ“ მეტყვის: ნუთუ არ გავიგონია ქართული ანდაზა: „ბატონს უურჩებოდე, დღე გიმოკლდებოდესო“. გამოგონია, როგორ არა, ჩემო თანამემამულე, მაგრამ ეგ ანდაზა იმდროინდელია, როცა ბატონს „პირველი ღამის“ უფლება ჰქონდა. ახლა თუ იმდროინდელ ანდაზებს მივყევით, კარგად გვკონია საქმე! არადა, შენაირების სიმრავლის გამო, მართლაც მივყევით! აბა, ასე თუ არ არის, როგორ დაუშვა ჩვენმა ხელისუფლებამ „კაზანტიპის“ ფესტივალი ანაკლიაში? ასეა და უარესადაც! მაშინდელი ბატონი თავისი ერთი ყმის ახლადმოყვანილ ცოლს აუპატიურებდა, ახლადდელი ჩვენი დასავლელი პატრონები (თუ ბატონები!) მთელი ერის გაუპატიურებას ცდილობენ. ჩვენი ხელისუფლება კი, ოკეანისგაღმელ და მორიდებულეობისა და მათი აქაური ხელის ბიჭების შიშით, ხალხის გაღვიძლებას არ აპირებს, პირიქით — წყალწყალა სუპში ზანცაც ხშირად ურევს. ერთმა ყოფილმა (თუ ახლანდელმა!) „ერის ბელადმა“ მალაღმოსონების ფანტას-

ტიკური ხელფასების აუცილებლობა ასე აგვიხსნა: მაღალ ხელფასებს იმიტომ ვინაშავთ, რომ კორუფციაში არ ჩაეფლონ და ვინმეზე დამოკიდებულნი არ იყვნენო. მერე რა გამოვიდა აქედან? ჩვენი მთავრობა დამოუკიდებელი გახდა? დამოუკიდებელი კი არა, ევროვილაცა ბაროზუმ თუ ფულემ ერთი რომ დააცემინონ, ამათ შიშით გულები ულევათ და ერთმანეთს ასწრებენ „ხეირისა“ და „ჯანმრთელობის“ დაძახებას. ვაი მაშინ, თუ შემოუბღვირეს. თავზე ნაცარს ნაიყრიან და ტირილ-სლუკუნით შექვლადებენ ევროპატრონებს: ნუ გავვირისხდებით, თქვენი ჭირიმე, ჩვენც ევროპელები ვართ, ნამდვილი ევროპელები და ევროპელებზე უარესებიცო. ახლა ვინმე „გულკეთილი“ კაცი მეტყვის: ეგრე მკაცრიც ნუ იქნები, ხომ იცი, პატარა ერისა და ქვეყნის ხვედრი ეგეთია — ძლიერს უნდა დაემორჩილოსო. კი, ბატონო, ძლიერის სიძლიერე უნდა აღიარო და იქნებ მისი ვასალობაც იკისრო, მაგრამ ეს ღირსების დაკარგვას როდი ნიშნავს. უღირსი კაცი არც ვასაღად უნდოდეს იქნებ სიუზერენს. უღირსის ხვედრი მონობაა, მონობაში ყოფნა კი ნაზრახი სიცოცხლეა მხოლოდ. სწორედ ამგვარ სიცოცხლეზე გვითხრა დიდმა რუსოველმა: „სჯობს სიცოცხლესა ნაზრახსა, სიკვდილი სახელოვანი“. აღარ გვინდა, ვინაშით რუსთაველის შეგონება და ხელი უნდა ავიღოთ ღირსეულ სიცოცხლეზე? ეს გვინდა გავნა?

ანაკლიაში თუ «კაზანტიპის» ფესტივალი გაიგართა, მაშინ ჩვენი ქართული საზოგადოება, დიდი ალბათობით, ეჭვქვეშ დადგება. არა მგონია, ჩვენს ხელისუფლებას ეს არ ესმოდეს, მაგრამ, «კაზანტიპზე» რომ უარი თქვან, დასავლელი ლიბერალები და აქაური ლიბერალისტები შეშფოთდებიან, იმის ეშინიათ, — ე, მანდ, დემოკრატიის ღალატი და რუსეთის მოკავშირეობა არ დაგვანამონო (რუსეთმა ხომ პედერასტების პროპაგანდა აკრძალა, რაც დიდ „ცოდვად“ ჩაუთვალეს მას ჩვენმა ევროპელმა დამრიგებლებმა!).

ვინმე ღირსეული კაცის ღირსეულ საქციელს რომ წაგანყდები ხოლმე, თუნდაც უცხოტომელი იყოს, იმედი მქონდა, იქნება ჩვენშიც გამოჩნდნენ-მეთქი ასეთი კაცები. აი, ამას წინათ სწორედ ასეთი კაცების კაცური ქცევის მოწმეები გავხვდით (ჩვენც და ჩვენთან ერთად მთელი მსოფლიოც). ისრაელსა და პალესტინას შორის გაღვივებულ კონფლიქტში ვინ მართალია და ვინ მტყუანია, არ ვიცი, ის კი ყველამ იცის, რომ ღაზის სექტორში უკვე ბევრი დაღუპულია. ისრაელს ამჯერად მნიშვნელოვანი უპირატესობა აქვს სამხედრო თვალსაზრისით და იმიტომ არაბების დანაკარგები ბევრად მეტია. როგორც ჩანს, აშშ-სა და ევროკავშირს ამჯერად ხელს არ აძლევთ მთელ არაბულ სამყაროში ანტიამერიკული და ანტიევროპული უკმაყოფილების ზრდა და გადაუწყვეტიათ ისრაელის შეჩერება (ისრაელი არაბულ სამყაროში აშშ-ის სატელიტად ითვლება). ჯერ იყო და ამის თაობაზე აშშ-ის პრეზიდენტი ბარაკ ობამა ესაუბრა ნეთანიაჰუს. ამ უკანასკნელმა კი თავისი სტრატეგიული პარტნიორის ინტერესებზე მაღლა თავისი ეროვნული ინტერესები დააყენა და, ხალხურ ენაზე თუ ვიტყვი, არ დაუჯერა „დიდ ბატონს“. მერე კი დანის, შევდეთის, ჰოლანდიის ელჩები და დიდი ბრიტანეთის, იტალიის, უნგრეთის, ავსტრიისა და გერმანიის ოფიციალური წარმომადგენლები ისრაელის პარლამენტის (ქნესეტის) დეპუტატებს შეხვდნენ, რა უთხრეს ევროპულმა ემისრებმა ისრაელელებს, ეს არის საინტერესო. საინტერესო ის არის, რა პასუხი გასცეს მათ

რისთვის მოითხოვენ, ჩვენც დავუწვინოთ სანქციები რუსეთს, როგორც ეს ევროკავშირმა გააკეთაო. ამის მომთხოვნები სურამის ერთ დანესებულეობაში უნდა გავგზავნო (ძალით, ცხადია!), ჭუმანინზე თუ დებდა თავს ჩვენი ხელისუფლება. მაგრამ ამის ნაცვლად, სერიოზული ახსნა-განმარტებები დაიწყეს: იმიტომ ვერ ვუნესებთ სანქციებს, რომ ევროკავშირის წევრები არ ვართო. ევროკავშირის წევრები რომ ვიყოთ, მაშინ — ჰოო... ვის უნდა დაუწვინოთ სანქციები, თქვენი მძინარეობა, ან როგორი სანქციები? ისეთი ხომ არა, სამტრედიის ყოფილმა პრეფექტმა და ახლა პარლამენტის წევრმა ზვიად ძიძიგურმა რომ დაუწვინა რუსეთს (სამტრედიის გაჩერებული რუსეთში მიმავალი სატვირთო ემულონი რუსებს მიაღუდებინა და რუსეთის ეკონომიკას ბლოკადა გამოუცხადა)? ვაი, თქვენს პატრონს! ძიძიგურებისა და მისნაირი ეროვნული მებლოკადების „მორღვეობის“ შედეგად საქართველოს აღარც ეკონომიკა აქვს და, შესაბამისად,

აშშ-ში დააპატიმრეს ერთადერთი ქალი ყვალაჟა კახელი ბოროტმოქმედების სიიდან

ამერიკელმა სამართალდამცველებმა დააპატიმრეს 43 წლის ჯანეტ კილოუ ბარეტო, რომელიც ნაშვილები ორი წლის გოგონას მკვლელობაში ეჭვმიტანილი. ის ქმართან ერთად წლების განმავლობაში იმალდებოდა. წყვილი სხვა გვარით ცხოვრობდა და ხშირად იცვლიდა გარეგნობას.

ცოლ-ქმარი ბარეტოები ქალაქ პორტლენდის (ორეგონის შტატი) ერთ-ერთ სავაჭრო ცენტრში დააპატიმრეს. 2013 წელს ბარეტო ამერიკის ყველაზე ძებნილი 15 ბოროტმოქმედის სიაში მოხვდა. მისი ადგილსამყოფელის შესახებ ინფორმაციის მიწოდებისთვის აშშ-ის ხელისუფლებამ ჯილდოდ 25 ათასი დოლარი დაანწესა.

ბარეტო 2008 წლის მაისში დააპატიმრეს ნაშვილები გოგონას მკვლელობის გამო. ნახევარი წლის შემდეგ ის გირაოს საცვლოდ გამოუშვეს, ამის შემდეგ კი იმალდებოდა.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ლონდონის „მეცნიერების მუზეუმი“ ეგვიპტის ფარაონთა მე-18 დინასტიის კოსმეტიკურ საშუალებათა კომპლექტი ინახება. სწორედ მისი გამოყენებით მუზეუმი „ეგვიპტური სტილის“ კოსმეტიკის მასტერკლასი ჩატარდა. „ეგვიპტურ სახელ“ კი ორბანიზატორებმა მოდელი ფლივ დრანივერი შეარჩიეს.

მაკიაჟი არის ერთ-ერთი საშუალება იმისათვის, რომ ხაზი გაუსვას სილამაზეს, ნაკვებებს ან გარკვეული კორექცია შეიტანოს მასში. გავრცელებულია მოსაზრება, რომ პირველად კოსმეტიკური საშუალებები ეგვიპტეში გამოიგონეს. ეგვიპტის სახელგანთქმულმა დედოფალმა კლეოპატრამ პირველად შეიღება თვალები და ნაისვა ტუჩის საცხი.

ყველაფერი მაკიაჟის შესახებ

ეგვიპტურ მაკიაჟში განსაკუთრებული ყურადღება თვალს ექცეოდა: სპეციალური ჩხირისა და სქელი შავი სითხის მეშვეობით თვალებზე კონტურს იკეთებდნენ. სახისთვის ტონალობის მისაღებად კი იყენებდნენ ყვითელ და წითელ ფანჯინას. სხვათა შორის, კლეოპატრა, იმისათვის, რომ ტუჩებისთვის მაცდუნებელი, წითელი შეფერილობა მიეცა, დანაყილი მონითალო ხოჭოების ნარევით სარგებლობდა.

წესრიგებს ნიშნავს. სხვათა შორის, თანამედროვე კოსმეტიკის მრავალი პროცედურა სწორედ უძველესი დროიდან იღებს სათავეს. მაგალითად, სხეულზე არასასურველი თმების მოსაცილებლად კოსმეტიკურ სალონებში ამჟამად იყენებენ „შუგარინგის“ მეთოდს, რომელსაც შაქრის ეპილაციასაც უწოდებენ. მსგავს პროცედურას ხანგრძლივი ისტორია აქვს: გამოშვარ შაქარს უმატებდნენ ლიმონის წვენს და ისევამდნენ კანზე. მიღებული ეფექტი ძალიან ჰგავდა დღევანდელ შედეგებს. ოღონდ, დღემდე უცნობია, ვინ მოიფიქრა ეპილაციის ეს საშუალება — ნეფერტიტიმა თუ თავის ათენელმა.

ლური ინსტრუმენტები და საშუალებები თავის მოსავლელად და გასალამაზებლად. დედოფალ ხათშეფსუტის სამარხის გათხრისას სილამაზის სალონი აღმოაჩინეს: უამრავი ჭურჭელი არომატული ზეთებით, საღებავები, ნიღბები, მონყოილობა თმის დასახვევად, პემზა და საღებავი ფეხის ფრჩხილებისთვის. ხანგრძლივი ისტორიისა და მდიდარი გამოცდილების მიუხედავად, შუა საუკუნეების ევროპაში კოსმეტიკას სერიოზული მონინალმდეგებიც ჰყავდა: მას სატანის გამოგონებად თვლიდნენ და ანათემასაც კი გადასცეს. მაგრამ ამ ფაქტმა მისადმი ინტერესი ვერ გაანელა. იგი განაგრძობდა მშვენიერი სქესის ნარმომადგენელთა გონებისა და გულის დაპყრობას. აღსანიშნავია, რომ ევროპამ უდიდესი წვლილი შეიტანა კოსმეტიკის განვითარებაში.

ეგვიპტელებმა გამოიგონეს პირველი კოსმეტიკური პროდუქტი, რომელიც საკმაოდ მიახლოებული იყო დღევანდელ მაღალხარისხიან კოსმეტიკასთან. მას შეეძლო სახის ნაკლოვანებების დაფარვა და კანისთვის პრიალა ზედაპირის უზრუნველყოფა. ძველად ქალები თვალის შესაღებად და მწვანე ასანთსაც კი იყენებდნენ.

ჩვენს წ. აღ.-მდე V-IV საუკუნეებში ბერძენი ქალბატონები კოსმეტიკურ ფხვნილებად დანაყილ პარკოსან მცენარეებს, ფქვილსა და ცარცს იყენებდნენ. ბაგეებს იღებავდნენ წითელი საღებავით, რომელსაც ბალახისმჭამელი მწერის — ბუჟუნდისგან ამზადებდნენ. ნაშნამებს მურით იღებავდნენ, მათ დასაფიქსირებლად კი ფიჭვის ფისისა და კვერცხის ცილის ნარევის ხმარობდნენ. ამავე პერიოდში განეკუთვნება ძალზე საინტერესო ნაშრომი „ტრაქტატი სილამაზის შენარჩუნების შესახებ“, რომელიც იმ დროისთვის ცნობილ კურტიზან ქალს — ასპაზიას ეკუთვნოდა. სამართლიანობა მოითხოვს, აღინიშნოს, რომ მანამდე შედგენილი კლეოპატრას წერილობითი რეკომენდაციების კრებული, სახელწოდებით „მალამო კანისთვის“, რომელიც თავის სწორად მოვლას ეხება. ეს წარმოადგენს რამდენიმე მეტრის სიგრძის პაპირუსს, რომელზე ჩამოთვლილი რჩევებიც კოსმეტიკის სამყაროში დღესაც პოპულარობით სარგებლობს.

ღღას კოსმეტიკის შეადგენლობა მაგარად კონტროლდება და ზიანი, რას მისთან შეიძლება მიიღო, მინიშნებაა დაყვანილი. თუმცა ჯერ კიდევ არსებობს კოსმეტიკური ნაწარმი, რომელიც კანისათვის არც თუ სასარგებლოა

ეს რჩევები ზოგადაა, მაგრამ მიზნად ისახავს ქალბატონებისთვის თავის მოვლის შესახებ ელემენტარული ინფორმაციის მიწოდებას. აი, რამდენიმე რჩევა: **თმა უფრო სქელი გვიძნება, თუ გამოვიყენებთ ნერვულ და დაჭრილი დორის ქაღალდს (მცენარეა) მომზადებულ ნიღბს;**

შავი გაზელის (ცხოველია) დანაყილი რქებისა და ზეთის ნარევი კარგია საფეთქლებთან გაჩენილი ქალარისთვის. რქა შეგიძლია შეეცვალო ვირის ლვიძლით.

სხეულიდან არასასურველი თმების მოსაშორებლად საჭირო პასტის მომზადების წესი: ფრინველის სკორუს შევურიოთ წერილად დაქუცმაცებული ცხოველის ძვლები, ნეკერჩხლის წვენი, მუხის ფისი და გახეხილი კიტრი.

ნაოჭების საინალმდეგო ნელსაცხები ათენელმა პეტერა ქალმა ფრინამ გამოიგონა. კრემის შემადგენლობაში შედიოდა ვირის რქა. ცნობილია, რომ ნერონის მუელე პოპეა ვირის რქისგან მომზადებულ აბაზანებით სარგებლობდა. როდესაც პოპეა სადმე მიემგზავრებოდა, ყველგან თან მიჰყავდა მდიდრი ვირების ჯოგი. უნდა აღინიშნოს, რომ ეს ინგრედიენტი კოსმეტიკაში დღემდე გამოიყენება.

ჩინეთის იმპერატორთა მეუღლეები კი ახალგაზრდულ კანს იმით ინარჩუნებდნენ, რომ დღეში ორჯერ სახეზე მასაჟს იკეთებდნენ ნატურალური აბრეშუმის ნაჭრით. ბოლო პერიოდში მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ აბრეშუმის სახეზე ზემოქმედების დროს წარმოიქმნება სტატიკური ელექტრობა, რომელიც ასტიმულირებს კანის რეგენერაციას.

რამდენად გასაკვირიც უნდა იყოს, მხოლოდ ქალებს როდი შეჰქონდათ თავიანთი წვლილი კოსმეტიკოლოგიის განვითარებაში. ამ თემის მიმართ არც სწავლული მამაკაცები იყვნენ გულგრილინი. მაგალითად, ჰიპოკრატე ამზადებდა განსაკუთრებულ ნელსაცხებებს და სამედიცინო საშუალებებს არა მარტო ნაოჭების გასაშლელად და დამტკნარი კანის გასაახალგაზრდავებლად, არამედ პირიდან ცუდი სუნის გასაქრობადაც, თუმცა მისი რეცეპტები დღეს ცოტა უცნაურად და არაცივილიზებულად გამოიყურება. მისი რეკომენდაციით, ახალგაზრდული იერის შესანარჩუნებლად უნდა გამოიყენოთ ზეთისუნის ზეთის, წითელი ლენისა და ხვლიკის ლვიძლის ნაზავი.

უძველესი დროიდან დიდი ყურადღება ეთმობოდა დეკორატიულ კოსმეტიკასაც. ძველ ეგვიპტეში უდიდეს სირცხვილად ითვლებოდა, თუ ადამიანი ხალხში შეუღებავი გავიდოდა. ეგვიპტელთა მაკიაჟში განსაკუთრებული ყურადღება თვალს ექცეოდა. თვა-

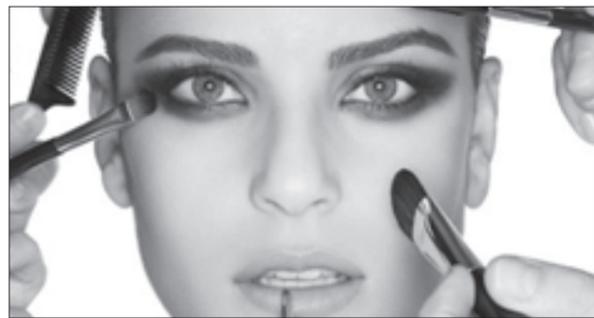
ლებზე სპეციალური ჩხირით და სქელი შავი სითხის მეშვეობით კონტურს იკეთებდნენ. ამავე მიზნით საუკუნეების მანძილზე მწვანე ფხვნილსაც იყენებდნენ. ჯერ კიდევ შორეულ წარსულში გამოიგონეს სპეცია-

ქველ ეგვიპტეში უდიდეს სირცხვილად ითვლებოდა, თუ ადამიანი ხალხში შეუღებავი გავიდოდა. თვალებზე სპეციალური ჩხირით და სქელი შავი სითხის მეშვეობით კონტურს იკეთებდნენ. ამავე მიზნით საუკუნეების მანძილზე მწვანე ფხვნილსაც იყენებდნენ.

მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე კვირადღიერი კოსმეტიკური ინდუსტრია გულგულს ექსპრესიონისგან მზადდება. მას იყენებდნენ იაკონელი მსახიობი კაპუკი და ბეიბები მაკიაჟის სქელი ფენის ჩამოსაშორებლად. ის ასევე „ბამაბრწყინებელ“ საშუალებას წარმოადგენდა. მისი შექმნა დღესაც შესაძლებელია ინგლისში სულ რაღაც 135 ფუნტად.

ქრონოგრაფი
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მედ ჩქმალავს ქალის ლირსებებს. ასე რომ არ მოხდეს, აუცილებელია მაკიაჟის ნესების ცოდნა.

ერთ-ერთი ყველაზე გამრცელებული შიშველი არასწორად წასმა. სქლად წასმული ტონალური კრემი სახეს ნილავს ამსგავსებს. სწორად წასმული ტონალური სახეზე შესამჩნევი არ უნდა იყოს, მაგრამ წარმატებით უნდა ნილავდეს ყველა ნაკლს. კრემის წასმამდე აუცილებლად გაისუფთავეთ სახის კანი, კრემი წაისვით თხლად, კიდევ ისე გადაასწორეთ, რომ არ ჩანდეს გამყოფი ხაზი. სახის ფერი კისრისგან არ უნდა განსხვავდებოდეს. სახის კანისა და ტონალური კრემის ფერი ერთმანეთს უნდა ემთხვეოდეს. განსხვავებული ელფერი შეიძლება გამოიყენოთ მხოლოდ მაშინ, როდესაც სახის გარკვეული ნაწილის ჩამუქება გვჭირდება.

მეტად გამრცელებული შიშველია მკვეთრი ნიშნული ლოყები და დიდი რაოდენობით პუდრი. მკვეთრი რუჯი აბერებს, ხოლო ბევრი პუდრი კანის გამომშობას იწვევს.

სახეზე პუდრი უნდა წავისვით ზემოდან ქვემოთ. ასე კანი აბრუნდება ელფერს შეიძენს. სახლის პირობებში უმჯობესია ვისარგებლოთ ფხვიერი პუდრით, მისი თანაბრად წასმა ბევრად უფრო ადვილია. მაკიაჟის კორექციისთვის გამოადგებათ კომპაქტური პუდრი, მაგრამ მისი თანაბრად წასმა რამდენადმე უფრო ძნელია, ამიტომ ის საგზაო ვარიანტად შეიძლება გამოიყენოთ. მას ღრუბლით ისვამენ. რამდენიმე გადასმა და კანი თითქოს ცოცხლდება.

შუბლის შუა ნაწილს, ცხვირსა და ნიკაპს O-ზონას უწოდებენ. ამ ადგილებში ბევრი საოფლე და ცხიმოვანი ჯირკვავალია, ამიტომ მასზე რამდენიმეჯერ უნდა გადავატაროთ ფუნჯი. ფხვიერ პუდრს ბუმბულის სპეციალური ფუნჯით ისვამენ. ის კანს ჰაეროვანს აჩენს, თავად პუდრი კი შეუმჩნეველი რჩება.

არანაკლებ მნიშვნელოვანია თვალის მაკიაჟი. აქ შეცდომა ჩრდილების ფერის არასწორი შერჩევით გამოიხატება. თვალის შეღებვისას

უნდა გვახსოვდეს: ჩრდილი თვალის ფერის მიხედვით უნდა შევარჩიოთ, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ მათი ფერი ემთხვეოდეს თვალის ფერს — ამ შემთხვევაში თვალის მაგივრად დიდი ფერადი ლაქა გამოჩნდება. ჩრდილის მიზანი თვალის ფერის ხაზგასმა და არა მასთან შერწყმა.

ლურჯმა და რუხმა ჩრდილებმა შეიძლება სახე გაუსვას თვალის ქვეშ არსებულ მუქ რგოლებს. ამ ფერების გამოყენება შეიძლება, უბრალოდ უნდა დავიცვათ ზომიერება და სწორად შევარჩიოთ ფერი.

თვალის კონტური მთლიანად უნდა მოვხაზოთ, წინააღმდეგ შემთხვევაში თვალი უფრო პატარა გამოჩნდება, ხოლო მაკიაჟი — დაუსრულებელი.

ტუჩების მაკიაჟის დროს გავრცელებული შეცდომაა ტუჩისმეტად მკვეთრი ფერის საცხი. ტუჩების მაკიაჟის დროს ფანქარი არ უნდა იყოს საცხზე მუქი. კონტური უნდა წავისვით თანაბრად, ტუჩის ბუნებრივ საზღვარზე და არა მის გარეთ.

შესაძლოა, მთელი ცხოვრება იყენებდეთ დეკორატიულ კოსმეტიკას, მაგრამ ბოლომდე არ იცოდეთ მისი შესაძლებლობები. სპეციალისტები გვირჩევენ, თუ ხელთ არ გაქვთ მოცულობის მიმცემი ტუჩი, გამოიყენოთ ჩვეულებრივი ფხვიერი პუდრი. პუდრი მიიფრქვით წამწამებზე, შემდეგ წაისვით ტუჩი — წამწამები უფრო ხშირი და ფუფუნა გამოჩნდება. გამოხედვა უფრო გამჭოლი და მბრწყინავი რომ გახდეს, გამოიყენეთ თეთრი სადაფისფერი ჩრდილი, რომელსაც წაისვით თვალის შიდა კუთხეში, ზედა და ქვედა ქუთუთოზე ასო V-ს ფორმით.

მოშვებულ, დაღლილ კანს სიხალისე შეჰმატეთ მაკიაჟის წასმამდე, რისთვისაც ლიმონის წვენი აურიეთ წყალში (წვენი წყალზე ნაკლები უნდა იყოს) და წაისვით სახეზე. მიღებული ეფექტი უტოლდება ძვირადღირებული ლიფტინგ-საშუალებების მოქმედებას. თვალის კუთხეში დასვით პანანინა, წითელი წერტილი, ამისთვის ფუნჯი და პომადა დაგჭირდება.

14 შვილის მარტოხელა დედას ჭუდ დედობაში აღანაშაულებენ

39 წლის ნადია სულემანი, რომელსაც მსოფლიო

„ოქტოდედის“ სახელით იცნობს, 14 შვილს მარტო ზრდის. მაგრამ, როგორი დედაა, ეს ცალკე საკითხია, რადგან მას ხშირად კიცხავენ სხვადასხვა არაადეკვატური ნაბიჯის გამო და აღანაშაულებენ, რომ შვილები სახელის მოსახვეჭად გააჩინა.

ნადია რამდენიმე წლის წინ გადაწყვიტა, ანჯელინა ჯოლის დამსგავსებოდა და რამდენიმე პლასტიკური ოპერაცია გაიკეთა. ძირითადად, მკერდი და ტუჩები გაიდიდა, სახის ნაკვთებიც შეიცვალა და მსოფლიოს გააცნო თავი, როგორც ანჯელინა ჯოლის ორულმა, თუმცა ეს არ აღმოჩნდა მისთვის საკმარისი.

1996 წელს გათხოვდა და, სანამ ქმართან ცხოვრობდა, ხელოვნური განაყოფიერებით მოასწრო სამი შვილის გაჩენა. მერე ქმარს გაეყარა და ამ ბავშვებს კიდევ სამი მიუმატა. როდესაც მისი უფროსი შვილების ასაკი 2-დან 7 წლამდე იყო, სწორედ მაშინ დაგეგმა „გრანდიოზული პროექტი“ — 8 ტყუპის გაჩენა. მშობიარობის შემდეგ იგეგმებოდა რეალური შორეული ჩვენება, რომელიც ნადიასა და მისი 14 შვილის ცხოვრებას ასახავდა.

ნადია მთელი ორსულობის პერიოდში იღებდა ფოტოებს, მონაწილეობდა სხვადასხვა გადაცემაში, საბოლოოდ წარმატებით იმშობიარა და ახალშობილებს, ისევე, როგორც მის უფროს შვილებს, ბიბლიური სახელები დაარქვა, თუმცა რვავეს მეორე სახელი ერთნაირი აქვს — ანგელოზი.

მოგვიანებით, როგორც „პროექტი“ ივარაუდებოდა, საბუთები შეიტანა ბრენდის — „ოქტოდედის“ დასარეგისტრირებლად და რეალური შორეული გადაცემა კონტრაქტსაც მოაწერა ხელი. თუმცა მერე აღიარა, რომ საკუთარი ძალები ვერ გათვალა... „ყველაფერი გააფუჭე, ჩემს შვილებსაც დაუფუგრი ცხოვრება... ნეტავ, რაზე ვფიქრობდი? რა გავაკეთე? მაგრამ ძლიერი უნდა ვიყო“, — თქვა მან.

ნადიას არა მხოლოდ ამდენი შვილის მოვლა გაუჭირდა, არამედ მუქარასაც ვერ გაუძლო საზოგადოების იმ წარმომადგენელთა მხრიდან, რომელთაც მიაჩნდათ, რომ ამდენი შვილი მხოლოდ და მხოლოდ ანგარების მიზნით გააჩინა.

როცა მისი ამბავი გაცხადდა, იმ ექიმს, რომელმაც ნება დართო, რვა ტყუპი გაეჩინა, ლიცენზია ჩამოართვეს, ხოლო კლინიკა, რომელშიც ხელოვნური განაყოფიერება მოხდა, სერიოზულად დააჯარიმეს.

ახლა ნადია თავის 14 შვილთან ერთად ცხოვრობს. მათ-

გან სამს ჯანმრთელობის პრობლემები აქვს და ინვალიდობის შემწეობას იღებს. გართან ერთად ცხოვრობს. მათ-

უჭირს და სხვადასხვა პროვოკაციაზე თანხმდება ამის გამო. ბოლო პერიოდში სტრიპტიკლებში ცეკვავდა, რათა

ფული ეშოვა, მერე გადასახადებისგან თავის არიდებაში დაადასაშაულეს და კინალამ ციხეშიც მოხვდა.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბრაიის სანიმალელო ნაყინი

ამერიკულმა კომპანია Jenis Splendid Ice Creams-მა, რომელიც ნაყინის ანარმობებს, ორიგინალური დესერტი შექმნა. ახალი ნაყინი თავის, პექტინს, ნაღებს, ასევე ფორთოხლისა და ლიმონის წვეს შეიცავს. მის შემადგენლობაში შედის ბურბონი და ნინაკა. თავლი სიმწარეს ანიტრალებს. დესერტი შეიცავს გრიპის სამკურნალოდ შეუცვლელ ვიტამინ C-ს, ხოლო ნინაკა სუნთქვას გაადვილებს. გემრიელი ნამალი თებერვალ-მარტის პერიოდში 12 დოლარად გაიყიდება.

ქასმა აღმოაჩინა, რომ ქალი ყოფილა

ჩინელმა მამაკაცმა ექიმს მუცელში ტკივილების გამო მიმართა. გაირკვა, რომ სინამდვილეში ის ქალი ყოფილა.

როცა მისი ტკივილები სხვაგვარად ვერ ახსნეს, პაციენტს ჩაუტარდა ტომოგრაფიული გამოკვლევა, რამაც საშვილოსნო და საკვერცხეების არსებობა გამოაშკარავა. პაციენტი დაქორწინებულია და ამტკიცებს, რომ ჯანსაღი სექსუალური კავშირი აქვს ცოლთან, რასაც ექიმები სკეპტიკურად უყურებენ. იგი ცდილობს, ექიმებს დაუმტკიცოს, რომ

მამრია, ხოლო მთელი წყება მედიკოსებისა საპირისპირო აზრზე დგას. როგორც გაირკვა, სარძევე ჯირკვლები იწვევდა პიპერულასტიას, რომლის შედეგადაც მამაკაცის ჰორმონები გამოიშვებოდა ორგანიზმში. ჯირკვალი ამოჭრეს, მაგრამ რომელი სქესის წარმომადგენლად სურს დარჩენა პაციენტს, ჯერ ცნობილი არაა.

თურქ ქალებს სიხილი აუკრძალეს

თურქეთის პრემიერმინისტრის მოადგილე ბულენტ არინცი თვლის, რომ ქალებმა საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებში ხმამაღლა არ უნდა გაიციონ.

ამასთან, არინცი ფიქრობს, რომ ქალებს უნდა აიძულონ, ტელეფონზე „უსარგებლო“ საუბარი შეწყვიტონ. ის სატელევიზიო პროგრამებში „მორალურ გარყვნილებაში“ სდებს ბრალს და თვლის, რომ სატელევიზიო სივრცე თინეიჯერებს სექსზე დამოკიდებულს ხდის. პრემიერმინისტრის მოადგილე მიიჩნევს, რომ თურქებმა საკუთარ ღირებულებებს უღალატეს და ყურანის თავიდან აღმოჩენა სჭირდებათ. მან არც თურქი მამაკაცები დაინდო; არინცი თანამემამულეებს მოუწოდებს, რომ არ იქცნენ კაცებად, რომელთაც ქა-

ლებთან ხანმოკლე სექსუალური ურთიერთობები იზიდავთ. თურქი პოლიტიკოსის აზრით, თურქი ქალსა და მამაკაცს სირცხვილისა და პატიოსნების გრძობა სჭირდება. მას ყველაზე მეტად ნერვებს ახალგაზრდა თურქი ქალები უშლიან. „სად არიან ჩვენი გოგონები, რომლებიც ნიტილდავოდან, თავს დაბლა სრიდენ და თვალაუბს გვარიდავადან, როდესაც სახეში შეხვდებიან?“ — ამბობს ის. განცხადებას თურქეთის პრემიერმინისტრი რეჯეფ თაიფ ერდოღანი „ტვიტერის“ საშუალებით გამოუხმაურა;

ერდოღანის აზრით, „თურქეთის ქალების სიცილი სჭირდება, რათა მათი ბედნიერება მოისმინოს“. მართალია, თურქეთი სხვა მუსლიმანურ ქვეყნებთან შედარებით ქალთა უფლებების დაცვის კუთხით მეტად პროგრესულია, მაგრამ კვლავ რჩება გადაუჭრელ პრობლემად ღირსების გამო მკვლელობა ან ოჯახური ძალადობა.

ფასტფუდი — საავადყოფოს სანოლით

აშშ-ის ქალაქ ჰემპტონის მცხოვრები ფასტფუდში საავადყოფოს გორგოლაჭებიანი სანოლით მარტო მივიდა. მამაკაცი სანოლზე პირდაპირ იწვა და მასზე სპეციალური ღვედები იყო მიმაგრებული. თვითმხილველებმა მამაკაცი დაინახეს და ვიდეოც გადაიღეს. ფასტფუდის მოყვარული ტროტუარზე მოხერხებულად მოძრაობდა.

რას შევჭამთ 2050 წელს?

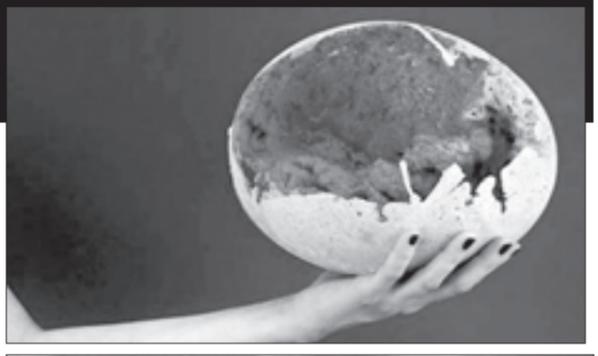
მეცნიერებმა უკვე დაამტკიცეს, რომ ჩვეულებრივი ჰამბურგერი შეიძლება მივიღოთ ლაბორატორიაში ძროხის სულ რამდენიმე უჯრედის საშუალებით. შესაძლებელია, ძალიან მალე დადგეს ისეთი დრო, რომ ჩვეულებრივი კვების პროდუქტები, რომლებსაც ჩვენ ყოველდღიურად ვხედავთ სასაღილო მაგიდაზე, მიღებული იქნება სოფლის მეურნეობის გვირდის ავლით.

დიზაინერმა ჯონა შმეერმა თავისი პროექტის ფარგლებში სცადა, ეჩვენებინა, თუ როგორ შეიძლება გამოიყურებოდეს ჩვენი საკვები უახლოეს მომავალში. მან შექმნა შვიდი სხვადას-

ხვა პროდუქტი, რომლებსაც თეორიულად შეუძლია სავსებით დააკმაყოფილოს ადამიანის მოთხოვნილება მისი არსებობისათვის საჭირო ნივთიერებებით, კერძოდ: ნყლით, ვიტამინებით, უჯრედისით,

საქაროზით, ცილებით, ცხიმებითა და მინერალებით. ბიოპლასტიკის უჯრედებს, რომლებიც სავსეა ცოცხალი ფერმენტებით, შეუძლია მოახდინოს ცოცხალი უჯრედების იმიტაცია და გამოიშვავოს საჭირო ნივთიერება ხელოვნური ფოტოსინთეზის გზით. დიზაინერი შთააგონა ცოტა ხნის წინათ გამოქვეყნებულმა სამეცნიერო გამოკვლევებმა, რომელშიც აღწერილი იყო, რომ შესაძლებელია, მივიღოთ „პლასტიკური უჯრედი“, რომელსაც შეეძლება ქიმიური რეაქციის განხორციელება.

გამოკვლევის ავტორები თვლიან, რომ მომავალში ისინი შეძლებენ ბიოპლასტიკური უჯრედის შექმნას, რომელიც გარეგნულად ნამდვილ უჯრედს ემგვანება და ისევე იფუნქციონირებს, როგორც ბუნებრივი. „ეს სუფთა კონცეპტუალური პროექტია, მაგრამ დღესდღეობით ტექნიკურად შეუძლებელია, ეს კონცეფცია რეალურად ვაქციოთ, — ამბობს ჯონა შმეერი, — თუმცა 40-50 წლის შემდეგ ტექნიკური პროგრესი იმდენად წავა წინ, რომ ეს იდეა აბსურდულად სულაც აღარ მოგვეჩვენება“.

დიზაინერის მიზანს წარმოადგენს, გვაჩვენოს, რომ ხელოვნური პროდუქტების საკვებად გამოყენება ისევე სასიამოვნო იქნება, როგორც ბუნებრივისა. ღრუბლისმაგვარი თეთრი პროდუქტი, რომელიც უზარ-

ჩრდილი კეკელი

ქალი იძულებული გახდა, მკერდის ზომა დაეპატარაებინა — ორი წლის განმავლობაში მისი მკერდი ცხრა ზომით გაიზარდა. დასავლეთ მიდლენდის მცხოვრები შერონი ყვება, რომ მკერდის გაზრდა საშვილოსნოს ამოკვეთამ გამოიწვია. ასეთმა მატებამ ქალს ზურგსა და კისრის არეში ისეთი ტკივილები გაუჩინა, რომ მოსახსნელად მორფინის მიღება უხდებოდა. შერონს ოპერაციის შემდეგ 6 კილოგრამი მასა მოაშორეს.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

უხელო დაღა-შვილი ყველაფერს ფეხებით აკეთებს

ბევრისთვის საოჯახო საქმეები მოსაბეზრებელი და რთულია. ამ 35 წლის დედისთვის კი ისეთი რამეები, როგორცაა ვახშმის მომზადება, რეცხვა და დალაგება, თითქმის შეუძლებელი უნდა იყოს, რადგან ლინდა ბანონი უხელო დაიბადა, იშვიათი დაავადების — პოლტორამის სინდრომის გამო, რომელიც ძვლების ზრდაზე მოქმედებს და გულის დაავადებებს იწვევს. მაგრამ ქალმა შეზღუდულ შესაძლებლობებს უფლება არ მისცა, მისი ცხოვრება დაენგრია და ისწავლა, ყველაფერი ფეხებით ეკეთებინა.

ეს უნარი გადასცა მან თავის ვაჟს — ტიმისაც, რომელიც ამავე დაავადებით გაჩნდა. როგორც დედა, ბიჭიც არ აპირებს ავადმყოფობას დაემორჩილოს. ტიმის შეუძლია ცურვა, რეგულარულად ვარჯიშობს და ვიდუროთამაშებითაც ერთობა, როგორც მისი ასაკის სხვა ბავშვები.

კონსტრუქტორებით თამაშობს და ფეხების დახმარებით ოთახსაც ალაგებს... ექოსკოპიაზე გავიგე, რომ ისიც უხელო დაიბადებოდა. რა თქმა უნდა, ძალიან ვინერვიულე, შემეშინდა, მაგრამ ყველაფერი გავაკეთე, რომ შეძლებისდაგვარად ნორმალური ცხოვრებით ეცხოვრა.

მიმართ რაიმე განსაკუთრებული დამოკიდებულება? — იხსენებს ლინდა. სკოლის დამთავრების შემდეგ ლინდა დაწყებითი კლასების მასწავლებელი გახდა. მერე გაიცინო მომავალი ქმარი რიჩარდი, რომელსაც 2004 წელს გაჰყვა ცოლად. როცა ტიმი გაჩნდა, ექიმებმა მშობლებს უთხრეს, რომ ბავშვს თავისი ძირითადი პრობლემის გარდა, გულზეც ჰქონდა პრობლემები. ახალშობილი ორი თვე საავადმყოფოში იწვა, სანამ სახლში წაყ-

ვანის ნებას დართავდნენ. რომ ნამოიზარდა, დედამ თავისი უნარები მასაც გადასცა. **„მასწავლე, როგორ უნდა ეჭიროს ფეხით კბილის ჯაბრისი და სხვა ნივთები. ზურგზე დაწოლილი ცურავს, ფეხების გამოყენებით. ხანდახან გულს სტკივა, რომ ზოგიერთი რამის ვერ აკეთებს, მაგალითად, ვალონიკადით რომ ვერ სეირნობს, მაგრამ არასდროს დიდხანს არ მიჰყვება ეს წუხილი“.**

უხელო მესიჯები

პოლონელი მღვდელი, მამა მარიან რეიჯჩელი იაროსლავიდან, რომელმაც თინეიჯერ გოგონაზე ეგზორციზმის რიტუალი ჩაატარა, ამტკიცებს, რომ ეშმაკი მესიჯებით ეკონტაქტება.

როგორც მღვდელი ამბობს, მან გოგონას სულიდან ეშმაკის გამოდევნისას ნარეზებულ განიცადა და მას შემდეგ სიძულვილით სავსე მესიჯებს იღებს. მარიანი ფიქრობს, რომ დემონი შეპყრობილ თინეიჯერს იყენებს, რათა მას თავს დაესხას და ამას მობილურის დახმარებით აკეთებს. **„ამ ტექსტების ავტორი გოგონა სული, რომელსაც გოგონას სული ჰყავს შუაყრობილი“**, — ამბობს მღვდელი. როგორც დასავლური მოცემები ნერენ, მღვდელს მსგავსი შინაარსის ტექსტები მისდის: **„ის ამ ჯოჯოხეთიდან არ ამოვა. ის ჩამოვა. ვინც მისთვის ილოცავს, მოკვდება“**; **„მოკვდა მძაღვაკალი. თავს ვერ გადაიარჩინ, იღიროთ. პათიტიკორო ბეპაორო მძაღვაკალი“**. მარიანი ამბობს, რომ გოგონა უდავოდ შეპყრობილია და დახმარებას საჭიროებს.

ფასდაკლება გლობალური სიღატაკის

აშშ-ში, ჩრდილოეთ კაროლინის შტატში, რესტორან Mary's Gourmet Diner-ის ხელმძღვანელი კლიენტებს, რომლებიც ჭამის წინ ლოცულობენ, 15%-იან ფასდაკლებას სთავაზობს. დაწესებულების მფლობელი მერი ჰაგლენდი აცხადებს, რომ ეს არა ყოველთვის, არამედ რესტორნის პერსონალის შეხედულების მიხედვით ხდება.

მერი ჰაგლენდმა განაცხადა, რომ მსგავსი პრაქტიკა რესტორანში უკვე რამდენიმე წელი არსებობს. **„არასდროს მითქვამს, რომ ეს, როგორც წესი, ისა უნდა ყოფილიყო, მაგრამ თუკი ვხედავ, რომ ვიღაც ლოცულობს ჩემს რესტორანში, მისდავამ პატივისცემასა და მაღალირებას ფასდაკლებით გამოვხატავ“**, — ამბობს რესტორნის მფლობელი.

Small Coffee	\$1.50
Small Orange Juice	\$1.50
Small Strawberry Donut	\$1.50
Small Coffee	\$1.50
Small Tea	\$1.25
Subtotal	\$40.50
10% Tip (Paying in Public)	(\$6.07)
Tax	(\$6.07)
Total Taxes	\$2.32
Grand Total	\$54.86
Amount Due	\$54.86

გაუფა და სიმსივნისგან განკურნა

„ჩემმა შვილმა, რომელიც ჯერ არც იყო გაჩენილი, გადამარჩინა“, — ამბობს ალტაცებული დედა — ბრიტანელი ნიკოლა ველერი. ქალს საშვილოსნოში აღმოუჩინეს სიმსივნე. გადიოდა მკურნალობის კურსს და უკვე სარისკო ოპერაციისთვის ემზადებოდა.

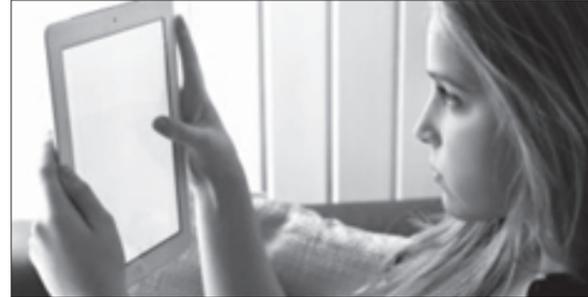
როდესაც საავადმყოფოში მივიდა, გაირკვა, რომ ორსულობის მეშვიდე კვირაში იყო. არადა, ნიკოლა არ აპირებდა ბავშვის ყოლას და თავს იცავდა, კონტრაცეპტივებსაც კი სვამდა. შედეგად, იმ ჰორმონების წყალობით, რომლებსაც ქალის ორგანიზმი გამოიმუშავებს ორსულობის დროს, სიმსივნე განადგურდა. ესეც გამოკვლევის დროს აღმოაჩინეს გოცებულმა ექიმებმა.

„ეს ნამდვილი საოცრებაა. თავად ორსულობაც საოცრება იყო, მე ხომ არ ვაპირებდი შვილის გაჩენას. მაგრამ ჩემმა ჯერ არ გაჩენილმა შვილმა რომ განმკურნა, ეს ნამდვილი სასწაულია“, — ამბობს ნიკოლა. როდესაც სიმსივნე აღმოუჩინეს, ექიმებმა მაშინვე ამ-

ქალი «ფეისბუქს» სასამართლო უჩივის

მერიემ ალი სოციალურ ქსელ „ფეისბუქისგან“ 123 მილიონი დოლარის კომპენსაციას ითხოვს, რადგან მათ არ ნაშალეს ფოტოები, რომლებიც მისმა ძველმა მეგობარმა აუტვირთა „ფეისბუქზე“. ფოტოებზე ალი ფოტოშოპით იყო გაშიშვლებული. სასამართლო სარჩელში წერია, რომ ალის მეგობარმა ადელ შაჰ ხანმა შექმნა ყალბი პროფილი და ატვირთა ქალის ფოტოშოპში დამუშავებული შიშველი ფოტოები, რითაც მოხდა ალის დისკრედიტაცია.

ალი აცხადებს, რომ „ფეისბუქს“ სწრაფი რეაგირება არ ჰქონია, მიუხედავად იმისა, რომ მან ფოტო მრავალჯერ დაარეპორტა. მიზეზი, რატომაც 123 მილიონს ითხოვს დაზარალებული, არის ის, რომ მისი ფოტოები, სავარაუდოდ, მილიარდ 23 მილიონმა „ფეისბუქის“ მომხმარებელ-

მა ნახა, ამიტომ ქალი თითო შემთხვევიდან 10 ცენტით დაჯარიმებას ითხოვს. ალის ადვოკატი მიჩინეს, რომ სიტუაცია ძალიან სერიოზულია, რადგან „ფეისბუქი“ ალის საჩივარს სერიოზულად არ მიუდგა, რის გამოც მოხდა მისი უფლებების შელახვა.

მსოფლიო პერიოდიკის ყურადღების ცენტრში რუსეთის წინააღმდეგ დაწესებული სანქციების პრობლემასთან ერთად პუტინის მიერ განხორციელებული კონტროლები მოექცა. ამ დაპირისპირების შედეგად გამოთავისუფლდა გარკვეული ნიშები რუსეთთან სავაჭრო ურთიერთობის სფეროში. გამოიყენებს თუ არა საქართველო ამ უნიკალურ შანსს თავისი პროდუქციის გატანის არეალის გასაფართოებლად?

მოგონის გამოყენება უსაქალაქოა

საუბარი ნაპოლეონ ქარქაშაძესთან, სოფლის მეურნეობის აკადემიის აკადემიკოსთან, რომელიც ავტორია მონოგრაფიისა მსოფლიოს სოფლის მეურნეობის შესახებ, ასეთი შეკითხვით დაგვიწყეთ:

— საქართველოში წარმოებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქცია უმასშტაბეს მსოფლიო ბაზრის სტანდარტებს?

— მსოფლიო ბაზარი შეფარდებითი ცნებაა. ჩვენ ახლაც ვაგვიქვს სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის ნაწილი საზღვარგარეთის ქვეყნებში ვასაყიდად, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ უკვე გავყვით მსოფლიო ბაზარზე... პარადოქსია არა? მსოფლიოს ბაზარზე ვასაყიდებ და დამკვედრება ხანგრძლივი პროცესია. როცა ოფიციალურად შეგვაქვს პროდუქტი ამა თუ იმ ქვეყანაში, ეს არის პირველი ეტაპი იმისა, რომ ამ ქვეყნის ათვისების პროცესი დაიწყო. მეორე ეტაპია პროდუქციის ისეთი რაოდენობით რეალიზაცია, რომელიც ეკონომიკურ სარგებელს გაძლევს. მნიშვნელოვანია ფასებიც და ა. შ. ნუ დავივიწყებთ, რომ პროდუქციის შეტანას არაღელვარებად ახერხებენ. მაგალითად, საქართველოს ბაზარზე შემოტანილი პროდუქციის ნახევარზე მეტი არაღელვარებად!

— პირდაპირ მიპასუხეთ: შევძლებთ, გამოვიყენოთ შანსი იმ ფონზე, როდესაც რუსეთმა ევროკავშირის ზოგიერთი ქვეყნის პროდუქციის თავის ბაზარზე შეტანა აკრძალა?

— თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმში საქართველოს აძლევდა საშუალებას, ჩვენი პროდუქცია უპრობლემოდ შეგვეტანა რუსეთის ბაზარზე. ქვეყანა ამ შანსს ავად თუ კარგად იყენებდა, თუმცა არ არსებობდა ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკა და არც ორგანო, რომელიც ამ საკითხზე იმუშავებდა. დღემდე გაურკვეველია, რატომ გაუქმდა საგარეო ვაჭრობის სამინისტრო, რომელიც დამოუკიდებელი ქვეყნისთვის აუცილებელი იყო და აქტუალური დღესაც. მეორე მნიშვნელოვანი პრობლემა არის ის, რომ არ გვაქვს რუსეთთან დიპლომატიური ურთიერთობა და არც ჩვენი სავაჭრო წარმომადგენლობა ფედერაციაში. ერთიც და მეორეც აუცილებელია, რათა დატული იქნას ექსპორტიორთა და საერთოდ ქვეყნის სავაჭრო (და არა მარტო) ინტერესები.

რაც შეეხება რუსეთის გადამყვებილებს, აქ მარტო თავმოყვარობასა და პრესტიჟზე არაა საუბარი. პარტნიორობა, პირველ რიგში, ურთიერთსარგებლიანობას გულისხმობს. ურთიერთსარგებლიანობა ვერ იქნება ურთიერთპატივისცემის გარეშე. ევროკავშირის ქვეყნებმა ეს ბალანსი დაარღვიეს, ამიტომ რუსეთ-

მაც გადადგა შესაბამისი ნაბიჯები. სხვათა შორის, ამ გადამყვებილებით ორივე მხარე ზარალდება, ამიტომ იგი დიდხანს ვერ იმუშავებს, მალე დადგება დრო, როცა ორივე მხარე გადახედავს გადამყვებილებებს, მაგრამ ხინჯი, რომელიც უკვე გაჩნდა, დიდხანს დარჩება.

ჩვენ მოგვეცა სერიოზული შანსი, ფეხი მოვიკიდოთ რუსეთის ბაზარზე და ეს შანსი მაქსიმალურად უნდა გამოვიყენოთ.

რუსეთი ჩვენი უშუალო მეზობელია და მის ბაზარს ქართველი მწარმოებლისთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს. რუსეთის მომხმარებელი კარგად იცნობს ქართულ პროდუქციას და ერთგვარი ნოსტალგიაც კი აქვს ჩვენს ნაწარმზე. რუსეთში დიდია ქართული დიასპორა, რომელიც იქაურ ბაზარზე დამკვედრებაში სერიოზულად შეგვიწყობს ხელს. ქართველებმა კარგად ვიცით, თუ რა პროდუქციაზეა მოთხოვნილება რუსეთში და ა. შ. ფაქტორი ბევრია, მათ შორის, წერილმანიც, რომლებიც ასევე გასათვალისწინებელია.

— ეს ყველაფერი კარგი, მაგრამ როგორ შევძლებთ რუსულ ბაზარზე, რა ბერკეტები არსებობს?

— საქმე ისაა, რომ ევროკავშირის ქვეყნებმა რუსეთი მოაქციეს იზოლაციაში და ცდილობენ სხვა ქვეყნების აყოლივას. ვთვლი, რომ რუსეთთან ურთიერთობაზე საუბრისას ჩვენი პრემიერმინისტრის მოზომილი ტონი, რომელიც ბევრს აღიზიანებს, დღევანდელი საქართველოსთვის მისაღებია. იმედია, ამას შესაბამისი მოქმედებაც მოჰყვება.

ევროკავშირის ზოგიერთმა წევრმა ქვეყანამ გამოთქვა სერიოზული პროტესტი სანქციების შემოღებასთან დაკავშირებით — მათი ეკონომიკა უკვე მნიშვნელოვნად დაზარალდა. პერსპექტივა უარესია.

უნდა ვივარაუდოთ, რომ წლის ბოლოსთვის რამდენიმე ქვეყანა კვლავ განახლებს ვაჭრობას რუსეთთან, ფინეთმა უკვე უარყო ევროკავშირის წინადადება, სხვებიც მიბაძავენ.

პირდაპირ გეტყვით, რომ სწორედ ეს მოკლე პერიოდი ჩვენთვის ყველაზე ხელსაყრელი იგი ხელიდან არ უნდა გავუშვათ.

ჯერ ფხვჩა უნდა დაგვხმონ

იმევე პრობლემაზე ვესაუბრებით ცნობილ ეკონომისტს, პროფესორ ღაბიათი იბრაჰიმოვიძეს.

— დაუპირისპირდება თუ არა პოლიტიკურ კონიუნქტურას ეკონომიკური მიზანშეწონილობა?

— უწინარეს ყოვლისა, კარგად უნდა გავიაზროთ, რა მოხდა. მოხდა კი ის, რომ სახმადრო ესკადასიამ, იარაღის უღარუნება მსოფლიო გადამყვანა ცივი ომის მდგომარეობაში. დანაკლები რუსეთის წინააღმდეგ დაანდსა ეკონომიკური სანქციები.

ჩვენს ხელზე თუ არა გორული ვაჭლი პოლონუს?

პოლონეთის სოფლის მეურნეობა, კერძოდ მებრუნეობა, დიდი ღარტყმა განიცავდა, რადგან რუსეთმა პოლონური ვაჭლი შეტანა აკრძალა, ამიტომ მათმა დარგობრივმა მინისტრმა დამატებით ორასი მილიონი ევროს კომპენსაცია მოითხოვა ევროკავშირისგან. საექვო, დაუქმაციფილონ ეს მოთხოვნა.

ვაჭლი ჩვენი მოხარბიისთვის სოხეთიდან შემოვავს... და საერთოდ, ქვეყნის სავარგულები დახნულია 350 ათასი ჰექტარის ოდენობით, რაც საქართველოს მოსახლეობის მოთხოვნას ვერ დააკმაყოფილებს.

რუსეთს უნდა დაენახებინა მსოფლიოსთვის და, უპირველესად, თავისი ხალხისთვის, რომ მასაც შესწევს ძალა ქადილისა და განახორციელა კონტრსანქციები — შეხლუდა სასურსათო პროდუქციის შემოტანა მის საკუთარ ბაზარზე ევროკავშირიდან და სხვა ქვეყნებიდან; განსაკუთრებით, ნორვეგიიდან, ფინეთიდან, პოლონეთიდან...

ფინეთში წარმოებული თხევადი ყველის 20 პროცენტი იყიდებოდა რუსეთში. ამ ბაზრის დაკარგვა ფინელებმა მაინცდაამაინც არ განიცადეს. წორვაგითი პოლონეთმა კი უფრო სერიოზულია, რადგან აქედან რუსეთში ძალიან დიდი რაოდენობით შემოდიოდა ნორვეგიული ორაგული — „წითელი თაჭი“. პოლონეთის სოფლის

მეურნეობამ, კერძოდ მებრუნეობამ, დიდი ღარტყმა განიცავდა, რადგან რუსეთმა პოლონური ვაჭლის შეტანა აკრძალა, ამიტომ მათმა დარგობრივმა მინისტრმა დამატებით ორასი მილიონი ევროს კომპენსაცია მოითხოვა ევროკავშირისგან. საექვო, დაუქმაციფილონ ეს მოთხოვნა.

საქონლის ხორცი რუსეთს არგენტინა მოამარაგებს, ლორის ხორცი ბრაზილია ჩვენაცვლება ევროპულ სამყაროს და ამით არაფერი დამავდება.

— ამ ვითარებაში საქართველო რა უნდა გააკეთოს?

— საქართველო, რაც შეუძლია, იმას აკეთებს. ჩვენთვის ემბარგო არავის გამოუცხადებია. დანესდა საბაჭო ზემდმხედველობა იმ პროდუქციაზე, რომელიც ჩვენგან შედის. თუ რამე გვაქვს, რუსი მე-

— კომუნისტები 800 ათას ჰექტარზე მეტს ხნავდნენ. შევარდნაძის დროს 600 ათასი, 700 ათასამდე ჰექტარი იხენებოდა, ასე იყო 1997 წელს. მიშას პერიოდში 250 ათასს არ ასცილებია, ახალმა ხელი-სუფლებამ 350 ათასი ჰექტარის მოხვნა შეძლო.

რა მოსავალი უნდა მივიღოთ ამ სავარგულებიდან ისეთი, რომ დავაკმაყოფილოთ ჩვენი ხალხის მოთხოვნა სოფლის დოვლათით?! ვთქვათ, შემოვიდა რუსი კომერსანტი საქართველოში და გასატანი პროდუქციის შეგროვება დაიწყო. მაშინვე დაკვიდგება ადგილობრივი ბაზრის დაცარიელების პრობლემა.

— ესე იგი, თუ გვინდა მოვლენების განვითარებით შექმნილი შანსი გამოვიყენოთ, გავაფართოოთ ჩვენი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გასაღების არეალი, ჯერ მოსავლის ოდენობისა და ხარისხის გაზრდაზე უნდა ვიზრუნოთ?

— დაბ. ახლავე უნდა ვიფიქროთ, რომ ჩვენს ბაზარს არ მოუვიდეს კოლაფსი.

მაშასადამე, ჯერ ფხვჩა უნდა დადგე, მსოფლიო ბაზრის რომელიმე გარემოში უნდა იყო ინტეგრირებული და შემდეგ იფიქრო რეალური მიზნების განხორციელებაზე.

ახლა ვის ვეჯობრებით? აზერბაიჯანს, რომელიც მთელი სამხრეთ კავკასიის პროდუქციის 70 პროცენტს აწარმოებს?! (ჩვენი და სომხეთის წილი 30 პროცენტია). ან სომხეთთან შეგვიძლია აპეკრობა, როცა სოფლის მეურნეობის 15 დასახელების პროდუქტი:

გარგარი, სტაფილო, წითელი ჭარხალი, წიორი, ვაშლი, ატამი საგვიანო და ა. შ. საქართველოში შემოაქვს? ვილაცხვებს მეათეხარისხოვანი მნიშვნელობისა ჰკონია. მაგრამ ამის უკან დგას ხალხის დასაქმება, ფული, მთლიანი შიდა პროდუქტის მოცულობა.

ამიტომ სიტუაციით სარგებლობა ამ ნუთას არ შეგვიძლია და მას სახელმწიფო მნიშვნელობას ჯერჯერობით ვერ მივანიჭებთ.

ესაუბრა არამაზ სანუბლია

მოგმსახურებით მსუბუქი კომფორტული ავტომობილით სახლიდან სახლამდე თბილისი — გათუში — თბილისი. ტელ. 585-79-99-69

მეურნეობა მამაკახიისთვის
პოტენციის დაქვეითება, პროსტატიტი, ადენომა, ხშირი შარდვა, შარდვის შეკავება, უნებლიე შარდვა, წვა-ტკივილი შარდვისას, ორგანიზმის წმენდა უჯრედულ დონეზე სოკოვანი და მიკრობული ინფექციებისგან, რეპროდუქციული ფუნქციის აღდგენა-შენარჩუნება, ალკოჰოლისმიისა და ნარკომანიისაგან სწრაფი განთავისუფლება, დამოკიდებულების მოხსნა, ნერვული სისტემის მონესრიგება (უძილობა, შიშები, აგრესია, ნევროზი) ღვიძლის ფუნქციის აღდგენა-მკურნალობა მცენარეული პრეპარატებით უკუჩვენების გარეშე.
მკურნალობა — ინდივიდუალური დანიშნულებით, იმუნიტეტის გაძლიერებით, 100%-იანი შედეგით.
ტელ. 558-15-63-87; 218-14-90 ქიმი ქ-ნი ინვა

საქართველო მსოფლიო ისტორიის რვეის სანიტს

http://www.geworld.ge
მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

